

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארת שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ד' לפניו ל'עז'מי
עולמים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי ירושלמי תוספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת שמות תשפ"א

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטרסים:

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית ברסלב

ליבערטי
Heichal Hakodesh
Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש בארא פארק

Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

Visit Our Web Site:

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיזוק פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169

קול
ברסלב
212-444-9191

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי
טעלעפאון מעסידזשינג
347-630-2876

אימעיל
chizikyomi@gmail.com

מסחים. פרק שלישי - אלו עוברין דף מג עמוד א - מתוך מהדורות "אבן ישראל" (שטיינזלץ) קמא
רש"י

1 שתיעו לפרקן ולא היעו לשנים - שיש לזון שטרות כאלו הגיעו לפרקן, וזן לא הגיש
2 לכלל שבתי, וכוונתו על כך, יעידה שפולת אותו כפולת - ומשיח את השער.
3 אנפיקין - במנחת תנן: אנפיקין לא יאמר, ומפשי רבי יהודה: אנפיקין הוא שמן זית
4 כר, כפסת - לא יאמרש. ופשיך את הכשי - אשקליהא. שיהא בקי בתן - שידע
5 ממה זון עושין אותו, שיהא נודר בתן, כשיביאו
6 לו כוחה ידע שיש חלב, שיש בו עמין אצל פסח
7 הוא. מתביבאל - שיש לפניה ללפת בו את
8 הפת, כיון דשענן - שקראו שמו כותה, פירש
9 - שבקי היתין, וידע שיש עם חלב, מנא טנא
10 - דמתניתין, דאתי ליה חמין דגן גתו
11 שנתערב במין אחר, ואינו בעין, שנימח, אי
12 נמי: חמין עובש בלא, ואיתיה בעיניה -
13 מוחרין על אנפיקתה, וזוהי הלפת בו את
14 כוחה הבבלי כשרי תומי דגן גתו, נמי, אלא
15 שנתערב ברבי אחר, והבשטי שנים - בעיניה
16 הוא, אבל כוונתה הוא, דאנו ראי אביכלה,
17 וקתינן באותרה, דעבר ליתון בלא, שיהא -
18 שלא נתחמץ כל עורכו. "שאר" פליגי
19 במיתותיה, רבי מאיר קרי שאור את שבסוסי
20 פניו, וזהו תחלת חמטו, ולרבי יוחנן -
21 שאור שהתחיל ליסדק כבר סדקין דקין כקרי
22 נתבס, אחר כלן ואחר לכאן, אבל שבסוסי
23 פניו לרבי יהודה - מנה הוא, ולרבי מאיר
24 קרי תבסין חמין גמור הוא, והבא הכי קאמר:
25 שאור שרף - דאסור בתראה, שאור רבי
26 מאיר, דהייה פניו - ישרף לרבי מאיר, ושאור
27 רבי יהודה - ישרף לרבי יהודה, וקאמר רבנן
28 ונתנו לפני כלבו - אליבא דרבי יהודה קאמר
29 ליה, ואישאור דרבי מאיר קאי, והאבולו
30 בארבעים - כחך לרבי מאיר, כלומר, לרבי
31 מאיר, האבולו לישאור זה שרבי יהודה מתי
32 בתראה - סופת את הארבעים, אלמא שניעין
33 ליה לרבי מאיר דאתי ליה חדא מתיני מעיני
34 דמתניתין, דקאמר: נוקשה בעיניה בלא - כגון
35 שאור, נוקשה הוא, דאנו ראי אביכלה
36 הילא והחמין קצת ולא נטר, ולהחמין עיסות
37 אדרות כשאר נמי לא חזי, וקאמר בלאו, וכל
38 שכן חמין גמור על ידי תערובת, דקסבר רב
39 יהודה על ידי תערובת תבס מנוקשה בעין,
40 וראי לא נוקשה נפקא ליה מילכ במתקת רבנן
41 תאכלי - "כל רביא הוא, כולקמן, ועל
42 עירובו בלאו - מרכל מחמצת, כולקמן, מאי
43 מנפא לא אבס כחך יוחת - דמוקן ממתניתין
44 רבי מאיר, רב נתנן סבירא ליה נוקשה בעיניה
45 תמור מתיני גמור על ידי תערובת, דרבי יוחנן
46 דרי יוחת - דאמר חמין גמור בתערובת גמור
47 לענין כרת לא תביב "כל מחמצת", אלא "כל
48 אוכל תמין", ולקמן מופשי ליה, תוחא ושבי
49 וחמין ויתום כולן חמין גמור מערב בתן, כוח
50 איבא פת, והתיר תלחא איבא שעי, ויבולו ליה
51 אביכלה תשהי ניהו, אבל זמן ומיעול וקולן,
52 נוקשה הוא ובעיניה, הואיל ולא ויהי אביכלה
53 ניהו - כל תנייה, היינו כרבי יהודה, דאמר:
54 מדי חיה רבי אליעזר נוקשה בעיניה נפשו,
55 ורבי אליעזר עירובו בלאו מנא ליה - פשיטא
56 מתאפקא בלשון מחמצת, ונבי ברת נמי
57 מחמצת תביב, הוא - מחמצת דרבי כרת -
58 לא לעירובי אתא, אלא לתתמין מחמת רב
59 אחר, אי הכי - האי דרבי לא נמי, אימא:
60 לאוודי אנתמין מחמת דרבי אודי אתא,
61 ואוודי דתערובת מנא ליה? חתם נשי - ובי כרת, האי תביב "כל אוכל מחמצת ונכרה", לכל ענישין - מנאי שנתשים יחיות על כל לא תעשה שבתורה, שרתי עושין מלקות,
מלקא

1 למה מנו חכמים את אלו - תימה לרבינו שמשון בן אברהם: הא איצטרך למנוחם
2 לאשטעוניתן שון בלאו לא כבדתו וחדרין רבינו יצחק: דלא היה לה לאשטעוניתן אלא
3 חרי מיעידו, חד לוקשה בעיניה וחד על ידי תערובת, ועד הקשה: דהא קמא שמנא ליה
4 ליה האי כבלא, אלא איבא תכשיתי נשים שון גון דגן עובר בפסח, אלא רבי אליעזר
5 הוא דקאמר לה.
6 **מאן** חמין גמור על ידי תערובת ונוקשה
7 בעיניה בלאו משטעוניתן ראי לאו
8 דאיתרבי חמין נוקשה למלקות - אפילו אסור
9 לא היה בו, ותימה לרבינו יצחק: דברקן קמא
10 דחולין (ג.כ.ג.) בעי רבי יודא: היי על לחמין תודה
11 מן חמין זן אמן המצה והביא שאור מזה: שאור
12 ומאן, אי ר' מאיר לר' מאיר מרסקי עליה -
13 חמין הוא, והשתא מנא ליה דהוי חמין לענין
14 תודה וילגט שאני חמין בפסח דרביה קרי
15 למלקות (גירא) ואמר רבינו יצחק: דההם נמי
16 איבא שום קריא דמרבין מנייה חמין נוקשה, והא
17 דתיבא בפרק "כל המצות באת מצה" (מנחות
18 ג.כ.ג.) אין מתחמין בתפוחים, דהוי חמין נוקשה
19 דמשטעוניתן הים - דיעיב לתחולתה, אבל בריעב
20 - כשר.
21 **ואילו** נוקשה בעיניה לא קתי - ואם האמר:
22 וינטא עמיהו שום אל תשיב ליה, משום
23 דכל שכן הוא, כדאמר רב נתנן ור' הלמי, וכן
24 כל שכן הוא - היה ליה למתני, לאשטעוניתן
25 דלית ליה כרת.
26 **ונתנו** לפני כלבו דר' מאיר לרבי יהודה -
27 מדארייתא אפילו באביכלה שרי,
28 כדאמרין בפרק קמא דחולין (ג.כ.ג.) דמצה
29 מעלייתא, אלא מורבנן אסור.
30 **והוא** אכל כל לאחיו נשים - תימה לרבינו יצחק:
31 הא חרי "כי כל תבתי בני גתו, כי כל
32 אוכל חמין ונכרהו רבי כל אוכל מחמצת"
33 ונרבני עירובו לבתרו ואפילו לרבנן על דרשי
34 "כל, כי כל רדשי ואומר רבינו יצחק: דפשיטא
35 ליה לעירא דאתא לשום דרשא.
מלקא

ואוודי דתערובת מנא ליה? חתם נשי - ובי כרת, האי תביב "כל אוכל מחמצת ונכרה", לכל ענישין - מנאי שנתשים יחיות על כל לא תעשה שבתורה, שרתי עושין מלקות,
מלקא

פסוקים. פרק שלישי - אלו עוברין דף מר עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל" (שטיינלץ)
קמה
תוספת

1 **לענין** חמץ בפסח גמי - לר' יוחנן לא מצי פריך, דאדור לא דרשי 'כל', ואם תאמר: והא
2 בפרכ' בתרא דיומא (ע"א), דרשי ר' יוחנן מ'כל' דחצי שיעור אסור מן התורה
3 ואומר רבינו ירמיהו: ואלא דרשי אלא לאיסורא, ואלא לחתימת מילתא כמו בשביעור - לא.
4 וכן גבי חמץ, הכי גרס רש"י: **מקום** מנע אמאי פסל בטייל ברוכא - ופרשי: אלקסא
5 דתך השתא דרימוע דרבנן. וקשה לרבינו ירמיהו
6 כל אשר: ומשמע שהשום והשמן בעין, מוקמינן
7 גנע במקטן, ולא קתני במוקטא. ועוד, דהני
8 סיפא: אימתי - במונן עוש בקטרה. אבל כל
9 היה מפור - סודרו, ואי פסיל מקום מנעו משום
10 דמומע - אדרבה, כי דיי מפור יש לו לזכות
11 דמומע יותר ועוד: אמאי פסיל מקום מנעו
12 לא: כיון דחשיב כמו כולה תרומה על ידי שיעור
13 יסיל הכל, או לא יסיל אלא מקום מנעו.
14 בדריית אימתי - אמאי פלוגתא במסכת ביבול ים -
15 בעיניה דמומע, ומי שפסלה - פוסלה לגמרי,
16 ומי שפסלה - מכשיר לפרושי: ונתראה לרבינו
17 ירמיהו במשפט רבינו הם, לייבדו ומדמיין מירוי
18 שהשום והשמן בעין, ובגרסא בכל הספרים: מקום
19 מנע אמאי פסל, והא לא דרין בהיגה - והואיל
20 דגא מקבל טומאה אלא מדרבנן אתן לן לעומר
21 דבטייל אבג מקפה, כפרשיה בפרכ' 'כל שעדי'
22 (לעיל ל"ב).
23 **לאו** משום דהיתיר מצטרף לאיסור - ותמעט
24 הואיל אם היה מלקט מן השום או מן השמן
25 השמן כותב וליקט עליו - לית לן לעומר שלא
26 תבטל אנב מקפה. כיון שאין דרין אביה בכך.
27 **דאיכא** כותב בבדי אביה פרס - משנין
28 ד'בהשוחטו' (תולין ד"ה). אמרנן: תנן
29 לעומר דבטייל לית ביה כותב בבדי אביה פרס.
30 מנעו דבסכתא לא דרין כותב בבדי אביה פרס:
31 יש לומר: דהבא קים ליה דרסקין בדאית ביה
32 כותב בבדי אביה פרס. ופירוש רבינו הם. ומדוק
33 שהשום והשמן בעין - אתי שפיר, דאז דרין מערב
34 - לא דרין כותב בבדי אביה פרס.
35 **אלא** מאי היתיר וכו' - נראה שלא דרין ליה,
36 דאי גרס ליה - אם מן מאי לטקא עתה
37 דאביי קאשישוי כיון דלדידיה גמי קשה. אבל
38 לאביי אתי שפיר, דפלגי עליה רבנן, דלר' קטנא
39 דוקא אתי דהני היתיר מצטרף לאיסור בכל
40 התורה, וזה גמי מנעו. אבל לרבנן, דמומי
41 'משרת' לשמע עביק - לית להו היתיר מצטרף
42 לאיסור בשום מקום. ועוד: דבדור בפרכ' 'שליש'
43 מנעין (ל"ב), גרסין גבי שתי קופתא דבסכתו:
44 בשלמא לדידי דאמינא היתיר מצטרף לאיסור -
45 דנפשי חולין, פירושי, לאביי, את דהיתיר מצטרף
46 לאיסור - דהינו כשש מן האיסור יותר מן
47 החיור, או ששניהם בשות. אבל כשחיהו רבה
48 על האיסור - אין מצטרף. ולרב ירמי - אין
49 היתיר מצטרף לאיסור בשום מקום. כדמסיק לקמן,
50 דהוי תואת נזיר ש' כותבים האיתא באתא וכו'
51 מלמדין, הכי פירושה אז, הכי אמאי פליגי רבנן בו, בשלמא לדידי - פליגי רבנן בשום דר'
52 אלעוד דרשי 'כל', ותא' 'כל' לכותב אפילו כשהאיסור מוטע. ורבנן לא דרשי 'כל',
53 דכשהאיסור מוטע - כו' שו' אמאי פסל בעלמא. אלא לר' ירמיהו, דאמאי פליגי וכן גבי קופה
54 ומדכות, אתי שפיר לאביי.
55 **הנה** לתקום תבטל דרבנן - קשה לרבינו שישוין בו אברהם: כיון דתרומת תבטל דרבנן,
56 גבי שו' אמאי פסל לתקום מנעו ע"ש חלוק.
57 **איתביה** שתי קופות - ואם תאמר, מן פירא: אמאי אמרנן שאני אומר - והא פשיטא
58 דבכל מקום מדאורייתא אין מנעו בטל ברוב, והבא מירי שרוב חולין על
59 התרומה, כיון דכתיב השתא דמירי תרומה דאורייתא, דבאורייתא בעי אפילו לה
60 יתכן ד'בידע' (בבבא פ"א) ואומר רבינו ירמיהו: דעבי אפילו כש' מנעו גבי כותבי
61 מנע, כגון כותב חטין בקמח שערין, שאני ניכר.

1 **אזלי** חמץ גמי - דהא אמרנן על עירובו בלא, והיינו גמי היתיר מצטרף לאיסור. ואפשר
2 אין הכי נמי - דרמזין בפסח היתיר מצטרף לאיסור, והאי דנקט שאור - לאפוקי מדאביי,
3 דאמר: במדנות פרכ' 'כל המתנות באת': יש הקשה בפרות מביית, ודחיי בקדושת
4 שאור כל דר'ה, אל בעי יתרוף. ומתיר: לבריתא דלעיל הכי: אין לן אלא כותב, חצי וית
5 מנע - תלמוד לומר: 'כל', וליף מינה דרש
6 הקשה לפחות כותב. אן קא משמע לן דאין
7 הקשה: ואי אביי עירוף - אין, אן אל - לא.
8 **לאח שמעטא** - ורבי יוחנן. המקשה - ובשיל
9 קפוי ועב של תרומה. כגון דייסא. והשום והשמן
10 והתנין בו לבתלין, הוי של חולין. פסל - את
11 כל הקדירה. דמקפה עיקר וטבול ויש פוסל את
12 התרומה: סקום מעני אמאי פסל את בשל לחו
13 תבלין ברובא - וקא סלקא דעתך מנעו
14 מדרבנן דהא דאסור, ואפי' רבין ג' ביה -
15 דרמוע מדאורייתא הוא. ור' לוקה עלוי בבית.
16 משום דרש שם תרומה עליו. הלכך, לגבי
17 טומאה גמי שם תרומה עלה. ונתיהל לא תמיד
18 כתרומה עצמה לייפסול את כולו, ומאי טעמא
19 ור' לוקה עלוי בבית - משום דהוי, הא לא אבל
20 כותב תרומה - לאו משום דהיתיר מצטרף
21 לאיסור: ומשני: מאי לוקה בבית אדמור?
22 בית בבדי אביה פרס, שאם אכל פרס ממנו
23 שיעור ארבעה ביצים - יש בו כותב תרומה.
24 וקמינא ור' לוב שיעורו אביה פרס, הא לא כותב
25 של חלב וכו' וכן כותב דיום הספרים.
26 מצטרף לאיסור, הוה שיעור וכו' שיהיה זו. שאם
27 אבל בתריל חלב, ויתר אבדי בתריל על
28 שהשלים לכותב, אם אין מתחלת האביה ועד
29 סופה פרס משתייה ביה אביה פרס באביה
30 בנינות - מצטרף. ודחי מנעו אביה בתב את
31 ודחיי. והבא גמי ש' כאן תרומה כדי להצטרף
32 כותב באביה פרס ממנו. וביית בבדי אביה
33 פרס אורייתא - בתמינה. הא דאומר רבנן כתיב
34 מצטרף בשיעור שהיית אביה פרס - מי דר'
35 מדאורייתא אכתב למשה מנעו משום
36 שערין, וקא אמרת לוקה, ומותרת כשאו
37 דאכל כותב מאיסור בו מותרת. אמאי פליגי
38 רבנן עליה דרבי אליעזר בניחות - אי הווי נלא
39 דרשי 'כל' לכותב עירובו, הא אביל מידא
40 מאיסור כותב בבדי אביה פרס. ואלא ימי -
41 סבירא לך, האי לוקה דרבה משום דהיתיר
42 מצטרף לאיסור, ובדח כותב קאמר דלקי. סוף
43 סוף אמאי פליגי רבנן עליה - מצטרף היתיר
44 לאיסור, ולחייבו. אלא גרס. תנן לכותב הבבלי
45 - דלא אכל כותב מן החמץ בשיעור שהיית
46 אביה פרס. דהא תנח את עשוי לאבול אלא
47 לשבול, ואי תרומה ואביל ליה מנע, והשתא
48 איבא כותב מנחה ואביל אביה פרס
49 פרס ממנו. בשלח דרעו - ולא אביה פרס
50 לחזובי עלה. ו' מישרא קא שפיר - מנבטל
51 בתוכו כדכר - ליכא כותב מן החמץ כדדי שהיית אביה פרס. שכתבאל כדי אביה
52 פרס מנחה שטיבל בתוכו - לא אבל מן הכותב אלא מעט, או שני זיתים או ארבעה,
53 ובחזאו מנעו ליכא מן החמץ כותב. אף על גב דהשת ליה בעיניה -
54 מידו אין לך שותה שתיים ועלש כוסות שלא יפסקו ושהיה בתימים. הלכך, בבדי שהיית
55 אביה פרס, אל שני כותב מן החמץ כולו מן המים והשת היתרבות. סתם כפי עיקר
56 מן החמץ או מתמימים, אין שבבדי מנעו ערש מן שערין קצת. פרס - הוא חצי
57 כבר ששיערו בו עירובי תרומים, שהוא מוון שתי סעודות. וחציו לביית המנוגע, לטמא
58 בגדים אם ישהה בו שתי אביהות, והשתה הורה שיעור שהייתו כדי סעודה. ורבינו ירמיהו
59 דר' 'האובל כתיב את בגדיה', הנהגה למשה מניח דהוי כבר על שנותן ביצים
60 הוא סעודה. שתי תרומות - והשתבלין נזרובין בתוכן, מפלגין ונתבטלו. אלו חולין אלו -
61 מדמרכות לתוך הקדירות. ומרתי - קדירות חולין לור. הכי אמרנן שאני אוסי -
62 ותלין לקולא בעון מיתה, וירמלא תרומה לתוך חולין נפל. אי הכי אבל - לא, איכא כותב
63 תרומה באביה פרס. אלא שנוע מיתה: אז גמי אלא נפל - לא ודחיי משום כותב בבדי אביה פרס אלא מדרבנן, ובי מספקא לן - תלין לקולא במסכת נזיר גביטין. ואלא גמי -
64 היתיר מצטרף לאיסור, דהכי אמר 'שאני אומר'. אלא הנה תרומת תבטל דמדרבנן, דראשתא דגן חירשין ירמיהו' כתיב. קופות - גדולות, ובתוכן דגן, דריית תרומה דאורייתא.

והוא
 לית

והוא הדין לערלה בשמים - וכן אמרין בפרק גמא קדושין (ל"א) גבי חוש ופרש הקונטרס. ערלה אין איסורו איסור עולם - דאחר שלש מותר. וקשה מה שמתור אצל שלש - ויש לה אהילן לא נאסר בעולם רק דמי, דמי און לו היתור ורבינו חם פירש: הוא הדין לערלה בשמים - היינו בשנת ארבע, דיש היתור לאיסורו על ידי פרייה, או לחיבה לירושלים. ורבינו יצחק מפירש: דמי

חדש אין איסורו איסור עולם - שיהרגו מן הנפג
אחר השלש נזרו לא הל עליו איסור. וכו' חדש
הירגא נקמה השביעית אחר הבאת העומר - לא
הל עליו איסור. כיון שהשיריש קודם העומר. וכן
ערלה אחר שלש שנים. היורגא ממנא איהו אחר הל
עליו. ויש היתור לאיסורו יש פירש כפרוש
הקונטרס: שניר תוך זמנו יש לו היתור על ידי
שלה. ודורש נמי: ויח' היורגא דמי: ויח' תנן כולו
איסור - יש לו היתור תוך זמנו על ידי עומר
וערלה אין לה היתור תוך זמנה. וילדה בוקעה
ברטלה - אין זה אילן הערלה. ורמב"ם חושבת באו
לכאן. ועוד מפרש רבינו יצחק: שהפירש על חדש
שנאסר כבר. וכן הירגא וכו' והגפן קודם הערלה
ניזרה - יש לתן היתור בהשלמת זמן האיסור.
אבל ערלה וכלאים. הפירש שנאסר - אין לו היתור.
ופירש זה טראה ערק, ואין עירך לתעניתו
ידורה. ואן להקשות לפירוש זה: אמאי לא חשיב
יש היתור לאיסור בשבאלה ובעומר ודאי של
בשרעלה עליה לומר: דלא סבר רב' יהודה אלא
האיר הבורח מותר. ועוד נמי, אי משתיל - אין
זה היתור לרוב שחיבם בעומר ודאי הדר
מערקו. ומנא שילא נאסר בעולם. אבל לפירוש
קמא הוא מצי לאחשובי מה שהפיר עמנו נאסר
לעולם. ודח חזקיה וכו' וישתיל שלש.
ודילמא מין לחודא - ולשון דליה אתי
שפיר. כלומר: היורגא אין גיבולת
בתוכו.
ורבנן משכי בחלב לא נמרין חידוש הוא -
תמה לרבינו בעשן בן אברהם: והניח
לרבא, אלא לאבי דאית ליה בפרק כ"ל הכשר
(תולין קרא) דבשר בחלב לא חידוש הוא. אמאי
איסורין קרייה ליה טעמא בעיקר?
אלא ליהף מניעילי גוים - הקשה הרב ר' יוסף
היכי ליה רבי עקיבא טעם בעיקר בניו
מניעילי גוים? ואז נזיל מילא כפרתיה.
שאן איסורו איסור עולם ויש היתור לאיסורו
ותירין: דנמרין בני מרוז כליות מלכות מין.
ואסורין לנורי. **ורבנן** קדייה בת יומא נמי
אפשר דליה פגמה פורתא - ואפילו הכי אסר
הבתוב אם כן ליכא לאפילוהי בת יומא לשאן
בת יומא. וכולהו אסורין. ורי עקיבא סבר קדייה
בת יומא לא פגמה הליל. אבל שאן בת יומא.
פגמא - שרי. דנותן טעם לפגם מותר. דגמר
מניעילה וביה נמי סבר ר' ישעיהו בפרק בתרא
דמוסות חוביה וזה (ס"ב). וי' מאיר פליג עליה תהם. וסבר נותן טעם לפגם אסור. דגמר
מניעילי גוים דאסר הבתוב אף על גב דנותן טעם לפגם הוא. דאפילו קדייה בת יומא אי
אפשר דלא פגמה פורתא. וניעילי גוים לאו חידוש הוא. ומזה שחזרו הבתוב ביהלה - מוק
לה בסרחו משיקרא. ולרבי מציא מין מניעילי גוים טעמם בעיקר. כיון דלאו
חידוש הוא. ואיכא השתא שלש מחלוקת בברי.

ליהן מעם בעיקר - לעשות טעמו של איסור בעיקרו וממש. ויש בתו - במום טעם יין.
חייב - בכיות מוק. והא לאו משום היתר מעטרף לאיסור הוא. אלא משום דאיתעביד
ליה כוליה איסור. אבל היתר מעטרף לאיסור - אלא לפינן מניה. לכל תהורה בולה -
שיהא טעמו של איסורין בממשו. שאן איסורו איסור עולם - אלא כמה שפירש. ואם
סחם - שלשים יום. ועבדין יום. ומתירין לו
בדנאה. ויש לו היתר לאיסורו - אף תוך זמן
על ידו (הפירח) חכם. בלאים - כלאי הכסר.
איסור עולם - ורע חטא ותרען - גבי חבל.
לעולם. והוא הדין לערלה בשמים - קל וחומר
זה אתה דן לערלה בשתי דרכים. דאיסורו
איסור תנאה. ואן היתר לאיסורו בתוך שלש
מה שאן כן בניו. דאיסור עולם ליכא למימר
בה. דלארזי שיש מותרות. אלא בני -
דאפיקתהוה להאי קרי טעמם בעיקר. רבנן
דפליגי ארדבי עקיבא בהיתר מעטרף לאיסור.
ולקמיה פירש מנא היא. וי' רבי עקיבא - מוז
מילתא דרבי עקיבא שמועין היתר מעטרף
לאיסור. וילמא מין לחודא - ויצרוף שייך
למינתינ. גבי משום דבעל בתוך הפת. והיאן
משערין כיות יין ממלא כלי מפה לפה. ומבאי
ותו חזון לרובן. והין היורגא נזרו חות יין. וכן
הוא בתוספתא דגורי. תורתית - שאטו בעין.
שבבלע פת. פתא זמין חייב - ופלגי זבול
עליה דליה לזו היתר מעטרף לאיסור. ואילו
פשת אין בכל הפת - לא הוו פלגי רבנן עליה.
דחא אתי לזו טעם בעיקר. ואתיבדיל פת
גופיה איסור. ובהא מיתא פלגי ערלה דעמא
דרבי עקיבא משום צידוף הוא. ואי נמי לא
שדריה כל הפת בין - מעטרפן מין היתר
לאיסור לחודא. ורבי עקיבא - כיון דנפיק ליה
חייב "משרת" להיתר מעטרף לאיסור. טעם
בעיקר - היכא דליכא מידו ערק. אלא טעם
בין שרה ענבים במים. מנא ליה? בשר בחלב
- בשר בשמיכל בחלב. והבשר שמיכל בחלב
טעמם החלב נבלע בו. חידוש הוא - כל איסורו
תימה הוא. ודבר חידוש שאטו מדי עיני
מאסורין - און נמרין חזקיה ויהיה
אשר איסורין. דכי היכי דשאר חידושין ידויה
לא הוו בשאר איסורין - חזי וטעם בעיקר נמי
לא תנינא מניה. ומאי חידושיה - משלה מיל.
אילמא היינו חידושיה - דשני דברים ומתותרים
הם. ובשנתעביד נאסורין. מה שאן כן בשאר
דברים. אבל בלאים נמי - דוגמתה ת"י ליה -
שרודה בחבל כל דהום - שרי. כלומר: מותר
לשרודת בתוכו. ואינו עובר עליו אפילו על
אכילתו. אחרא אסוריה אלא דרך כבישול.
ואפילו דוכה ביה טעמא. ומיהו: מדרבנן אסור.
כשיל ליה בשלוי אסור - עובר על כבישול.
ועובר על אכילתו. ניעולי גוים - קדייה שבישל

ליהן טעם בעיקר שאם שרף ענבים במים ויש בהן
מעם יין - חייב. מפיאן אתה דן לכל התורה בוקעה? ומה
זויר שאן איסורו איסור עולם, ואן איסורו איסור
הנקאה, ויש היתר לאיסורו - עשה בו טעם בעיקר.
בלאים, שאיסורו איסור עולם, ואיסורו איסור הנקאה,
ואן היתר לאיסורו - אינו דין שישעשה טעם בעיקרו?
והוא הדין לערלה בשמים! הני מני - רבנן היא, ורבי
יהונן דאמר רבי עקיבא. הי רבי עקיבא? אילמא רבי
עקיבא דמתניתין, דתנן: רבי עקיבא אומר, זויר ששרפה
פתו בניו, ויש בו לצרף כתי פות - חייב. וממאי דמפת
מזון? אילמא מזון לחודיה. וכי תימא: מזון לחודיה
אינו? אילמא: הא קא משמעי לן: דקא על גב
התערובת. אלא רבי עקיבא דברייתא. דתימא, רבי
עקיבא אומר: זויר ששרפה פתו בניו, ואכל פות מפת
מזון - חייב. ורבי עקיבא, טעם בעיקר מנא ליה? ילף
מבשר בחלב. לאו טעמא בעלמא הוא ואסור הכא נמי,
לא שפא. ורבנן: מבשר בחלב לא מנירין, דחידוש הוא.
ומאי חידושה? אילמא דחאי לחודיה ותאי לחודיה שרי,
ובתרי הדרי אסור - בלאים נמי, האי לחודיה ותאי
לחודיה שרי, ובתרי אסור! אלא: דאי תרו ליה פולי
עקיבא בחלבא - שרי, בשיל ליה בשלוי - אסור. ורבי
עקיבא נמי, בשר בחלב ודאי חידוש הוא! אלא: ילף
מניעולי גוים, ניעולי גוים לאו טעמא בעלמא הוא -
ואסור, הכא נמי - לא שפא. ורבנן: ניעולי גוים נמי
חידוש הוא, דקא קל נותן טעם לפגם מותר, דנמרין
מניעילה ותכא אסור. ורבי עקיבא - כנרוב חייא כירה
דרב הונא, דאמר: לא אסרה תורה אלא בקדייה פת
וימא, ולקף לאו נותן טעם לפגם הוא. ורבנן: קדייה
בת יומא נמי לא אפשר דלא פגמה פורתא. אמר ליה
רב אחא כירה דרב אוןא לרב אשי: מדרבנן נשמע
לרבי עקיבא, מי לא אמר רבנן "משרת" ליהן טעם
בעיקר - מפיאן אתה דן לכל איסורין שפתורה. לרבי
עקיבא נמי: משרת - להיתר מעטרף לאיסור, מפיאן
אתה דן לכל איסורין שפתורה בוקעה! אמר ליה:
משום

הא הוי, וכשתודי ישראל וממשל בה - היא מנגלת בליעתה לתוך של ישראל. ניעול
לשון מפיא ופולס. והתורה אסרתו במעשה מוקי, כ"ל דבר אשר יכאש באש (מבדבר לא)
- דרודני ורות וקומקומוסין נבינאז בוק, ומזה שחזרו הבתוב ביהלה - מוק
דכתיב: לא אכאלו כל בשר לנר. ונו' (דברים ט) - דראויה לגר - קדייה בנילה, שאנה
ראויה לגר - אינה קדייה בנילה. והבא אסור - דחאי נמי לפגם הוא. דאוחה בליעה
משותחה בתופה כל כלי לילה אתה - דהפג טעמו ותתקלקל. ותו לא משבת לאוכל
מעם חבלי פגמה פורתא - משום חבלי פגמה חלעויה. מדרבנן נשמע לרבי עקיבא - לרבי יוחנן פריך. דאמר לעיל לאיסורין
שבתורה אין היתר מעטרף לאיסור, תוך מאיסור נזיר. ואוקמנא דברי עקיבא. מבדי לרבי עקיבא שמועין ליה דאמר באיסורי נזיר היתר מעטרף לאיסור. ובשאר איסורין לא איירי
מיד. ורבי יוחנן אמאי לא אמר דכי היכי דאית ליה באיסורי נזיר אתה נמי בשאר איסור, דאי ממנא ושמעין לזו לרבנן טעמם בעיקר. מניין למשעת מניה נמי מתיהה דרבי עקיבא
בהיתר מעטרף לאיסור. לאו אמר רבי -? וקא אמרי נמי הכי בשאר איסורי רבי עקיבא נמי דמפיק לה להיתר מעטרף לאיסור. איכא למימר נמי דאית ליה מתאן און לכל
התורה בולה. אמר רבי -? כיון דמוק ליה רבי עקיבא להיתר מעטרף לאיסור - לא מצענן למימר מתאן און תך.

משום

משום

פסוקים. פרק שלישי - אלו עוברין דף מה עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינלץ)"

הוספות

1 **משום** דהוי מיד וחסותא שני כתובין הבאין כאחד - תימה לרבינו שמשון בן אברהם;
 2 אמאי לא קאמר נור וחומץ? דר' עקיבא דרש "כל פירי דהתירוב" (יבמות
 3 פ"א.) רבינו תנאל רס"ח. כחומר שבת, ומיירי בראשית השלמים, ואם נבלע החטאת בשלמים
 4 שנשחט אתמול - נאכל כחומר השלמים, ואינו נאכל בלידה, ואם נבלע החטאת בשלמים
 5 שנשחט היום - נאכל כחומר החטאת, ואינו
 6 נאכל למחר, ולשון בברייתא קשה, דאמר ער
 7 שיבלע בשבת, משמע דאיירי בריחה שנגבלע
 8 באיסור, והדר קאמר: יקדש ילדותו כמות, משמע
 9 שהאיסור נבלע בהדיוט.
 10 **ורבנן** אמרין כן חטאת ליהדר מעטקף לאיסור
 11 אמר רבינו יוחנן: דבגדין פריק
 12 שלשה מינין (ז"ב) משמע דנין חטאת לרבנן
 13 תירווייהו לטעם בשבת, דקאמר רחמי' אביבא, יאי
 14 כתב רחמנא חטאת - וחלין מקדשים לא גמרינן,
 15 ואינו חטאת אמר לר' יצחק, דחטאת אמר לר' יצחק,
 16 דחומרי אסוריהו, דאפילו חטאת אסור ליה.
 17 **בשמעתין** משמע דטעם כעיקר דאורייתא,
 18 דלפנין גמור, ולא אסמכתא
 19 דהא 'דמדר' עקיבא דאמר ליק אהויר מעטקף
 20 לאיסור גמור, דשבע רבנן, וקשה מפרק כל
 21 הבהר' (וחלין ק"פ.) ומסמכת עבודה וזה (ז"ב),
 22 וחס מפלש.
 23 (שיך לעמוד ב) **כאן** פירש במקום לשה -
 24 פירש הקוגנטרס, ודלא
 25 במקום לשה עובר פסחות מכות, וקשה, דאמר
 26 לרבנן: לא אסרין אלא בעיביה, אבל בביית - חייב
 27 לבער, משום דוימנן דמיכנין ונפלי אהדרי,
 28 ולפירוש הקוגנטרס תיפוק ליה פסחות מכות חייב
 29 לבער שלא במקום לשה, ונראה לרבינו יוחנן
 30 דמקום העשוי לחוק - היינו את הדבלי, בין במקום
 31 לשה ובין שלא במקום לשה עשוי לחוק, אך
 32 במקום לשה יש להחמיר יותר, שיש לחוש
 33 שירבץ באתרה עיפי לשהח אתרת על ידי הלשה
 34 או בבלע מן הטעם, ולכך, כותב במקום לשה
 35 אפילו עשוי לחוק - עובר, אך על גב דוראי
 36 מנטלה, כיון דאיכא תרתי לישתא: לישתא: בית, ובמקום
 37 לשה. פסחות מכות, אפילו במקום לשה, אי
 38 עשוי לחוק - לא מור נור רבנן, וכיון שהוא רבר
 39 מונע - יבול לשמור שלא ילשע עליו, וכן כותב
 40 שלא במקום לשה. אי עשוי לחוק - אך עובר,
 41 אבל פחות מכות עשוי לחוק במקום לשה - אפילו
 42 אך עשוי לחוק מותר.

בופת

1 משום - דבדוכתא אחריית נמי כתבה רחמנא, ושני כתובין הבאין כאחד, אבל לרבנן, דמוקי
 2 ליה לטעם כעיקר - לא הוה שני כתובין הבאין כאחד, כדמפרש לקמיה. כל אשר יע
 3 כבשה - שני חולין או שלמים, שותן אכילתו מרובח מרובח חטאת, ונעט בראש - יקדש.
 4 כדמפרש: ילדותו כמות. שאם פסולה היתה החטאת, כגון פגול או פסול אחר - תיפסל
 5 אף זו ובלעט מנחה. ואם לא קדשה היתה החטאת

6 - מהניא סובלת הימנה לאיסור באכילה אלא
 7 כחומר שבת, כחומר החטאת שנגבלע בה לפנים
 8 מן הקלעים, ולכריז בהנהגה, וליום וילולא אתה.
 9 יבול אפילו לא בלעה - הנוגעת בה מנחה
 10 קאמר רחמנא "יקדש" - תלמוד לומר: ב.
 11 האבל - הבולעת כחומר שבת, שהרי יש בה
 12 שני מינין, אחד תמור ואחד קל, וככלה חולבת
 13 אחד התמור, אלמנא הוירי מעטקף אכילתו.
 14 מצידי צריכי - תירויהו, כדמפרש לקמיה, ולא
 15 הוה שני כתובין הבאין כאחד, דחד חטאת, וחד
 16 מצי יליק, ונימנא מרובח כתיבי לאורי ולא
 17 ילפא מתריה שמע מינה דוקא הכי קאמר.
 18 חולין - לא תחמיר, לא גמרי מדין קדשים, דדין
 19 קדשים ילדותו חטאת, לא גמרי מדין קדשים, דדין
 20 דף מצידי צריכי - חטאת אשמעינן משום
 21 הדידה מעטקף לאיסור, ואי נמי לא איבעל
 22 בבבלי, אבל חצי חצי וית פיעול חצי וית היתר
 23 בבת אתה - וניגמר מינה בדקדשים וחיוב
 24 ומיהו, בשאר איסורין לא גמרינן הכי, ואפילו
 25 בנזיר, ודחלין מקדשים לא גמרינן, ושוה -
 26 לאו לאגמוריהו מעטקף לאיסור אטאן מנח.
 27 אלא ליתן טעם כעיקר, דמניעילי גוים לא ליתן
 28 דחידוש הוא, ואימתיך נכתבתי בהויר, ומאן
 29 אתה דן כלל התורה, ורבי עקיבא - ורבי הלל
 30 גיעולי גוים לא חידוש הוא, ולא מעריך קרא
 31 לטעם כעיקר, הלכך, לרבי עקיבא, כיון
 32 דשמעת ליה דמפיק משרת לחתיר מעטקף
 33 לאיסור - על בחור תירויהו דין לחתיר
 34 מעטקף לאיסור אתה, והוה ליה חטאת קרא
 35 יתירא, דמצי לאגמור מנייה, והוה ליה
 36 שני כתובין הבאין כאחד, משום הכי פשיטא
 37 ליה לרבי יוחנן דרבי עקיבא לא גמר שאר
 38 איסורין גמור - הוא לא מצי, דשני כתובין
 39 גינהו, ותיבא לישתא: משרת לחתיר מעטקף
 40 לאיסור, וחטאת לטעם כעיקר - דגיעולי גוים
 41 חידוש הוא, ואי מצי גמר חטאת מנייה, ואין
 42 כאן שני כתובין, אכן טעם כעיקר בשאר
 43 איסורין מנא ליה: מניעילי גוים - לא גמרינן,
 44 מקדשים - נמי לא גמרינן, רבנן דפלגין עליה
 45 דרבי אליעזר בבוחח חבבלי, אלמנא ליה ליה
 46 טעם כעיקר דאורייתא - מפיק לחאי משרת
 47 לחתיר מעטקף לאיסור ריבוי עקיבא, ובגניעילי
 48 גוים סבירא ליה דחד חידוש הוא כרבנן, ורבי
 49 אמרינן נמי ביכל דבשר, ושיטתו הכי דאמר דאמנ
 50 טעמו ולא מנח דרבנן, ליה עיל על איסור שני
 51 ב' - מדיכילינהו לרבינו חובן בראי אביה.
 52 לימד ששומעין, השתא לרבי עקיבא: למה
 53 לי דכתב רחמנא קרא לחכי, השתא איסור
 54 דחורו מעטקף: בן עזין פשוטא -
 55 פסחות מכות, אפילו במקום שאין לחוק -
 56 וזה מועיל לעריכה לחוק גמרי, אלא בדפנותיהו, מקום שאין עשוי לחוק, אבל אם במקום העשוי לחוק הן - מטלו לגבה, והוה כעין, דרמסנתא בטלינהו האי בראת חתם, ואפילו כותב
 57 אינו חיוב לבער, פבלל פסחות מכות ב' - והתלמודא דרין ממילתא דשמואל, דאוקמה למתניתין במקום שאין עשוי לחוק, וקתני מתניתין פסחות מיכן בטל במיעוט - שמע מינה
 58 פסחות מכות לא חשיב, ואף על גב דאיכא בה פלוגי חזאי טובא - הואיל ולא במקום אחד נהנה, לא חשיב, הכי ר' ירמיה, איכא דמתני לא חשיב: פחות מכות בטל במיעוט, אפי
 59 רב יוחנן אמר: שמואל: לא שני אלא במקום העשוי לחוק, אבל במקום שאין עשוי לחוק - חייב לבער, מכלל דריתא אפילו במקום העשוי לחוק חייב לבער, ואף על גב דוראי מבטיל
 60 ליה - אפילו הכי, כיון דחשיב - לא בטיל, ולשטאן בראי מדין מקאמ.

1 **משום** דהוי מיד וחסותא שני כתובין הבאין כאחד - תימה לרבינו שמשון בן אברהם;
 2 אמאי לא קאמר נור וחומץ? דר' עקיבא דרש "כל פירי דהתירוב" (יבמות
 3 פ"א.) רבינו תנאל רס"ח. כחומר שבת, ומיירי בראשית השלמים, ואם נבלע החטאת בשלמים
 4 שנשחט אתמול - נאכל כחומר השלמים, ואינו נאכל בלידה, ואם נבלע החטאת בשלמים
 5 שנשחט היום - נאכל כחומר החטאת, ואינו
 6 נאכל למחר, ולשון בברייתא קשה, דאמר ער
 7 שיבלע בשבת, משמע דאיירי בריחה שנגבלע
 8 באיסור, והדר קאמר: יקדש ילדותו כמות, משמע
 9 שהאיסור נבלע בהדיוט.
 10 **ורבנן** אמרין כן חטאת ליהדר מעטקף לאיסור
 11 אמר רבינו יוחנן: דבגדין פריק
 12 שלשה מינין (ז"ב) משמע דנין חטאת לרבנן
 13 תירווייהו לטעם בשבת, דקאמר רחמי' אביבא, יאי
 14 כתב רחמנא חטאת - וחלין מקדשים לא גמרינן,
 15 ואינו חטאת אמר לר' יצחק, דחטאת אמר לר' יצחק,
 16 דחומרי אסוריהו, דאפילו חטאת אסור ליה.
 17 **בשמעתין** משמע דטעם כעיקר דאורייתא,
 18 דלפנין גמור, ולא אסמכתא
 19 דהא 'דמדר' עקיבא דאמר ליק אהויר מעטקף
 20 לאיסור גמור, דשבע רבנן, וקשה מפרק כל
 21 הבהר' (וחלין ק"פ.) ומסמכת עבודה וזה (ז"ב),
 22 וחס מפלש.
 23 (שיך לעמוד ב) **כאן** פירש במקום לשה -
 24 פירש הקוגנטרס, ודלא
 25 במקום לשה עובר פסחות מכות, וקשה, דאמר
 26 לרבנן: לא אסרין אלא בעיביה, אבל בביית - חייב
 27 לבער, משום דוימנן דמיכנין ונפלי אהדרי,
 28 ולפירוש הקוגנטרס תיפוק ליה פסחות מכות חייב
 29 לבער שלא במקום לשה, ונראה לרבינו יוחנן
 30 דמקום העשוי לחוק - היינו את הדבלי, בין במקום
 31 לשה ובין שלא במקום לשה עשוי לחוק, אך
 32 במקום לשה יש להחמיר יותר, שיש לחוש
 33 שירבץ באתרה עיפי לשהח אתרת על ידי הלשה
 34 או בבלע מן הטעם, ולכך, כותב במקום לשה
 35 אפילו עשוי לחוק - עובר, אך על גב דוראי
 36 מנטלה, כיון דאיכא תרתי לישתא: לישתא: בית, ובמקום
 37 לשה. פסחות מכות, אפילו במקום לשה, אי
 38 עשוי לחוק - לא מור נור רבנן, וכיון שהוא רבר
 39 מונע - יבול לשמור שלא ילשע עליו, וכן כותב
 40 שלא במקום לשה. אי עשוי לחוק - אך עובר,
 41 אבל פחות מכות עשוי לחוק במקום לשה - אפילו
 42 אך עשוי לחוק מותר.

בופת

1 **כותב** שאור שחרדה לישבה בטלה - אף על פי שראוי לאבילה, כיון שאין מקיימין אותו
 2 לאבילה - בטלה. מנו לענין טומאה, דאמרין ביהדער הידובט" (תולין קטמא)
 3 דבטלה, אף על פי שראוי לאבילה, כדאמרין דתם: בית שישכבו בורעים - דהרו. וזמנא
 4 לא דארייתא. דאי דארייתא - אם בן מעיני אבילה דבטמא טומא תמורה, ומשנה
 5 כשמישם - מעשה עץ שמש. משמע דמריי
 6 בראוי לאבילה. ונראה לרבינו יצחק, דכי הוי
 7 דפליגי לישנה טומאה פריק: כ"מ הבח"ד (שבת)
 8 (נ"ב) דרבנן סברי דכל הבליט עליון מטומאתם
 9 בשניה מעשה, ורבי יהודה סבר ולא אמרינן שני
 10 מעשה לתקן אלא לקלקל - ובי נמי פליגי גבי
 11 תמוץ.

1 אינו חוצין - אם נטמא ובה לחטוביה, ודביל לגבי עירבה. ואינו עובר - לענין חמץ
 2 בפסח. כמה דברים אמורים - דבמקום שאין עשיר לחוק עובר במכות. והיינו כלישנא
 3 קמא, דראקמה למתניתין בשאין עשיר לחוק, קניי בה בני חבי, דבמכות עובר, ובפחות
 4 במכות בטל. אבל אי עשיר לחוק - אפילו ביה בשל. קולתא מקמי הירשתא - מקיימת.
 5 דאינה משנה. רב יוסף אמר - תריירוהו איתו
 6 בי מדרשא, ומשנה קת, ותנאי נידוהו פלוגי בהבי.
 7 תני שיקל לך מלפני - אלא משנתחבא
 8 דפליגי בהבי, דקאמרת 'סמי', דאינה משנה.
 9 כופת - מניין. שיהיה לישבת, גרסינן. וכופת
 10 שם דבר הוא. ובסדר טהרות טובא איכא. כופת
 11 של עץ, וכופת של אבן, כפלה - אלמא: איכא
 12 דסבירא ליה אפילו ביה, מיכ' מבטיל לה -
 13 בטל. ומתניתין קיימתא דקניי בתו במקום
 14 תעשר עשיר לחוק אפילו ביה בטל - רבי שמעון בן
 15 אלעזר הוא, דבין דאינה מקיימת לאבילה
 16 בטלה. תריצת ביה - במשקוק העשיר לחוק.
 17 דרבי שמעון היא. פחות מביות - במקום שאין
 18 עשיר לחוק. דקשו נמי אהרדי. דקיימתא תני אין
 19 במקום עשיר לחוק אין חייב במקום אין חייב לבער.
 20 ומקיימתא תני חייב במקום אין עשיר לחוק מי
 21 קא תריצת: הא לא שמענן ליה לרבי שמעון
 22 דמיקל אלא בשניה מקיימת לאבילה, אבל
 23 במקיימת לאבילה - לא שמענן דרשני ליה בין
 24 ביה לפחות מביות. אלא את רוחו אינו שמעון בן
 25 אלעזר ולא קשיא נאן במקום ליה נאן שלא
 26 במקום לישא - מתניתין בהיריאה לא קרי מקום
 27 שאין עשיר לחוק אלא מקום שאינו מקום ליה
 28 כלל. כגון שפה העליונה. אבל דפנת - קרי
 29 מקום העשיר לחוק. וקיימתא קרי אף דפנת
 30 שמוק שאין עשיר לחוק, ואף על גב דבמקום
 31 לישא הוא, ומקום העשיר לחוק - קרי שוליים.
 32 והכי קאמר רבא קמא: במקום העשיר לחוק, כגון
 33 שוליים שמקבלת את זמנים - אפילו ביה אינו
 34 עובר. מקום שאינו עשיר לחוק מים, כגון דפנות.
 35 ומקום עשיר הוא ולא מקום מים - חוצין
 36 וטבר. ופחות מביות, אפילו דברשת נמי אינו
 37 חוצין, דבין דמונני פרוחא, חוצין עשה
 38 כשמשפספס ולשין שם - בטיל. ובשלא במקום
 39 לישא, כגון שפה עליונה - לא אמירא היא תנא
 40 מיהו, ומודה הוא בה דאפילו פחות מביות לא
 41 בנייל ביה. ותנא בהכי רבי קאמר. מקום העשיר
 42 לחוק עשה, כגון דפנת - אינו חוצין בפחות
 43 מביות, ודכי נמי אמרן בקיימתא: מקום שאין
 44 עשיר לחוק, כגון שפה העליונה חוצין, ואף על
 45 גב דליכא ביה, ודכי נמי אמרן בקיימתא. ובית

8 **בן אלעזר** אומר: פמה דברים אמורים - במקיימתא לאבילה, אבל מופת שאור שיהיה לישבה
 9 בקמלה, מדיאמר רבי שמעון בן אלעזר בקמלה - מכלל דתנא קמא סבר לא בקמלה, אלא
 10 קסבר: כל ביות, אף על גב דבמבטל - לא בטיל. אמר ליה אביי: תריצת מביות, פחות מביות מי
 11 תריצת? אלא: את רוחו רבי שמעון בן אלעזר היא, ולא קשיא: הא - במקום לישא, הא - שלא
 12 במקום לישא. אמר רב אשי: ויתבא שלא במקום לישא אנפה דאננא, אלא אשפתא דאננא.
 13 פשטא! מהו דתומיא? ומנא דאפירי וקמי להתם, קא משמע לן. אמר רבי יוחנן אמר רב: הלכה
 14 דרבי שמעון בן אלעזר. איני? והאמר רב יצחק בר אשי אמר רב: אם טח פניה פטיט - בקמלה.
 15 טח - אין, לא טח - לאו: מאן דתמיני הא לא מתייב. הא. איכא דאמרי, אמר רב יוחנן אמר רב: אין
 16 הלכה דרבי שמעון בן אלעזר, דאמר רב יצחק בר אשי אמר רב: אם טח פניה פטיט - בקמלה וכו'.
 17 אמר רב יוחנן אמר שמואל: שני חצאי ויתים וחוט של פצץ ביניה, רואין: כל שאילו ויטל
 18 חצויה וינטילין עמו - תיב לבקר, ואם לאו - אינו תיב לבקר. אמר עולא: לא אמרן אלא
 19 בקמלה, אבל פרות - תיב לבקר. מאי עברת, דיומקא דרבינו ליה, ונפלי גבי דהרי. אמר
 20 עולא, בעו דמקיימתא: בית לעליה מרו, בית ואבסדרא מרו, שני בתים זה לפנים מזה מזה?
 21 תיכו. וכן רבנן: הפת שעופשה ונפסלה מלאכול לאדם, והפלב וכול לאוכלה - בממזאה
 22 טומאת אוכלין ככביצה, וגשרפת עם הטמאה בפסח. משום רבי נתן אמרו: אינה מוממאה.
 23 כמאן אולא הא דתנו, כלל אמרו בפתרות: כל המיוחד לאוכל אדם - טמא עד שישפסל
 24 מלאכול לכלב. כמאן - דלא כרבי נתן, תנו רבנן: עריבת העפרנין שנתן לתוכה קמח, תוך
 25 שלשה ימים - תיב לבקר, קודם שלשה ימים - אינו תיב לבקר. אמר רבי נתן: פמה
 26 דברים אמורים - שלא נתן לתוכה עורות, אבל נתן לתוכה עורות - אפילו תוך שלשה
 27 אין תיב לבקר. אמר רבא: הלכה דרבי נתן, אפילו יום אחד ואפילו שנה אחת. 'ובן לענין
 28 מוממאה אינה מקיימת עולין חוצין, ואם רוצה בקיימתא הרי הוא כפגריבה'. מי דמי? תתם -
 29 מוממאה מליא מליא מליא מליא. תתם - אפילו יום אחד ואפילו שנה אחת. 'ובן לענין המוממאה
 30 אינו כן, אמר ליה אביי: הא 'ובן לענין מוממאה' קתני! אלא אמר אביי: הכי קאמר: 'ובן
 לענין

אפילו כדפנת - חוצין, ודכי נמי תניא בקיימתא, לא היפא שלא במקום לישא - דאמרן ביה דאפילו בעיר מביות חוצין - היינו נבא שאנא כדמוחין, אבל שיאפתא דאננא קרי מקום
 לישא, ובטיל בה פחות מביות. אלא שיאפתא דאננא - נמי קרי שלא מקום לישא, ולא בטיל בה בעיר מביות. כללא דתרווייהו תנאי: שפה עליונה - אפילו פחות מביות עובר. שוליים
 דאפילו ביה עובר, דפנת, ביות - עובר, פחות מביות - אינו עובר. ויטנין דאמרן - פעמים שיהא צפח על שפה עליונה, חוץ מקום לישא. בריב שמעון בן אלעזר - דבין
 דבטלה - בטלה ואפילו טובא. מיה פתי - של כופת שאור לתוכה לישבה. מאן דרמינא הא - משמיה דרב לא מתחא לה. ואמוראי נהו, ואליבא דרבי. שני חצאי ויתים - בסדקו
 העירבה, חייב לבקר - דעוץ אפילו, ודוכתת אחר. ודוכתת אחר. דאם אין קיימתא נענו שאר חייב לבקר - אלא בעריבת הכביצה בה. אבל בבי - אפילו שני
 חצאי ויתים אלא חוט מפרץ חייב לבער. ויטנין דבשיל ליה - מנבר הבית, ונפלי אהרדי. בית ועלייה - וצח וזת בבית, חוצה וזת בעלייה. מי חיישין לבכרשי, וליכא נטח חלו ומתכין,
 או לא. אם תמצא לומר בית ועלייה לא חיישין, דהא לא מקרי דאי נפול נחוי מכוון כנגד החתונות - בית ואבסדרה מהו? הא תמצא לומר בית ואבסדרה, שדרך האבסדרה נבנסים
 וירוצא לבית תמי, ואן מחוצת שלימות חוצבת בעיניהם, שיש חלונות ופתחים לאבסדרה הריבה מכל צד חוץ כל צדו. וחיישין דבגוש כבידו בית ואבסדרה. שני בתים זה לפנים
 מה - ונבנסין לפניו דרך חיצוני, אבל אין תשמישן שיה תמיד מזה חלו בבית ואבסדרה. מהו? מי חיישין דבגוש כבידו בית זה ביה, או לא. ונפסלה מלאכול לאדם - ונתקלקלה
 בעיפשה מנאכל אדם. כממאה טומאת אוכלין - דכל זמן שהיא ראויה לכלל לא פקע תורח אוכל מיעה. ושורפת עם הפסחא כפסח - אם תרומה שוררה היא, ודבין אלא חוץ
 לאדם מותר לטמאה ביה. אפילו לרבי יוסי, דאמר בפרק קמא (ד.א.), וכל לענינו חו' לעצמה המיוחד לאוכל אדם - וכל עליו שם אוכל טמא לעלם, אפילו בתקלה מנאכלת אדם
 עד שיפסל מנאכלת כלב. העבתי - שנתנין בה עורות לבער, ותונינן שם קמח. תוך שלשה ימים - לפסת. נתן קמח לתוכה - עדיין שם תמוץ עליה, וכבשא הפסח חייב לבער,
 ואפילו היה בה עורות. קודם שלשה ימים - כבר נתקלקלה על ידי ריח הבלי, ואף על פי שלא נתן לתוכה עורות. תני אביי - לא נתן לתוכה עורות מוריאין כן, ודכי נתן לתוך שלשה
 ימים חייב לבער, ואחר שלשה ימים - לא. ונתקלקלה מריח ביה. אבל נתן לתוכה עורות בקמח - בטילה מותרת תמיא. אם קפיד לישא - טעויה לישא - חוצין ואן חוצין
 עולה לה. בקימו - שתיקיים סדקו לסתום. מי דמי - דקתני 'ובן חצי פסח' - בישעורא בביות ובפחות מביות תמא. והבא תמא מילתא בקפידא, לא שנא מורחא
 ולא שנא טובא.

פסחים. פרק שלישי - אלו עוברין דף מו עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)" תוספת

1 לבלב פירש בשוק; דבאום המהלך בדרך מירד, רומיא תדמלה; דאם שי גבל העשה
 2 עיסמו בשורה ברזק ארבעה מילין - ויתקן עד שזיעה לאתו גבל. והטאת את
 3 שפיה, ולא שנו אלא לפניו - קאי אבולוח. **ולתפלה** נראה פירוש הקונטרס, ולא
 4 בערוך דפירש: 'לתפלה', והיי לרדוף דיד לתפלה. דבאום דמיא אי בעינאן דלוחא - ורא
 5 אמרינן בכרבתו (ט.ו.ס.א.א.) (ביבי אלא גמאן קהמדר
 6 ואמי בעידן עלוחא, דבתיב 'ארחץ באבין כפיה.
 7 וראי שלא מנתה הפלה - מני אריאי אביתו
 8 מליקין אפילו טובא נמי **לא** תקרא לה שם עד
 9 שתאפה - שאם היה קורא לה לא שורף - לא היה
 10 יכול לאפתה ולא לשורפה, דאין שורפין קדשים
 11 ביום טוב, כדליף ביבמה מדרליקין' (שבת כ"ב).
 12 והיינו נמי טעמא דאן דתנו רבנן: אתה אי מליקין
 13 בשבטן שריפה ביום טוב, ותיבנה בשבטא פסול
 14 קודש אין שורפין ביום טוב - וכן יכול לדנות
 15 מנחה בשעת שריפה, אבל תרומה מנחה, שיהיה
 16 לדנות מנחה בשעת שריפה אמאי אין שורפיה -
 17 מנו מותר להדליק בשבטן של חזלין לתנאנו -
 18 כך ישרוף תרומה מנחה לתנאו, וכי מפני
 19 שמצוה לשורף מנחה ישרוף חזלין רבינו יצחק בן
 20 אשירי, דשמן של חזלין מותר להדליק לתנאנו,
 21 כמו שמותר לאכול, אבל תרומה מנחה, דאסור
 22 בכל התנאים - נמצא שהתורה היא לתנא,
 23 אלא שלא נמנת שריפה. אלא שיתורה לא
 24 הקדיפה אם יתנה מנחה בשעת שריפה, לכן אין
 25 דוחה יום טוב, כשאר שריפת קדשים, מידו דרתי
 26 אנדרים ונדבות, לנמא דאמר אין קדשים ביום טוב
 27 (ביבא ט"א) אף על פי שיש בהם חלק לאביהל
 28 אביתו, כיון דעיקר לבנה, ולבנה משולחן גבה
 29 קובו - אסור לשוחטין, ולבנה דאמר קרבים
 30 סקברי, עיקר חשיבה לערוך אדם, אבל שריפת
 31 תרומה מנחה אינה לשם נהא, דמאסר כל שאר
 32 התנאים, אלא דאי לשם מצות ביעור הוא. ורבינו
 33 יצחק פירש: דרדיא מותר לשוחט ביום טוב ותרומה
 34 לשוחך אוכל נפש, ולא שייך למימר משולחן גבה
 35 אכז אבו אלא דגורנין לשוחט אלא שריפת אדם
 36 דשלא לערוך אסור מן התורה, ודגורנין מקדשים
 37 שאין שורפין ביום טוב. **עד** שתאפה - אמר
 38 רבינו יצחק, אגן שריפת לקרות לה שם קודם
 39 אפיה, אף על גב דפסקין כרבי אליעזר, דאין
 40 אביהו קאן קטן - ויהי חלה כדבאר בפרק עד
 41 מנח' (בכרות כ"א); אין תרומת חוץ לארץ
 42 אסורה אלא למי שסומאה יתראה עליו גמפו, וכן
 43 פסק בעל הלכות גדולות בסוד פסח שבת ב' וכן
 44 איצק בן מתיבאה, ואפילו לית כחן קטן, אי
 45 צריך כח גדול - שרי, והוא ליה על ידי ביטול
 46 ברוב, כדבאר רתם; רבה נמטל לה ברוב ואכל
 47 לה בימי סומאה, ואם תאמר: ובאי לא שרינן
 48 לאפת חלה טמאה משעב דאמר (י' אליעזר ב'
 49 שנוע) תפוח פשי דביעה (ד.א.א.) אמר מילתא אשה
 50 תור פת, אף על פי שאינה עריכה אלא לבשר
 51 אחד מפני שתפוח נאפה יפה שתפוחו מלא, ואמר
 52 (רבה) דהם הלכה כר' אליעזר רבי שמעון, ואפילו נאמר דאסור לאפת מנחה שאסור
 53 לסטלה - מכל מקום כי לא קרא לה שם אמאי דלעמא דרובא דאורייתא ואומר רבינו יצחק
 54 דטעמא דאמרינן ביבנה לא שייך אלא בתור, אבל כשאופה תחת הלחם - לא.
 55 **תמיל** בעונן - אומר רבינו יצחק: דר' אליעזר ורבי יהושע לא פליגי בה בתרא, שלא
 56 תועיל תפלה לעונן, והדיבא שאינה שקרא לה שם - אומר רבינו רחב תתיל בעונן
 57 דואול

1 לענין צירוף טומאה - כדמפרש ואילו, בדפסח תליא מילתא בשיעוריה, ובשאר ימות
 2 השנה איבא פחות מלפניו, דחולק בן מקפיד לשאנו מקפיד, והיינו דתנא סיפא: אם מקפיד
 3 עליו, ארבעה פחות מכביצה אוילין דענקו בהאי בצק - הדבורה מושבה, ונגעה בן
 4 טומאה אייבמ, חדר נגעו עין אבוליס דחורמין - פסח - דאענין תרין מושבא, ועשיתו
 5 חטוב, והואל רבוח הדבור להדבש לענין אסור
 6 תמן, דלענין לגבי עריבה כדתיבא יריש -
 7 השתא לענין מלפניו נאל שביט לגבי עריבה -
 8 ומצטרף להשלם לכביצה, ואף על גב דאין
 9 מקפיד עליו, ומטבא את אחרים, בשאר ימות
 10 השנה - וליבא למימר אסורו חטובו -
 11 בקפידא תליא מילתא, אם מקפיד עליו -
 12 מצטרף, דחשיבא מלפניו, והואל וסופו לעיל, וכן
 13 השתא על פתרה לעריבה - תליא נמי
 14 בשיעורו ולא שיעורא נפסת, ואם מקפיד עליו
 15 - קאי אשאר ימות השנה, כגון דאדמיט אקא
 16 מטביל לה, וקאמר בדפסח, והואל ובבית עובר
 17 עליו, וכדפנתא פלוחו דחטובו, דעל ברזו עירין
 18 לעילו ודחין, ולא דתי בעריבה ואפילו איני
 19 מקפיד עליו, אבל בשאר ימות השנה - כן
 20 מרובה בן מועט, בקפידא תליא מילתא, וכן
 21 להוריד טומאה לעריבה - על ידי כגזו הן תליא
 22 נמי מקפיד דפסח בשיעורו ולא שיעורא, ואם
 23 בשיעור עליו - אשאר ימות השנה קאי; ותי
 24 גרסינן; והיכי דמי נגע דענק שרין כהאי בצק;
 25 **פסח** - דבתי אסורו חטובו - חזין, ולא דתי
 26 בעריבה, ולא נתוח לה שום טומאה, בשיעור
 27 ואפילו אין מקפיד עליו, ובפתוח חטובו, וכן
 28 מקפיד עליו - לא, ובשאר ימות השנה - אם
 29 מקפיד עליו, אפילו בפחות מכזית חוצץ, ואם
 30 רוצה הוא בקיפו תרי הוא עריבה - ותי
 31 אכלו נגע שרין בעריבה ממש **משנה** בצק
 32 חרש - שאין ספק אם החמץ אם לאו,
 33 כשישנה הוא חרש שיש לו איננו ואינו
 34 ניכר אם שומע אם לאו, אדם ארס עומד על
 35 בירוה ועל דעתו, לישא אחרות; רגע חרש
 36 כשיהיה שרין, ואינו ניכר שהחמץ, רגע חרש
 37 תכסופו פניו, ואין סודוק לסימן החמוץ, אם יש
 38 ביצא בו שהחמץ - אם יש עשה ארת
 39 שיעולתה בשעתה וכובר התמיתה.
 40 **גמרא** מנגדל געוה לטבייא - ודתינו מיל -
 41 לגבל ולתפלה, אם יש משום דרבי אבהו אמר
 42 ריש לקיש נטל לה, לגבל - מנגבל עיסת
 43 אחרים סקברי, וכלי בעל הבית נטמא - אם
 44 ארבע מליקין וטרטויחוד הבמים ארס מליקה
 45 לטובל כליה, וכן תפלה, אם אמהלך אדם
 46 ובא תל לקול ותתפלה, אם יש בית בחדש
 47 לפניו ברזק ארבע מליקין - חולק ומתפלל שם,
 48 וכן שם, וכן לטעילת חלה לאביהל, אם עתה
 49 למצוא מים לפניו בארבעה מליקין - חולק שם
 50 ונטל את ידיו, ורבי אייבו אפרה - לזא מילתא
 51 משמייה דרשי לקיש, ולא רבי אבהו אמר.
 52 **וארבעה מילי אבי** כה - לשעור ארבע מליקין, היינו תלת חודא מוסף, וסאי הוא עובר
 53 שיעור עובר של עד כך ומצמא כבש, עד כך חושבי ביעור חרובין - ארבע
 54 מליקין, למעול מותרת כשהי מחמת יעבורו, כולן - כל אלו שמנו תבנים ביעור
 55 החרובים; שטרותיקן מטמאין כבשן, מנפ שהוא רך ודרדכו לאכול. שחילך בתן - דרך
 56 עורות לשוחט לפני תריסת רגלי אדם, וזה תחילת עיבתו, אלא לפני - אנטילת דים
 57 ואפתלה ודמהלך בדרך קאי, דאילו גבל - לך עד ארבעה מליקין, דמה שי לו להפסיד;
 58 וישנה - חדר דרבי יוסי בר תיבנא, דאמר בהריא אפילו מיל גזי תורו - דזקא מיל
 59 קאמר, את פתח מנחל - ותי **משנה** כיצד מפרשין חלה במנחה - שנעמאת תעיסה, ושבו אין חלה ויעלית מנחה ראויה לאביהל בתן, כיצד מפרשין אותה ביום טוב של
 60 פסח; דאין יכול לאפתה - מאחר שאינה ראויה לאביהל, ולשדוחה לשורפה לערב - אי אפשר, שלא תדמין, ולשורפה לא להאביהל לכלבים - אי אפשר, שאין שורפין קדשים
 61 ביום טוב, רבי אליעזר אומר לא תקרא לה שם - חלה, עד שתאפה - תחלה, דבתיב כל חדר חודא חודא ליה, דמפרש מכל חדר פורחא, ולאחר אפיהה אם רצה - פירש חלה
 62 שלמנה על בעול, כדתיבא בגמרא, דקסבר רבי אליעזר; הסל שהוא ורדה מן התור לתוכו, מצרפו לחלה.

קיד

פסחים פרק שלישי - אלו עוברין דף מו עמוד ב - מתוך מהדורות "אבן ישראל - (שטיינזלץ)"

הסופות

הואיל ואי בעי מיתשיל עליה - הקשה בקונטרס אם כן יקרא לה שם, ואחר כך תאפה

משום שהוא ואי בעי - מיתשיל עליה, ואומר רבינו יצחק כיון שיכול לעשות בלא

הואיל - אלא לנו לעשות על ידי הואיל, אלא אמר - אם כן אבאי שר י' אלעזר לאמר

משום הואיל דכל דודא חורא ודאי ליה מילקטין, בלא הואיל יכלי לעשות על ידי הטלה

לענו ואומר רבינו יצחק דודא חורא ודאי שיהייה מיהל

לענו, דאיכא למישל שלא תודיר יפה, ויבא מילי

חימוקי, ועוד שי לומר: והואיל אינו בא דאפשי

עלה - לא סביח - לא אפד לחימו, כדמובא

לקמן גבי לוח הפנים ושתי הלוחם דאין אפיותי

והואם סעי טוב, אף על גב דאיכא למישל דהואיל אי

בעי פריק ליה שאין התנור מקדשם, שאם היה

מקדשם - אם כן שפיר מיליה, והואיל אינו בא דאפשי ודאי

קודם סעי טוב, וכן מוכח במנחת (ע"ב), ומדא

דאמר ר' אבהו אפיותי ודאי סעי טוב קסבר ר'אין התנור

מקדשן, ורבינו משתקן בן אבדרם פירשי: כי נראה

לי שדעת רבינו כיון שדעת מצרפן, וסופו לישול

אחת על כולן - ומצא שחל ברבד שאין ר'אין

בלאיכה - אלא משום הואיל שרי, דאי בעי לא

מפרישי ודאי תלה אלא בעי פורתא מכל דודא

והוא, וכל דודא חורא ודאי ליה, וכיון דלא בנינא לא

תקיא לה שם עד שתאפה לא שרי אלא על ידי

הואיל, ואם יקרא עליה שם קודם שתאפה ודאי חור

והואיל, ודאי הואיל לא אמרינן, וקשה לרבינו

משתקן בן אבדרם לפירושו: כיון דאם יבצע מכל

הואיל ודאי חורא, כיון דאפשר כדיל דהואיל

והואיל: שלא הוטרודו חבמים לבצע מכל אחת

ואחת, ורבינו יצחק מקשה: דהא כי גבי מום מכל

דודא ודאי אסור לחמיה, כדמובא בפרק שם

דביצה (ב"א) אמר: ר'אין יפה של ושל ישראל -

אסור לאפת ביום טוב, כיון דאפשר למיפיליה

בלישה, ודאי לרבינו משתקן בן אבדרם לחלק

דוקק געיתא יו אסור מדרבנן, אבל בני תלה -

לא אסור משום תיקון תלה, ואין נראה לרבינו

יצחק בן אשר מה שמשמע מתוך פרשת הקונטרס:

דאף על פי שיהיה בין דוד חרוב וחתומה -

בעינן צירוף של דאפרישי אחת על כולן, וכן משמע

בפסק של לקמן, דלא בעינן צירוף של ל' האותיות

אלא בעינן תלה ודאי בתחלה שיעור תלה, ואיכתיב

מייחל לה לקמן בשמעתין גבי ודאי נשי דאפיותי

פשיי (שפסח), ודאי תניא בהרואי במסכת תלה

דכר שני משנה ד', דתנן: העושה יסיתו קבין קבין

דכר שני משנה ד', דתנן: העושה יסיתו קבין קבין

דכר שני משנה ד', דתנן: העושה יסיתו קבין קבין

דכר שני משנה ד', דתנן: העושה יסיתו קבין קבין

לא זה הוא המין שמוחזרין עליו בכל ריאה וקבל וצמיא.

אלא, מפי' ויניחהו עד הערב, ואם החמיצה -

החמיצה. גמרא: למה נקראת הנאה קמפילי, דרבי

אלעזר קבר: טובת הנאה קמוא, ורבי יהושע קבר:

טובת הנאה אינה קמוא, לא, וכדילי עלמא קברי: טובת

הנאה אינה קמוא, והכא ב"הואיל" קמפילי. דרבי

אלעזר קבר: אמרינן הואיל ואי בעי איתשיל עליה -

קמוניה הוא. ורבי יהושע קבר: לא אמרינן הואיל.

אוקרא, התאפה מיום טוב לחול, רב חסדא אמר:

לוקה, רבה אמר: אינו לוקה, רב חסדא אמר: לוקה,

אמר: אינו לוקה, אמרינן הואיל. אמר ליה רבה לרב

חסדא: לרדך, דאמרת לא אמרינן הואיל - היאך

אופין מיום טוב לשבת? אמר ליה: משום עייובי

הבשילין, ומשום ערובי תבשילין שרינן איפריא

דאורייתא? אמר ליה: מדאורייתא צורכי שבת נעשין

ביום טוב, ורנן הוא דגרוי ביה, נורה שמא אמרו

אופין מיום טוב לא לחול, וכיון דאצרכיה רנן עייובי

הבשילין - אית ליה היבויא: איתיביה: בתמה

המקופנת לא ישחוט אלא פרו שיכול לאכול המינה

בית עלי מבעוד יום, וכול לאכול - אף על גב דלא

עני למיכל, בשילמא לרדי, דאמרי "הואיל" - הואיל

ואי בעי למיכל מיני אכלי - משום הכי ישחוט, אלא

לרדך, דאמרת לא אמרינן "הואיל" - אמאי ישחוט?

אמר ליה: משום הפסד קמונו, ומשום הפסד קמונו

שרינן איפריא דאורייתא? אמר ליה: און, משום

הפסד קמונו גמי לבלו לאכול ביתא, ואי אפשר לבית

בבלא שחיטה, אייתיביה: לחם הפנים

נאכל

במהם פסוקים - ורצה לטעוהו ביום טוב, ולא הוה מותר ופיסדתי, ביתא עלי - ודע על

בבשילין, כדי שיכול לאכול - שדאי שדחת בדי דהתפיש והתנן ביתא ולצלות

ולאכול, ואי איכא שדחת כי האי שיש, ואף על גב דאכיל מניה, אמאי שחיט - דא

לא צריך למפילי, כדאמר ר'אין יצחק, נראה לרבינו יצחק, דעם תננה לטל

גמי כלבו לאנס את עצמו ולעבור על דעתו ולאכול ביתא, ודעה ליה בצריך לית ביום

טוב, ומשום דהוא חייב בעיט למישהיה לבלולה, דאי אפשר לבית בדי אלא שדחת.

אבל אכא דליתא למימר גמי כלבו לאנס עצמו - משום הואיל לא שחיט איסורא

דאורייתא, כיון דלא צריך למידי, לחם הפנים - כל שבת ושבת.

נאכל

נאכל

נאכל

נאכל

נאכל

נאכל

נאכל

לא זה המין שמוחזרין עליו - כדמפרש בגמרא, דלאו דידה ריאה לאמור שקרא עליה

ושם, וקרא בתורה, שלח אי אתה רואה, הלא אתה שיל ולא על חבירך, דאמתי לא מטא

לדי כהן, גמרא: טובת הנאה - דבר מועט, דהוא (בכרזה ב"א) רשאי ישראל למר

לחבריו היכלי סלע עליו כן תרומותיו ולכן בתי בתו, ודעה טובת הנאה שיש לו לישראל

בילה זו, שרשאי לתתה לכל כהן שירצה

ולחול דבר מועט מאורבו של כהן בביתו

שיחנה לו, רבי אלעזר קבר: טובת הנאה ממוק

והוא דך חלה בדידה, ועבר עליה אי ממניעה

בניה, הלכך אפי לא ברישא, ורבי יהושע קבר:

טובת הנאה אינה ממוק, ולא דרידה הוא, ואינו

מוחרר עליה, ומשום פקדון גמי ליכא, דאבתי

לא מטא לידא רבתי, לא רבתי עלמא טובת

הנאה אמר פטון ובחזאל (א) משוריא, רבי -

אלעזר קבר: עבר עליה משום הואיל ואי בעי

מיתשיל עליה ותרומה תקדש, דרידה הוא, דעל

כל נדר והקדש ותרומה הקדוש באמיתא פה -

יכול לעשות לחכם ולעוקר דבריו, הלכך

ממניעה הוא, ועבר עליה, ומלאכת אפיהה גמי

ביום טוב כי לא קרא עליה שם, ואף על גב

דאבאי חדא דלא חוויא - משוריא, לא חדא

חדא איכא למימר, הא לא חוויא דהא, ואי גמי

קרא עליה שם - לא למיפשל לא, הואיל ואי

דאפשר למיערב עליה, מדע, כיון בדת לרבי

אלעזר חסל מצרפן לחלה - הכי שפיר טפי

שתאפה תחלה משום חרואת ונידולתא, וכל כמה

דאפשר למיערב שפיר בלא שום חרואי -

למיעבד, לא אמרינן הואיל - הלכך על

דחומתא אינו עובר, אבל על אפיהה עובר -

דאיכא חדא דלא חוויא ליה, הואיה פסיו מום

לחול - לאמר שאכל וגמי מערונה, דפשיטין כל

דלא חוויא ליה מדי אידענא עד אורחת שדוא

חזל, לוקה - משום "הואיל" שדחה כל מאבדה,

הואיל ואי מקפילי ליה אורחין - עשה לך רבי

לפת לא דחום, ודאי אופין מיום טוב לשבת -

אי לא אמרינן הואיל אי מקפילי ליה אורחין

- חזי חזי בליה ליום טוב, מדיאורייתא מוצרי

שבת נעשין ביום טוב - דרכיבו (שמות יב) - אך

אשר איכא לכל פשי, ושבת ויום טוב חדא

קודשה הוא, ודרישיתו שבת אוקרי, וכו' היכי

דמותר לבשל לבו ביום, מותר לבשל למחר,

ורנן הוא גמור - כי לא אופין עירוב

בבשילין, כדי שלא יאמרו אופין אף לחול,

במהם פסוקים - ורצה לטעוהו ביום טוב, ולא הוה מותר ופיסדתי, ביתא עלי - ודע על

בבשילין, כדי שיכול לאכול - שדאי שדחת בדי דהתפיש והתנן ביתא ולצלות

ולאכול, ואי איכא שדחת כי האי שיש, ואף על גב דאכיל מניה, אמאי שחיט - דא

לא צריך למפילי, כדאמר ר'אין יצחק, נראה לרבינו יצחק, דעם תננה לטל

1 אפילו על ידי דבר אחר - אין מועשרין מזה על זה. תירוש חגן, ודן גרן, שחן כבלאים על ידי
2 דבר אחר וכו'. על ידי דבר אחר דקאמר - לא קאי ארזן, ודבלאו דבר אחר מתידיב
3 בחטים ושיעורים לוחי. וטעמא דר' אישיה דבלאים כברים אל מתידיב אלא בעשלה מיני,
4 ובלכלא דרעים מרורי בשני מיני - מפרש רבינו יעקב: דוריעת כבלאים משמע בשני מיני
5 ורעים, ודרען לא מן קור וריעה הוא. אבל אין לפרש

6 משום המשמע על תרועה חריח כתרין כבלאים, אבל
7 שיש בלא שום דורע ורע עיקר - חל לא שייך
8 לפרש כן גבי בחומקן. ולפרושי רבינו יצחק קשה
9 אמאי נקט שר דרומתי בשור לחודיה היה מצי
10 לאשכחי כבלאים - בשור פסולי המוקדשים,
11 כדאמר בפרק בתרא דמכות (כבא). דאמר רבי
12 יעקב הנדוניא בשור פסולי המוקדשים - לרזקה.
13 משום דעשאו הבהו בש גופיה. דאיתקש לאבי
14 ואלי. ולפרושי הקומטרין הוא, דליכא בפסולי
15 המוקדשין לאו דמעלה. ולפרושי רבינו יצחק יש
16 לומר: דמשום דכבליים בשור ובתורו כתיב
17 - נקט שר דרומי. **ושביעית**. למאן דאמר
18 בפרק קמא דמועד קטן (א.א.) דורש שביעית אינו
19 לוקח - מן הדין דהבא בחרוש מנחה, ומנחה
20 חיוב כסיו. מורי. **ואחריש** הוא לא לחיוב הדין
21 חזי לכיסוי דם עיפור - אם היה דם עיפור במקום
22 ודרישה. ובכתיבא גונא. שאם היה מבקש עפר אחר
23 יגב הדם, ואי טיישש על ידי מים, ולא יקיים
24 מצות כסיו. וגם משרי שאין כולל עיפור וליטול -
25 דאם לא כן לא שייך כאן לדיחה עשה לא
26 תעשה, כדאמר ריש לקיש ובשבת (קלפב). כל
27 מקום אשר עשאו מנחה עשה ולא תעשה. אם אתה
28 יכול לקיים שניהם - טובא, אם לא - ידחה
29 עשה לא תעשה. **כאבנים** מקדולות. פירוש:
30 רבות. שכן ראיות לרביעה. היתה, לא חזי לכיסוי
31 עד שיכחשו. וגבי בית הכסא נמי, לפי שר רבות
32 ראיות יתר לקנות במקום קשים. ולא מירוש
33 הקונטרס ורש"י הותם בפרק כירידי' (שבת מג"א)
34 מקדולות - דרות. ודאבא רבא אתי שפיר. ורש"י
35 מתוק כאן מן הפסוקים **כתישה** ביום טוב מ'
36 שר - הקשה רבינו יצחק בן אשר. מאי פירי? הא
37 דאבא שרין כח חרישה דשרי משום הויא, ובא
38 נמי בתורה ועד תימנה ידוי פריך הבא לדתי'
39 עשה דכסיו וידחה לאו דיום טוב? הא אין טוה
40 נדחה מפי עשה, ודא תנן ביבירי' ולקמן (פגב). אין שריפת קדשים דדחה יום טוב
41 ובפרק 'במה מרליקין' (שבת דר"ג) יליף מקרא, אי משום כדמסיק רב אישי הוהם דיום טוב
42 עשה לא תעשה הוא. ואין עשה ודחה לא תעשה ועשאו משום רבינו שמואל בן נאריה
43 הואיל לאו לכיסוי דם עיפור לא משום דהיא קאמר - אלא משום דאז לא עריך לחרישה
44 לא לעפרה, ופטור, ודחופור גומא ואינו צריך אלא לעפרה פטור. משום דהוי מלאכה שאין
45 עריכה לנפש. והשתא פריך שפיר: דמשום ביום טוב מן שרית דכתישה הוי כסחניה. ורביה
46 לנפשה הוא. והמקשה עפר לכסות. ולא משתרי לצורך כסיו דאין עשה ודחה לא
47 תעשה ועשה. וקשה לרבינו יעקב: את דחופר גומא פטור היינו דאין כתיב. ומתקלקל הוא.

48 כדומכח בפרק קמא דהניגה (י"א). תבא בשדה, ולרביעה קימא. שמשבח את השדה בחרישה. ואפילו אי היה הוהם דם עיפור - היה חיוב אי חריש בארעא דיליה. ואי אמרת הואיל ואי
49 חזי מלאכה שאין עריכה לנפשה פטור - השתא נמי פטור. אם כן ביטלה כל מלאכה שבת ורבינו חם מפרשי: דכתישה רכלאים קאי. דליכא אלא לאו גרידא. אבל איש טוב לא קאי. ובתנן
50 שאם היה הוהם עפר אחר היה הוהם בבלע בקרקע. ומסקי בחרישה ביום טוב מן שרין פני, כיון דמזמן יום טוב אסור. דתמימה דחיה ביה עשאו ולא תעשה - גם משום כבלאים לא קאי. ובתנן
51 לנפשה בחיאל, דאפילו אם היה דם עיפור - אסור. ובהלכה נמי הוה מצי לנעשו חרישה ביום טוב מן שרין. אלא דמשיח לא בענין אחר משום נגידל תורה ואחר. **ולרזקה** משום
52 בערה - בפרק ראשון דבינה (י"ב). אמור הוא מני - בית שמאי אהי. דלית ליה מותר. אבל לבית הלל - שרי אף על גב דרעין שיהא צורך הוהם - גם נמי חשיב צורך הוהם. אף על פי
53 שאין ראוי לאכול אלא באיסור. **אהבנעלה** לא לחיוב - מבאן מבאן דהיא רביה דאמר הואיל - היינו אפילו לביית שמאי אמר. **הואיל** ודחזי דלעובד. ודחזי דלעובד. אם לא הי'
54 פריכא נמי קאמר במכות: אפיך בערה, משום דקשיא ליה דא דקאמר רבה חילוק מלאכות לשבת. ואין חילוק מלאכות ליום טוב. **ועיילי** עצי מוקצה - תימה לרבינו יעקב. מכל מקום
55 ילמדי גיד הששה של נבילה. וליקלי נמי משום נבילה (א.א.) דהבביר - פירש בקונטרס. דהא שום ענין רבין וכן נקמה. דתמימה דחיה בערה חרי. דאין אהא קמבא. ודא אהא אמר. אמר
56 אימתיקין קאין חומי בא נחבר געמריי תופק ליה שאין מחנותיהן שותו ויש לומר. דהא אמר: כל דמיתים חייבין ארבע שנתו במנחה אחת. כיפר. ועוד קשה היאך עשה תמיד
57 מנבדו? דא קעבר משום כל שמננו לאשים - היי הוא ריבול חקטיר (ביבמות ק"א). ויש לומר: כיון דמסיק ליה לשם עולה - דינו כדון עולה. ומדאי טעמא נמי דאין לעזא מתנה. ורבינו
58 יצחק פירש: דאין קאי מיתעיה פסח. ורביה ביה "שם המים" קאמר שלא יביאנו לא דבביר ולא מעשרה. ואני שפיר השתא דמתנותיהן שנות. ולא חקיש כל שנתנו לאשים. **שלא** ולא
59 כבור - ולא אתמר. בפרק הדיגה (ת"א) דנפקא אן מנכוסת יתי' דכל דבר שבא חובה אין כל אלא מן החולין? ויש לומר: דבא אסמכתא בעלמא דהיא. ומן מתנותיה שעולה טבילה
60 בגאמתי - גם נמי אסמכתא היא. אין (ת"א) דמתוך דרמשהק שריאל" - מן המתוך לירשאל. דרשה גומה דהיא. ומדאי קראי יליף בפרק קמא דמנחות (ד"ג) דמירפיה ארעא לרבי.

1 הוריעה. ובלכלאים כברים - דבחיזי דקא חרש מנחה כבלאים. והמנחה כבלאים לוקח -
2 דרתי מנחה. ויום טוב - חרי ששה. ושבת לא תנא. משום דלאו שניתן לאהדרת מיתת
3 בית דין הוא, דאין לוקח עולי. ובתן יזיר **אבית שומפא** - שזה בית הפרדות. והוא כותן
4 גויר, ויש כאן לאו דרבך 'לנפש לא יטמא',
5 ולא נדור' על פני נפש לא יבוא'. אחרישה -
6 משום דלאו דיום טוב לא לילק. **דום צפור** -
7 השול ואי מודמני טוב לוח צפורים חרות טובא.
8 **באבנים** - דלא חזו לכיסוי. ראיות לבותשן -
9 קשיא היא. בלאדרי די - על ידי שניו, דשבת
10 בעלמא הוא, וכיון דמדאורייתא שרי - לא תפק
11 ליה מלקות. **מיטא** - טיט לח וכולול. **מתנתא** -
12 ארץ לוח, אריה לודיעה האינה גענישת עפר.
13 אם בא לתעשה ודא, ומרובק ונגבלת. לוקח
14 משום כפשל גיד ביום טוב - בישול שאינו
15 ראוי. ולוקח משום ממשל שר בחלב אפילו
16 הוא חול, וקסבר: שיי גידיים בנותן טעם. ובשר
17 דם.

18 משום בעקרה - שלא לערוך. ודביעה מלאכה
19 לעצמה. ובכיל מלאכה לעצמו. ובתק
20 נבלא - לדקח על אבילותו משום ביולה. שתיים
21 על אבילות - אוכל גיד ואוכל בשר בחלב.
22 שלש על בישולו - משום בערה דיום טוב.
23 ממשל בישול דיום טוב. ומשום האכל בשר
24 בחלב אפילו בחול. ועייל עצי מוקצה -
25 הדחשתא ליכא למימר הואיל, מדאורייתא
26 אסור להשתמש בארעא במקום דיום טוב. ובפרק
27 דאורייתא - בתמימה והכינו - במומין, שממין
28 משום צורח הוהם. וימאר: רבי זה חרץ הוהם.
29 ומשום שום מלאכה שבת לאו דאין. והדתיב:
30 'את אשר תאפו ואם אתה אשר תבשלו בשלר',
31 וכיון דלאו מומין הוא, והבתוב קראו אבנה -
32 הויה לה מלאכה ועובר עליה משום ילא
33 תעשה לה מלאכה. **בקאי** - שאלתי. **באפי** -
34 אתו. ומוקצה הוא, שאינו נכנס לישוב ימים
35 רבים. **המיד** - עולה של ציבור. **מרו** - לקרב.
36 שיה ולא את הבביר - מתנותא היא. ודרשה
37 קרא ודיוקלא (מה) גבי קרבנות: 'זשה אתח מן
38 הזאן מן המתאים ממשקה ישראל'. שיה ולא
39 את הבביר - דרשה משמע שיהא ראוי לרדות בין וכו' בין נקבה, וברולן בבילה של. ובכור
40 אינו אלא זכר. **ולא מעשר** - דמעשר בתמה אינו ראוי להקדישו לקרבן אחר, ודבי
41 משמע: אחר - שיה לבא, ולא זה שאינו בא אלא מכלל עשרת. מן **הזאן** - ולא כל
42 הזאן, מיטעטא הוא. ולדעאי. פלגס ינא מכלל כבש. ולכלל איל לא בא. והייתי כל דורש
43 שלשה עשר. דכבש בן שנה הוא. ואיל משנכנס לשנה שניה חודש שלם. ודבי מפרש לה
44 במסכת פרה (פרק ראשון מעשה ג).

מן

45 ודחזי דלעובד. אם לא הי'
46 פריכא נמי קאמר במכות: אפיך בערה, משום דקשיא ליה דא דקאמר רבה חילוק מלאכות לשבת. ואין חילוק מלאכות ליום טוב. **ועיילי** עצי מוקצה - תימה לרבינו יעקב. מכל מקום
47 ילמדי גיד הששה של נבילה. וליקלי נמי משום נבילה (א.א.) דהבביר - פירש בקונטרס. דהא שום ענין רבין וכן נקמה. דתמימה דחיה בערה חרי. דאין אהא קמבא. ודא אהא אמר. אמר
48 אימתיקין קאין חומי בא נחבר געמריי תופק ליה שאין מחנותיהן שותו ויש לומר. דהא אמר: כל דמיתים חייבין ארבע שנתו במנחה אחת. כיפר. ועוד קשה היאך עשה תמיד
49 מנבדו? דא קעבר משום כל שמננו לאשים - היי הוא ריבול חקטיר (ביבמות ק"א). ויש לומר: כיון דמסיק ליה לשם עולה - דינו כדון עולה. ומדאי טעמא נמי דאין לעזא מתנה. ורבינו
50 יצחק פירש: דאין קאי מיתעיה פסח. ורביה ביה "שם המים" קאמר שלא יביאנו לא דבביר ולא מעשרה. ואני שפיר השתא דמתנותיהן שנות. ולא חקיש כל שנתנו לאשים. **שלא** ולא
51 כבור - ולא אתמר. בפרק הדיגה (ת"א) דנפקא אן מנכוסת יתי' דכל דבר שבא חובה אין כל אלא מן החולין? ויש לומר: דבא אסמכתא בעלמא דהיא. ומן מתנותיה שעולה טבילה
52 בגאמתי - גם נמי אסמכתא היא. אין (ת"א) דמתוך דרמשהק שריאל" - מן המתוך לירשאל. דרשה גומה דהיא. ומדאי קראי יליף בפרק קמא דמנחות (ד"ג) דמירפיה ארעא לרבי.

רבי

פסחים. פרק שלישי - אלו עוברין דף מח עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינליץ)" קבא
רש"י

1 מן המאנים - על כדורין אנטיסם קאי, וקאמרה הביאו העסכים עליו מן הנאומים, ששתיירו מאתים בבור היין, מבאן לעילה שגפלה במאנים - דאי לאו בשאיסור מטרב בו קאי,
 2 אמאי מנריך מאתים; ובעלמא כספיר נפקא לן שפיר, דערלה וכלאי הרבם בטילין במאנים. והאי "מבאן" לאו דוקא, אלא אף באן אתה יכול לסמוך קצת. איסור זבחי אחר -
 3 שבת. את חת הוא ידברת - כיאלו חן הלוקין (מכות כא.ג.) חילוק מלאכות לשבת - שאם עשה שתיים בחלעם אחד, או ואחרת בשתי העלמות - חייב שתיים. ואין
 4 חילוק מלאכות ליום טוב - שאם עשה שתי מלאכות במיד - אינו לוקה שתיים. והבא ביום טוב קיימין, ומחייבת ליה משום יום טוב תרתי, משום מוקצה, ומשום ממשל

5 גיד דבוס טוב. איסור זבחי בר המאן את דרבה
 6 וזב המאן - דאפילו בני יום טוב, אי שתיין
 7 ליה משום הוואל או לאו. מחלוקת רבי אליעזר
 8 ורבי יהושע חייא דבי ארבי. אליעזר כבר אמרין
 9 הואיל - אף על גב דסופו להפריש אחת מן
 10 לחלה, ונמצא שטרח דברם שאינו ראוי
 11 לאכילה - אפילו הכי אמרין: הוואל ואי בעי
 12 לא מפריש חדא לחלה, אלא בעל מכל חדא
 13 וחדא, ואיכא למימר בכל חדא חוואי ליה,
 14 ומנהר האפותה. ורבי יהושע כבר לא אמרין
 15 חוואיל - כדי להחיר מלאכות יום טוב.
 16 והואיל ואי בעי מתישיל עלה לרעיל - לא
 17 קאי רמי בר חמא. אלא אהדאי דאיסור
 18 מלאכות יום טוב. אלא דבעינא קיעילי לה -
 19 איכא למימר בכל חדא וחדא חוואי ליה בלא
 20 חוואיל, ובכל חדא איכא למימר לו לא תהא
 21 לחלה. אבל המאן דלארורין הוא חוואי -

22 דחיי עדיין לא זמן ליה חוואיל למישריה
 23 לרבי אליעזר. דלא חוואי לא ליהייה ולא
 24 לארורים - דחיי סופי לטיטול אחת לחלה.
 25 שאין דרך לבצע מכל אחת. אבל המאן -
 26 דברוהו חוואי לארורין, וארורין כחיי -
 27 אמרין חוואיל למישריה, ואי קשיא: אד
 28 דאמר רבי יהושע לא זחו חמיץ שמוהורין בו
 29 - אלמא לית לא לחמה וכלו ואי בעי מתישיל
 30 עלה אמילו לטיטול אחת, וכלו שכין חוואיל דהבא
 31 לקולא - לא זמי, והשתא מיהא לאו דידה
 32 וזכא. וזכא שמתיה, ומנמנמ לבי עלה. ונהא
 33 בעיני דאן חוואיל בזה דברם שאינו שלח.
 34 דנמצא חוואיל ואי בעי מתישיל בקב בשרשות
 35 - דאם בן הקדש דקיימא על אבלי אתה וואה
 36 של גבה, ולא פליגי רבי אליעזר - הא אי
 37 בעי עבד ליה וזחי דידה, ואף סוניה
 38 דשמעתא לא מייחבא שפיר, ובמדה
 39 דפרושו הכותב ברישא דשמעתא: חוואיל ואי
 40 בעי מתישיל עלה - לא דרטיסן. אבל הכי

41 גרטיסן: רבי אליעזר סבר אמרין חוואיל, ורבי
 42 יודישע כבר לא אמרין חוואיל. וקאי פירושא:
 43 רבי אליעזר סבר שרי לאפותה, ואף על פי
 44 דסוף סוף איכא חדא וכלו חוואי ליה - אין
 45 באן איסור מלאכה. הואיל וכל חדא וחדא
 46 חוואי ליה, דנמי למשקל מכל חדא פורתא.
 47 ורבי יהושע סבר: לא אמרין חוואיל, דהא
 48 סופי לטיטול אחת מן לחלה, ולחך, כיון
 49 דטובת נהא אינה מנמן, ולא עברי עלה -
 50 מנחתה עד הערב וישרפה. אמרייה - לא

51 דמי בר המאן. מילתא דקשיא לן בו' - דבטובת נהא מנמן לכיכא לאוקמי פלוגמיהו לחור. דנדי נמי דטובת נהא מנמן לרבי אליעזר - אפילו הכי השתא נמי עבר
 52 משום "לא תעשה כל מלאכה", ומנסי לעבור על "כל ידאח" כמאלי ואינו עושה מעשה בידים, למעבר על "לא תעשה כל מלאכה" ועושה מעשה בידים. שמיא
 53 משום הוואל - אף באן חוואיל אחרת לא מבכילתא אחרתא - ואיכא למימר דבכריוהו פליגי, רבי אליעזר סבר טובת נהא מנמן, ולחך אי פומצטג נבדי - עבר
 54 עלה. ולאפותה קודם לכן אין באן איסור, דארמין חוואיל, ואיכא למימר בכל חדא חוואי ליה. ורבי יהושע סבר אינה מנמן, ולחך, לא זחו חמיץ שמוהורין עליו. וכי אפי
 55 לה - לא עבר עלה. דלא אמרין חוואיל, וזכא דרטיבא עלול דכולי עלמא טובת נהא אינה מנמן - אכתי לא שמעי לן את דאחרת ליה רבי אליעזר לרבי יהושע חיי
 56 הוא עובר ביכל ידאח. הלכך בריא - בתריא - חטול לעגן, שקיעי עיבה - ללוש בפסא. וזכא דרטיבא חטולא מדיד חומין. חילוף דחריים - שהשערין קרובין
 57 להחמיץ יותר מן החטים, וכל החטיבא הא מבעילתא - מבייתא בחטיבא. ששילע שלחן און אלא קביים טובות, שפני מינה - לעגן מק
 58 ומנמי. גרטיסן חייב חטיבא מבעילתא שפני פמאי גרטיסן שקרי חטיבא מבעילתא - דאילו בחטיבא קתיי טובות קביים וברשת שלשת קביים, אלמא גרעי תילתא.
 59 ואילו בשערין, הטובות שלשת קבין הדרשת ארבע, ליכא גרישתא אלא ריבעא. קבא מלונגא - קב ששה אוטו מקום. לפישא - שלא ללוש יותר כדי שיכול
 60 לשמורו מן החומין, וכן לחלה - בתוך שעור עישה נמי, כל חמות גשה להחמיץ בחלה.

מ"ן המאנים - ממונתר שתי מאות שששתיירו בכור.
מבאן לערלה בשמילה במאנים. "ממשקח ישראל" -
 מן המותרת לישראל. מבאן אמרו: אין מבאין סכין מן
 השקבל. וכול לאו יבא מן המוקצה, אמרת: מה שקבל
 מותר שאיסור גופו גרם לו, אף כל שאיסור גופו
 גרם לו, יצא ממוקצה שאין איסור גופו גרם לו אלא
 איסור דבר אחר גרם לו. ואי אמרת איסור מוקצה
 דארוריהא - מה לי איסור גופו מה לי איסור דבר אחר?
 ועוד: הא אתה הוא דאמרת: חילוק מלאכות לשבת ואין חילוק מלאכות ליום טוב. אלא: אפק בכערה ועייל עצי אשריה.
 ואזהרה מהבא: "ולא ידבק בידך מאומה מן התרומם". אמר ליה רב אחא בריה דרבא לאבוי: וילקי נמי משום "ולא תביא תועבה אל ביתך"! אלא אפק בכערה, ועייל עצי הקדש,
 ואזהרה מהבא: "ואשריהם שתרפון באש לא תעשון פן לה' אלהיכם". אמר רמי בר אבא:
 אמר דרב חסדא ורבה - מחלוקת דרבי אליעזר ורבי יהושע היא: דרבי אליעזר סבר: אמרין
 "הואיל", ורבי יהושע סבר: לא אמרין "הואיל". אמר רב פפא: וילקיא, עד פאן לא קאמר
 רבי אליעזר תתם דאמרין חוואיל - אלא דבעינא דקא עיילי לתנויא כל תרא ותרדא חוואי
 ליה לרדייה, אבל תבא דלארורין הוא דחיי, לרדייה לא חיי - אימא הכי נמי דלא אמרין
 "הואיל". אמר רב שישא בריה דרב אדי: וילקיא לא היא. עד פאן לא קאמר רבי יהושע
 תתם דלא אמרין "הואיל" - אלא דאיכא תרא דלא חוואי, לא לרדייה ולא לארורין. אבל
 תבא, דחיי מיהת לארורין - אימא הכי נמי אמרין "הואיל". אמריה רבנן קמיה דרבי
 ירמיה ורבי יואל. אמר רבי ירמיה קובלה, רבי יואל אמר קובלה. אמר ליה רבי ירמיה לרבי יואל:
 מילתא דקשיא לן ואיתא פמה שני, במאי פליגי רבי אליעזר ורבי יהושע, השתא אמריה:
 משמיה דרבנן רבא - וילא נקבחה? אמר ליה: חייב אקבחה? דתנינא, אמר ליה רבי יהושע:
 דרבנן, תרי הוא עובר משום "לא תעשה כל מלאכה" ושתוק ליה. ואי איתא - לימא ליה:
 מנעמא דירי משום חוואיל. אמר ליה: ולישמעיה, הא דתנינא בברייתא, אמר ליה רבי אליעזר:
 דרבנן תרי הוא עובר משום "כל ידאח" וכל מוצא" ושתוק ליה. הכי נמי דלא אהדר
 ליה? הא קא מחדר ליה במתניתין, דתני: לא זחו חמיץ שמוהורין עליו משום כל ידאח
 וכל מוצא. אלא: שתוק ליה בברייתא, ומהדר ליה במתניתין. הכי נמי אמר: שתוק ליה
 במתניתין, ואהדר ליה במכילתא אחרית. תניא, רבי אומר: תלקב פריה אליעזר, ורבי יצחק
 אמר: תלקב פריה בתירא. וכמה שיעור עישה? רבי יצמעאל בגו של רבי יוחנן בן ברוקה
 אמר: בחמישין קבין, ובשערין - שלשת קבין. רבי נתן אומר משום רבי אליעזר: חילוף
 דרבנן. ותנינא, רבי יצמעאל בגו של רבי יוחנן בן ברוקה אמר: בחמישין קבין,
 ובשערין - ארבעה קבין! לא קשיא: הא - בהסכתא, הא - במעילתא. אמר רב פפא: שמע
 מינה גרטיסן חייב חטיבא מחמיש מעילתא, מפי מרירעין שערי חסכתא משיערי מעילתא.
 דאילו תתם תילתא, והבא ריבעא. אמר רב: קבא מלונגא לפיפשא, וכן לחלה. ותנינא

המשה

1 המשת רבעים מקח – רש"י לא גרס 'ועוד', משום הדומה לזנין צפורים במצנעו
2 כעיסת מדבר. ורבינו תם מפרש: הדיינו כר' יוסי, דאמר בפרק קמא דרשב"א (ט"א);
3 תנשח – פטורים. ונראה ועוד – חזיקין, ודיינו טעמא דר' יוסי, דלאדר הרשת הילה בענין
4 שיעור שבתוכה.
5 לא שנו אלא בכרות שנשובטו זו את זו –
6 תימה: דלא שבעה יום מבוססת תלה (פרק
7 שני משנה ד', דתנן: הועשה עיטוהו בקיין – פטור
8 מן החלה, עד שישבו. ובי אליעזר אומר: אף
9 הדודה וכו'. אלמא: לא בעי ר' אליעזר שישבו.
10 ואי לא גרס 'אייך' – אחי פטור ורמז למימר רבעי
11 תרת: שישבו, ויתנם לאל.
12 לשבות

המשת רבעים קמח ועוד תיבין בקלה! הכי קאמר:
קבא מלוגנאי נמי אהאי שיעורא קאי. אמר רב יוסף:
הני נשי דידן נהוג למקפא קפיאזא לפסיחא. אמר
ליה אביו: מאי דעתך – לחומרא, חומרא דיהי לדי
קולא הוא, דקא מפקע לה מלה! אמר ליה: דעבדן
כרבי אליעזר, דתניא, רבי אליעזר אומר: הויהו ונתן
לפל – הפל מצדדן לחלה. ואמר רב יהודה אמר

שמואל: הלכה כרבי אליעזר. אמר ליה: והא איחמר עליה, אמר רבי יהושע בן לוי: לא
שנו אלא בכרות של בכל ששנשובטו זו מזו, אבל עבדין – לא! הא איחמר עליה, אמר רבי
הנביא: אפילו עבדין. בעי רבי ירמיה: מכלא שאין לה לבקוין מהו? תוך בלי בעינין. והא
ליבא, או דילמא: איור בלי בעינין – והא איכא? תיקו. תניא, רבי אליעזר אומר: הפל מצדדן,
רבי יהושע אומר: תנור מצדדן, רבן שמעון בן גמליאל אומר: בכרות של בכל ששנשובט
זו מזו – מצדדדדדדדד. משנה ראשונה אמר: שלש נשים לשות באחת, ואופות בתנור
אחד, זו אחר זו. והקמים אומרים: שלש נשים עוסקות בכבצא באחת, אחת לשה, ואחת
עורכת, ואחת אופה. רבי עקיבא אומר: לא כל הנשים ולא כל העצים ולא כל התנורים
שוין. זה הכלל: תפח – תלמטש בעונן. גמרא תנו רבנן: לשה, היא מקפפת והבירה לשה
תחתיה. מקפפת – היא אופה והבירה מקפפת תחתיה, והשלישית לשה. אופה – היא לשה,
והבירה אופה תחתיה, והשלישית מקפפת, והזרת חללה. כל זמן שעוסקות בכבצא אינו
בא לדי חימוין. רבי עקיבא אומר לא כל הנשים וכו'. תניא, אמר רבי עקיבא: דתני לפני
רבן גמליאל, ולמינני רבינו בעינש וריות לא כל בעינש שאין וריות? בעינש לחים או בעינש
יבשים? בתנור הם או בתנור צונן? אמר לי: אין לך אלא מה ששני תכמים, זה הכלל: תפח
תלמטש בעונן. משנה שנייה אמר: והאכלו פטור, ישירן, והאכלו חיב ברת.
איהו שיאור – כקריי הגבים, סידוק – שנתערבו סדקין זה בזה, דברי רבי יהודה. והקמים
אומרים: זה וזה האוכלו חיב ברת. ואיהו שיאור – כל שהכסופו פניו, פתום שעמדו
שערותיו. גמרא תנו רבנן: איהו שיאור – כל שהכסופו פניו פתום שעמדו שערותיו.
סידוק – כקריי הגבים, דברי רבי מאיר. והקמים אומרים: איהו שיאור – כקריי הגבים,
סידוק – שנתערבו סדקין זה בזה. וזה האוכלו חיב ברת. והאין תנין: שיאור ישירן,
והאכלו פטור, דברי רבי יהודה! אימא: לרבי מאיר זה וזה האוכלו חיב ברת. אמר רבא:
מאי מקפא דרבי מאיר? אין לך כל סדק וסדק מלמעלה שאין לו פתום ברת. מלמטה
משנה

1 המשת רבעים – לזנין צפורים, שהן שבעה ועוד מדברים, שהן הוא שיעור העומר
2 שהיה עיסת מדבר, שנאמר גבי חלה (מגדבר ט"ו): 'ראשית עריסותיכם' – כדי
3 עריסותיכם, הדיינו עיסת מדבר, שהיא שבעה מדבר, שהיא לזוגות. הוא שיעור האפתה
4 שלש סאין, וסאה ששה בקין מדרייתו. חסור עשור שבתו, ששעור שבעת רבעי בק
5 וביצה וחומש ביצה. ביצה וחומש שלש סאין שון
6 שמונה ששה בקין ועשור מתוך רבעי בק. היינו
7 לזנין – והמנא בהן שבעים ושבעה חגים. טול
8 עיסתן – שבעים – דרי שבעה. והיו
9 הנשארים – שתיים עשרה ביצים, הק' עשור
10 שלחן – ביצה וחומש ביצה. היינו שבעי רבעים
11 ועוד, והוא ביצה וחומש ביצה. ובירושלים
12 חסופים על המדות שותות מלבר, שהוא חומש
13 מלגו, שנתנו ששה מן הראשונים בתוך חמשה
14 האחרונים – היו ששת רבעים הראשונים נעשו
15 חמשה, והרובע וביצה וחומש הנשארים נעשו
16 רובע. שדרכו של ביצים, עשה מתוך חמשה
17 ביצים גדולות, והביצה וחומש ביצה נעשית
18 ביצה גדולה, שניתוסף עליה וחומש מלגו.
19 והוא שותות מלבר – דרי שני ביצים גדולות.
20 והוא רובע בק גדול. דרי עומר המדבר ששה
21 רבעים וירושלמיים. וסאה חומש ערופת על
22 ירושלמית שותות מלבר, כדאמר בעירובין
23 (א"ב, 26): דרי עומר שהיה ששה רבעים
24 ירושלמיים בנסב חומש עירופים. תנו ME
25 – בפסיחא קפיאזא קפיאזא, שלש לזנין, לחומרא
26 – ליתסרו מן הדימוין. אפי' לוח – כרבי
27 אליעזר צידלן ק"ל, דהסל מצדדדדד חלה לאדר –
28 אפיתין, והדינא קיימא לן כרבי אליעזר בחלה
29 רבעים ואין שורפין קדיש ביום טוב,
30 ולהשתרות א' אפשר. ומשקרי עליה שם
31 אסור לאפוחה – דהא לא לאכילה היא ולא
32 קריין עליה שם, אלא עושה חרה קטנה אצל
33 גדולה, ואופה שתוקן, וכשואה רודה נתנן לכלי
34 והוא מרפס. ונטל הקטנה לקוד שם ומברך,
35 ומציעה ושורפה משתחשק, או למחר. וכן
36 היה רבינו יעקב בן יצחק. שנשובטו זו את זו
37 שהן רחבות ונגלות כעין שלנו. וכשמביקין
38 זו אצל זו בתנור נשכתו זו מזו, הלכך חזא היא.
39 אבל עבדין – קיילוי' של בעינין, ארובין וקצין,
40 ואין נשכתין בה מזה. ככלא שאין לה לבנין –
41 מסגרת ושפה סביב לה, ורדה פת לתוכה מן
42 התנור. מזה – שתצטרף לרבי אליעזר. תנן
43 מצדדן – את תנור מצדדן, אף על פי שלא נתנן
44 לסל: בכרות של בכל כו. אבל כעכין לא. משנה ב' בן גמליאל אומר שלש נשים לשות באחת – כל אחת מלא התנור, ואין באן דימוין. אף על פי שהאחת ממונתה עד שיאפה השתיים
45 והקמים אומרים – אין להקל כל כך שהיה לשות באחת, אלא שלש נשים עוסקות כל אחת בעכץ שלה. אחת לשה – האחרונה לשה, כשביבירה האמצעית מקפפת, והשלישית
46 שלשה תחלה אופה. וסידרא מפרש בגמרא. לא כל הנשים – יש בעלזות, ומתמנעת אם יהיה כל כך, והיו שורפ שיאנו עם מהר, ויש עיגם שאננם בעברים מהר. זה הכלל תפח –
47 הבצק בידה שהוא רואה שרודנה לתפוח. תלמיש – ידית במים עונן והקטפתה. ותעטן. גמרא תנא לשה היא מקפפת – ארובתן קאי. הראשונה שקדמה לקודש לשה מלא התנור קטן
48 שלחן תחלה, כשואה מקטפת, הדיינו עריכה שקריין אנטוסרייה, ורחבתה מתחלת ללש עיסה שלה. מקפפת היא אופה – זו הראשונה שהיתה מקטפת עכשיו, וגמרה קיטופה –
49 היא אופה ונתנת לתנור. והביירה שהיתה לשה מקטפת תחתיה, והשלישית לשה. וכשגמרה ראשונה לאפת – גמרה אמצעית לקטן ואחרונה ללש – דרי האמצעית ומקטפת
50 אופה, והביירה האחרונה מקטפת תחתיה, וראשונה חזרת ולשה. שהיו תורין קטינים, ולא היתה מספקת ואלאו כמלא תנור. וכן חזרות חלילה – חלילה! לשון מוצל סביב סביב,
51 דתני לפני רבן גמליאל – שהיה אומר לכל דבר בכל שלש נשים לשות באחת, ומתמנת האחת עד שיאפה השתיים. משנה שנייה – שלא התמנין כל ירכו. סידוק – כשואה מחמיץ
52 נעשין בו סדוק. קריי הגבים – סדק כלאן וסדק כלאן. זה זה האוכלו בכרת – וקרניי הגבים נמי סדוק הוי. ואיהו שיאור – פטור – זה אסן בו סדק. אבל הכסופו פניו, כאדם
53 שעמדו שערותיו ותמך פתו ורדתו מנן מנסיפין. גמרא חכמים – ברייתא דתנן רבי יהודה דרומתינן, והבנים מומתינן הוא רבי מאיר. יבני סריקין והבנים אומרים
54 או זהו שיאור – כקריי הגבים, סידוק שנתערבו סדקין זה בזה, זה זה האוכלו בכרת. והא אין תנן – דרבי יהודה פטר בשיאור דידיה. דאף על גב דאמר ישירן, אף מייחייב
55 עלה אל מלצת ולא ברת. אימא לרבי מאיר זה זה – בין שיאור דרבי יהודה וקרניי הגבים, בין סידוק – חזיקין ברת, ודתייתו לרבי מאיר סידוק נגוד. כבת סדוקין מלפנא
56 – בתוכו, הלכך, כי הי' למעלה כקריי הגבים – דוי למטה נחתערבו סדוקין.

פסחים. פרק שלישי - אלו עוברין דף מט עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל" (שטיינזולץ) קכה
 קשה
 רש"י

1 **משנה** במקצת את הכל - בין חולצין בין תרומוה. חזק מרד אבילותו לשבת. אבל כל
 2 מה שעתידי לבער - יבער. תרומה מלפני השבת - שאינו יכול להאבילה לא לזרים ולא
 3 לכהנת זרים. ולהשחיתה ואי אפשר. אבל חולצין אין צריך לבער אלא מומנו. שיכול
 4 למצוה עליו אוכליה ארבה. **גמרא** - שבת - נשתדחה עם שבת אחרת. **משנה** תחולץ -
 5 בארבעה עשר. אם יכול - שיש שוחות ביום.

6 החיציל בין תמים - את ישראל התרפסין. יבטל
 7 בלבנו - ולא יחזור. ואפילו יש שוחות.
 8 רמדהורייאטו מנו ליה בישולו בעלמא. לשבות
 9 שבות הרשות - שהיה הדולק להחשיך על
 10 התחום לקנות שבתיה שם כדי שיהא לו משט
 11 ולחלו אלפים. לילך למרח שם חבר הרשות -
 12 יחזור מיד. אבל לקנות שבת מנצה, כגון שילך
 13 מרח חוץ לתחום ליה תובא האבא לו לביה מנשה
 14 - היינו נהרץ בלשונא את פסחו. שם בידי כשר
 15 קודש - עמו בדרך, ונפסל ביצא. שמחיצת
 16 קדשים קלים חומת ירושלים. אם עבר צופים -
 17 עם כפר שיהא לראות בית המקדש משם.
 18 שרופו בפיסוף - שכל הטרודתו לחזור. ואם
 19 לא חזר ושרפו בו - כדארמון ביכל שעה
 20 (לעיל בד א.) כידוש באש תשרף - דרבמקס
 21 אבילותו שריפתו. זה חת - חמץ דארמון לעיל
 22 ונכר שיש לו חמץ בביתו. וכשר קודש שעמו.
 23 בכביצה - אבל בפחות, גבי חמץ - יבטל גמלו
 24 ונבי שרף קודש - שורפו במקומו. **גמרא**
 25 סעודה שניה - כך הוא דרך החתנים, לאחד
 26 סעודת אירוסין וזה ושמער סבלנות וארסותה.
 27 וסודע - אם ואי לא שמעתי - שתראה מנחה
 28 אלא סעודת אירוסין לבדה, אבל לא סעודת
 29 סבלנות. סבלנות - הרוחנת. כלים אנים. בת
 30 בתן - עריכה להנשא לכתנים. ולא לפגם
 31 מפתחה להנשא לישראל. אף וזנו עולה ימי
 32 - במול טוב. מאי היא - מה עולה כתיב. או
 33 אלמנה או נרשאה או ידע אין לה - כדכתיב
 34 (ויקרא כב) "ובת כשר כי תהיה לאיש זר".
 35 וסמך ליה "ובת כשר כי תהיה אלמנה ונרשאה
 36 חרע את אלה וזר. או קודיה - אבל עני וזנו.
 37 תלמיד חכם. - הוא שבת לו. אבל עם הארץ
 38 ואינו כן - בגאי הלו לא אהרן, ונעשית. אל
 39 גלא - רב כהנא גלה ממבול ארץ ישראל
 40 כדמרי בהרמול אנטיבל (כבא קמא ק"ק).
 41 לא גלא כרילו איש - שאר תלמידים
 42 ויצאין ארשתו ואני ראיתי על כרתי, וממנת
 43 מרדכי וימנת מלכותו. ופאלסן את אשתו -
 44 שבמקטע לימודו הוא איפשר לו. ונגלה ושהת
 45 דברי אשתו אבלנתה חיות. נוליה - יותנין.
 46 לתלמודו שמתבה - שאינו סעוק לחזור עליו.
 47 ומחוקות רבות באות עליו - ממהות ששבת
 48 תלמודו. או הפקת שמקץ מתענין לסעודתו.
 49 קרו ליה - לבנו. מריקו בו כובי - בחיות
 50 הליצנים. שמחשקין ומריקין בדרך
 51 להשקותן בשכרן. מלחך פינכי - קערוה. מן
 52 רבע - מקפל לבישו ורובין וישו. מן דרך
 53 המשכרין. איט מספקין לילך לכוזו ולשכב
 54 על מטתו. אלא מקפל לבישו תחתיו וישו. מן.
 55 - כמזר ברמיה. מן שוך ונני תענית רגו.
 ואני

1 **לשבות** שבת הרשות - פירש הקונטרס: שהיה חולץ להחשיך על התחום לקנות
 2 שבתה שם. וליך ארבעת אלפים לדבר הרשות. וקשה אם כן תישי למאן
 3 דאמר פפר: ככל מרביחין (ערוכין לא.א.) אין עושבין אלא לדבר מנחה ונראה לרבינו
 4 יתרו דרבי פירשו: לשבות שבת הרשות - שחולץ לשבות בפסח בארובו או לרבו.
 5 **אם** יעבר צופים - פירש הקונטרס: אם שפיר
 6 וקשה לרבינו יתחק: אם כן היה ליה למעמר
 7 וכמדתו לכל רוח, כדמתיא פפר: מי שהיה טמא
 8 (לעקב) פירש: איחוז דרך תרוקת - מן ומגויעין
 9 ולחץ, ובמדתה לכל רוח, ואמר רבינו יתחק:
 10 דבוטסתא דמזכילין מפרש בהדיא: איחוז צופים
 11 - הרואה ואין מופסיק. פירוש: כל מקום סביב
 12 ירושלים שיכול לראותו משם. **ושורפו** לפני
 13 הבהרה - פירש הקונטרס: כדאמר ר"ל שיעד
 14 (בד"א) - קודש באש ישרוף - במקום אבילות
 15 שריפתו. וקשה לרבינו יתחק: אי דאורייתא הוא
 16 - מה לו יער צופים והה לו לא יעבר צופים ושי
 17 למזר. דמן תהודה יכול לשורפה בכל מקום
 18 ישרוף. דפרקי "כל שעה (גם זה שם) לא מרבינן
 19 אלא פסולי קדשי קדשים ואימורו קדשים קלים,
 20 אבל שאר קדשים שנאכלים לזרים - לא מרבינן.
 21 ומה שתייבחו וכבשילן לשרוף ותי דבכא יבט
 22 הבהרה - היינו גזירה אטו קדשי קדשים.
 23 **לפני** הבהרה - מבחנים פפר: "טובי יום"
 24 (קד.) פליגי מיא כידרא אמר רבא רב בר זעב
 25 אמר ר' יוחנן: מקום יש בדר הבית ובידה שמו,
 26 ירש ליקט אמר. כל הבית כולו רבי יתחיה. שמו.
 27 א"ל אברהם אשר הבהרתי. **גמרא** אומרים
 28 כשר קודש בבית וחמץ בכביצה - אומר רבינו
 29 יתחק: כן אשר: ומפרש בירושלמי משום דבשר
 30 קודש ליה ליה תקנה ביבטול - החמירין בבית,
 31 אבל שא מצוה אית ליה תקנה ביבטול - לא החמירין
 32 עד בכביצה. **גמרא** אמר ר' יתחיה - תימה
 33 אמאי לא מייית גמרי נמי הכי מדך דבכא, לרב
 34 חסדאי?

אמר
 1 **הקדאי**: מחלוקת - במקעודה שנייה, אכל במקעודה ראשונה - דבריה הכל מצוה. אפילו תימא
 2 **הא** והא רבי יהודה, ולא קשיא: הא - במקעודה ראשונה, הא - במקעודה שנייה. תניא, אמר
 3 רבי יהודה: אני לא שמעתי אלא סעודת אירוסין, אכל לא סבלנות. אמר לו רבי יוסי: אני
 4 שמעתי סעודת אירוסין וסבלנות. תניא, רבי שמעון אומר: כל סעודה שאינה שבת מצוה -
 5 אין תלמידי חכם רשאי להגות ממנה. גזון פאי? אמר רבי יוחנן: גזון בת כהן לישראל. ובת
 6 תלמידי חכם כל עם הארץ. דאמר רבי יוחנן: בת כהן לישראל - אין וזנו עולה יפה. מאי היא?
 7 אמר רב הקדאי: או אלמנה או גרשה או ידע אין לה. בתמינתיה תנא: קודרה או קוברתו,
 8 או מביאתו לדי עניות. אוי? והא אמר רבי יוחנן: הרוצה שיתעשר - ידבק פרתו של אהרן,
 9 כל שכן שחודר וכהונה מעשרתן - לא קשיא: הא - בתלמידי חכם, הא - בעם הארץ. רבי
 10 יהושע גסבי פהתא, חלש. אמר: לא נראה ליה לאהרן דארבך פורעיה, דתני ליה תנאן פי
 11 גאנא. רב אידי פר אבין גסבי פהתא, נפקו מיניה תרי בני מסיבי, רב שישת בריה דרב אידי
 12 ורבי יהושע בריה דרב אידי. אמר רב פפא: אי לא גסיכאנא פהתא או איתתיה. אמר רב
 13 תנאי: אי לא גסיכאנא פהתא - לא גלא. אמרו ליה: הא למקום תורה ליה ליה! לא גלא
 14 בריה אינשא. אמר רבי יצחק: כל הנהגות מקצועות לפנות גולה, שאנמי: "ואכלים
 15 דרבו מוצאין ועגלים מתוך מרדק", וכתבי: "לכן עתה יגלו בראש גולים". תנו רבנן: כל
 16 תלמודי חכם הפריכה סעודתו בכל מקום - סוף מרבידי את ביהו, ומאכלן את אשתו, ומייתם
 17 את גוזליהו ותלמודו משתבח מפנה, ומחלוקות רבות פאות עליה, ודבריה אינם נשמעים ומחלל

42 שם שמים ושם רבו ושם אביו, וגורם שם עד לו ולבניו ולבניו בניו עד סוף כל הדורות. מאי היא? אמר אביי: קרו ליה בר מתיים
 43 תנוריה. רבא אמר: בר מרדוק בי כוכי. רב פפא אמר: בר מלחוד פינכי. רב שמעיה אמר: בר מן רבע. תנו רבנן: לעולם ימכור
 44 אדם כל מה שיש לו וישא את תלמודי חכם. שאם מת או גולה - מוכרמו לו שגביו תלמידי חכמים, ואל ישא את עם הארץ -
 45 שאם מת או גולה בניו עמי הארץ, תנו רבנן: לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא את תלמודי חכם, וישא את תלמודי
 46 חכם. לקעבי תנפן תנפני תנפן, דבר נאה ומתקבל. ולא ישא את עם הארץ - משל לעובי התנפן תנפני, דבר קעור
 ואינו

1 **אמר** רב כותנא אי לוא דרסביי כותנא לא גלאי — משמע שיה היה כותן, והוא דאמרין
2 בפרק קמא דקדושין (א.א.א.) רב כותנא שקיל סודרא בפריין הבן — בשביל אשתו היה
3 לוקח, כדאמרין בפרק "חורוני" (תולין ק.ל.ב.א.) רב כותנא הוא אביל בשביל אשתו, הוא
4 דאמר בפרק "ערכי פוסדי" (לפנין ק.י.ג.) אמר ליה רב לרב כותנא: פשוט נבילתא בשוקא
5 ושקיל אגרא, לאו תימא כותנא (וגברא רבא אנא
6 לא תשביל שדיה כותן, אלא שפר היה שמו.
7 **לא** מצא בת כבאי צדקה ישא בת מלמד —
8 תינוקות — משמע דבאי צדקה עריפי ממלמד
9 תינוקות, הוא דאמר בפרק "השוחפין" (בבא
10 בתרא ת.ג.) "ומשכיליה חידרו כוודר הרקיע" —
11 אלו גבאי צדקה, "ומעדיקי דריבסי כבוכיבסי" —
12 אלו מלמדי תינוקות, **בין** אר לומר ויודד הרקיע
13 עריף מוודר כבוכיבסי, **מה** אר דורס אוכל —
14 פירש רבינו תם: חרס אוכל ואין ממנין עד
15 שמתה, אף עם הארץ אינו ממנין עד שתפסיס.
16 **ויש** אומרם אף אין מבריון על אבידתו — ואם
17 תאמר: מאין יודע שודא של עם הארץ?
18 ואומר רבינו יעקב: כנון ששירא של עם הארץ
19 שברת, דרבינו שפיל מודה, חרסא משמע דרדיקא
20 אין מבריון על אבידתו, אבל למול בידם — לא.
21 אף על גב דלית ליה האי סברא בדסמוך, אפשר
22 דנפקי מניה רבי מרעא, ותישע לרבינו יעקב:
23 אמאי ממוך אומר, השראט נופי מותה, שמיך
24 לקודע כדג — ממוט לא כל שקב? דכדאי חזנא
25 אמר ביהונל בתרא" (בבא קמא ק.ט.א.) וכעבדה
26 ודה (בבא ג.ב.) נמי מוסר, למאן דלית ליה סברא
27 דאפשר דנפיק מניה ברא מעליא, ורעא לרבי
28 יעקב, דלעיל מיריב מבכיר וכופר להביעסי, דהוה
29 ליה חריטו כנון פיקוח נפש, שווא לטעין חשוד
30 על הדמיס, דאי לא הכי — היאך מותר להורו?
31 כיוס הכפרים שחל לריות בשבת? הלא אביל גוי
32 אסורו חן משמע להשוך: על חיי איהו, חסד וכביר
33 וכופר, ויש דרביה בעיני עם הארץ, כדמיבס
34 בסוטה בפרק "היה נוטל" (בבא.), ואומר רבינו
35 יעקב: דמה שאנו מקבלים שדות מעם הארץ —
36 כדאמר פהנא "בומר בקדש" (תנחנא בבא.) כנון —
37 מקבלים היאידנא סחודתא מעם הארץ — כרבי
38 יוסי, **ואבלת** זו אבילה — נראה דרבי שיעורי
39 כוית וכביעה דמי שאלא אסמכתא, וכן פירש
40 הקונטרס בפרק "מי שטור" (ברכות ג.ב.) בה גיה
41 דאמן: כן מנכר לאביו, ומשוק לה כנון דאביל האב
42 שיעור דרבנן, ופירש הקונטרס שם: דרבינו כוית
43 וכביעה, דמודארייתא בעיקר כביעה במורה.
44 מוכח דהם, דקאמר, לא אשא פנים לישראל,
45 שכתבתי להם "ואבלת ושבעת וברכת" וכן
46 מודקוית על עצמם כוית כביעה וקשה:
47 דבפרק "שלשה שאכלו" (שם מת.א.) אמר: ינאי
48 מלכא ומלכתא כרבי רישא בחדר הדדי, אמר
49 מיי אידן כל רבא דמנכר לן, אייתידו לרבי
50 שנתען בן ששה ובה שחה וברך ליה, וקטרי: רבי
51 שנתען בן ששה לרמיח הוא דעבר, דלעילא אתי
52 מרמיא ארמיא ידי חובה עד שיאכל כוית דת,
53 משמע דאם אכל כוית דגן — היה מרמיא ארמיא.
54 ואי כוית דרבנן — דרבי נספיק לרזח? לא אמר דלא

1 ואינו מתקבל — לשמועם, נדויל חרוד — אנשי מעשה וצדיקים, בת כבאי צדקה — שאין
2 ממנין אלא אם כן טובים ואנוכין, נשותיהן שיין — שאינן יהודיות במבטת, עם כל כהמה
3 ש—דמותה לבתה, שאין להן כל לבין, כי היא חייך ואורך יסוף על חייו לא הם —
4 ללמוד תורה ולחיות, על חיי חבירו לא כל שבן — ריש דראג שמוא ידרענו, ומנבו — דתו
5 לא, חיי, כדאמרין בשוהתא תולין (כא. ב.) קרעו
6 כדג — מטמא אבאלו מידי, ואף על גב שמשפחה
7 ואמר רבי שמואל בר רב יעקב: ומנבו, אילמלא
8 צריכין אנו להם — למונותיהן ולעוררם, והו
9 הורגין אותנו, כאילו באו על ארסותכ בנינו —
10 שמיכסו, פאוריס — לכל קהילת יעקב, שנת
11 ופירש — תלמיד ששנה ופירש חן התורה, וידע
12 כונה תלמידי רבכמיס מניסא את עמי הארץ,
13 ובמה הם שפלים בעיניהם — שווא יודר כהולם,
14 אין מוסיין לו ערות — אין ממנין אותו לשמוע
15 דבר להעיד עליו, ואין מגילין לו כוד — שום דבר
16 סתר, לפי שהולך רכיל ומגלה, על היתומין —
17 חוששו על הגול, המצא אבידה חייב להבירו
18 — כדאמרין כ"אלו מצאתו" (בבא מציעא
19 כ.א.א.) ועם הארץ לא אריך הוא, דאנו עשה
20 משהה כנון, מומיין — שלשה שאכלו באחת
21 דתנן: חיבין למון, ואין רשאין לילחל, ואבלת
22 ושבעת — מהאי קרא נפקא לן ברבת (חיימון)
23 בבבית (ט.ג.ב.) חזוית — ומרדנא ויהי
24 ואשיעור סומאוו אסמכות ומטמת אוכלין
25 בכביעה, כאסורו

1 **ואינו מתקבל**, תנו רבנן: לעולם ימורו אדם כל מה
2 **ישש** לו וישא בת מלמד חכם, לא מצא בת תלמוד
3 **הכם - ישא בת גדולי תודו**, לא מצא בת גדולי תודו
4 **ישא בת ראשי בנסיות**, לא מצא בת ראשי בנסיות
5 **ישא בת גבאי צדקה**, לא מצא בת גבאי צדקה -
6 **ישא בת מלמדי תינוקות**, ולא ישא בת עמי הארץ,
7 **מפני שהן ששין וששיותין שרין**, ועל גנותיהן הוא
8 אומר: "ארוך שוכב עם כל בהמה", תניא, רבי אומר:
9 עם הארץ אסור לאכול בשר בהמה, שצאמר: "את
10 תורת הבהמה והעוף" כל העוסק בתורה - מותר
11 לאכול בשר בהמה ועוף, וכל שאינו עוסק בתורה
12 אסור לאכול בשר בהמה ועוף, אמר רבי אלעזר:
13 עם הארץ מותר להורו ביום הפיפורים שחל להיות
14 בשבת, אמרו לו תלמידיו: רבי, אמור לשומואי! אמר
15 להן: זה - מעון ברהי, וזה - אינו מעון ברהי, אמר
16 רבי אלעזר: עם הארץ אסור להתללות עמו בדרך, שצאמר:
17 "כי היא תיך ואורך ימיו" על חיי לא הם
18 על חיי חבירו לא כל שבן, אמר רבי שמואל בר
19 כהנא: אמר רבי יוחנן: עם הארץ מותר לקודעו ברהי,
20 תניא, אמר רבי עקיבא: פשהייתו עם הארץ אמרתי: מי יתן
21 לי תלמודי חכם ואשכנכו בתמור, אמרו לו תלמידיו:
22 רבי, אמור פפבל! אמר להן: זה - נישך ושובר עצם, וזה -
23 נישך ושובר עצם, תניא, היה רבי מאיר אומר: כל המשיא בתו
24 לעם הארץ - כאילו פותחה במנחתה לפני ארי,
25 מה ארי הורס ואוכל ואין לו בושת פנים - אף עם
26 הארץ מכה ובעל ואין לו בושת פנים, תניא, רבי אלעזר
27 אומר: אילמלא אנו צריכין להם למשא ומתן - היו
28 הורגין אותנו, תנא רבי תימא: כל העוסק בתורה לפני
29 עם הארץ - כאילו בועל ארוכותו בפניו, שצאמר:
30 "תורה צוה לנו משה מורה" אל תקרי "מורה" אלא
31 "מאורסה" גדולה שגאה ששונאין את הארץ לתלמיד חכם, יותר
32 משונאה ששונאין אופות העולם את ישראל, ונשותיהן
33 יותר מיהו, תנא: שנת ופירש - יותר מבולן, תנו רבנן:
34 ששה דברים נאמרו בעמי הארץ: אין מוסרין להן
35 עדות, ואין מקבלין ממנו עדות, ואין מגילין להן סוד,
36 ואין ממנין אותן אפוטרופוס על היתומים, ואין ממנין
37 אותן אפוטרופוס על קופה של צדקה, ואין מתלוצץ
38 עמהן בדרך, ויש אומרים: אף אין מבריון על אבדותו,
39 ותנא קמא: ומנין דנפיק מניה ויעא מעליא ואביל ליה,
40 שצאמר: "היו וצדיק ילכש", "כן בו שצאמר וכו'", למימרא
41 דרבי מאיר כמר בפניה הוא דחשיב, ורבי יהודה סבר פזות
42 נמי חשיב, וימיניה: עד פמה תן ממנין על פזות, ורבי
43 יהודה אומר: עד פביעה! אמר רבי יוחנן: מוחלפת השקוה,
44 אבי אמר: לעולם לא תיפוד; הים בקראי פליגי, הים
45 בקראי פליגי, רבי מאיר אומר: "אבלת" - זו אבילה,
46 "ושבעת" - זו אבילה, ואבילה פכזית, ורבי יהודה סבר:
47 "אבלת" - אבילה ישש בה שבעיה, ואינו זו - בפביעה,
48 הים בקראי פליגי, דרבי מאיר אומר: סבר: חוררתו
49 פטומאחא, מה פטומאחא בפביעה - אף חוררתו בפביעה,
50 ורבי יהודה סבר: חוררתו פטומאחא, אמר רבי יוחנן:
51 אביל לא אביל כלל - יכול להציא אחרים מדאורייתא.

הדרן עלך אלו עוברין

גמרא איסור מצוה עריות מדברי סופרים מצוה מן התורה לשמוע את דברי סופרים. ואיסור קדושה אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט. (ויקרא כא) וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריב

[דף י"ב ע"א]

ואית דמהלפין אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט. (ויקרא כו) אלה המצוות וכל שם מצוה אחת. ואיסור קדושה עריות מדברי סופרים. אמר רבי יודה בן פזי ולמה סמך הכתוב פרשת עריות לפרשת קידושין ללמדך שכל מי שהוא פורש מן העריות נקרא קדוש. שכן שונמית אומרת לאישה (מלכים ב ד) הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא. אמר רבי יונה קדוש הוא ואין תלמידו קדוש. רבי אבין אמר שלא הביט בה. ורבנן אמרין שלא ראה טיפת קרי מימיו. אמתיה דרבי שמואל בר רב יצחק אמרה מן יומי לא חמית מילה בישא על מגזי דמרי. כתיב (שם) ויגש גיחזוי להדפה. מהו להדפה אמר רבי יוסי בן חנינה שנתן ידו בהוד שביופיה בין דדיה. מניין לשניות רבי חונא אמר (ויקרא יח) האל קשות מיכן שיש למטה מהן. ואלו הן השניות אם אביו אם אמו אשת אבי אביו. ואשת אבי אמו. אשת בן בנו ואשת בן בתו. אשת אחי אמו ואשת אחי אביו מאמו. תני רבי חנין אומר כולחון אין להן הפסק חוץ מאשת אבי אמו. בר קפרא אמר כולחון יש להן הפסק דבר קפרא מוסיף אם אביו אמו ואם אביו אביו. רב אמר כלת בנו יש לה הפסק. מה פליג. כלת בנו ממקום אחר באת. רב אמר זרע היוצא ממנו אסור. אמר רבי יוסי כי רבי בון טעם דרב אברהם אסור בכל נשי ישראל. שרה אסורה בכל אנשי ישראל. רב אמר זרע היוצא ממנו אסור. אמר רבי יוסי כי רבי בון טעם דרב אברהם אסור בכל נשי ישראל. שרה אסורה בכל אנשי ישראל. רב אמר כל שאילו נקיבה מן התורה אסורה כיוצא בו זכר אשתו אסורה אחות אביו נקיבה אסורה. אחי אביו זכר אשתו אסורה. אחות אמו נקיבה אסורה. אחי אמו זכר אשתו אסורה. בת בנו נקיבה אסורה. בן בנו זכר אשתו אסורה. בת בתו נקיבה אסורה. בן בתו זכר אשתו אסורה. קומי ר' יוסי אית לך אף תרתני. אמו תורה. אם אמו שנייה לה. אסרו אם אביו מפני אם אמו. אשת בנו תורה. אשת בן בנו שנייה לה. אסרו אשת בן בתו מפני אשת בן בנו. א"ר מתנייא אית לך אף תרתני אשת אביו תורה אשת אביו שנייה לה אסרו אשת אביו מפני אשת אביו אביו. אשת אחי אביו מאביו תורה. אשת אחי אביו מאמו שנייה לה. אסרו אשת אחי אמו מאמו מפני אשת אחי אביו מאמו.

[דף י"ב ע"ב]

רבי חונה שמע כולהון מן הדא קרייא. (ויקרא יח) ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה. זימה זימה לגזירה שוה. מה למטן שלשה דורות. אף למעלן שלשה דורות. מה למטן בלא תעשה אף למעלן בלא תעשה. מה למעלן דרך נישואין אף למטן דרך נישואין. מה למעלן בשריפה. אף למטן בשריפה. מה למטן עשה בת זכר כבת נקיבה. אף למעלן עשה אם זכר כאם נקיבה. מה אית לך למימר אם חמיו ואם חמותו לא תהיה אם אביו אם חמיו. לא תהיה אם אמו כאם חמותו אסרו אשת אבי אביו מפני אם אביו. אסרו אשת אבי אמו מפני אם אמו. לא תהיה אשת בן בנו כבת בן אשתו. לא תהי' אשת בן בתו כבת בת אשתו. התיב רבי חניי קומי רבי יוסי והא מתניתא פליגא על רב מותר הוא אדם באשת חורגו ואסור בבתו. אלא חורגתו שמא אינו אסור בה הרי חורגו זכר ואשתו מותרת רבי זריקן בשם רבי חנינה אשת חמיו אסורה מפני מראית העין. אי תימר תורה. הרי דוד שנשא רצפה בת איה שנאמר (שמואל ב יב) ואתנה לך את בית אדוניך ואת נשי אדוניך בחיקך. רבי ירמיה בשם רבי לעזר שני חורגים שגדלו בבית אחד אסורין להינשא מפני מראית העין. אתא עובדא קומי רבי חנינה בריה דרבי אבהו אמר יסבון באתר דלא חכמין להון. תמן תנינן רבי יוסי אומר אם עבר הזקן ונשא מה עבר. עבר על דברי סופרים. ר' יוסי בשם ר' אבהו שאל לר' יוחנן הדא אמרה שניות אין להן הפסק. אמר ליה וכי שנייה לשניות שנינו לא שנייה לדברי תורה וכולהון משום כלת בנו. רבי חזקיה בשם יונה רבי אבהו לא אמר כן אלא

[דף י"ג ע"א]

רבי לעזר שאל לרבי יוחנן שמנה שניות שנינו וזה הרי תשע וכולהון משום כלת בנו:

הלכה ה משנה מי שיש לו אח מ"מ זוקק את אשת אחיו לייבום ואחיו לו לכל דבר חוץ ממה שיש לו מן השפחה ומן הנכרית:

הלכה ו משנה מי שיש לו בן מכל מקום פוטר את אשת אביו מן הייבום והייב על מכתו ועל קללתו ובנו לו לכל דבר חוץ ממי שיש לו מן השפחה ומן הנכרית:

גמרא רבי אבין בעי ובנו לכל דבר אפילו לפרוי' ורביי' ולשנייה בן גוי שבא על בת ישראל וילדה בן ישראל שבא על גויה >וילדה משום בת< משבאת לישראל וילדה בכור לנחלה ואינו בכור לכהן. גוי שבא על גויה וילדה. רבי יוחנן אמר גוים יש להם יחסים. רבי שמעון בן לקיש אמר גוים אין

להם יחסין. והא כתיב (מלכים ב כ) בעת ההיא שלח מרודך בלאדן בן בלאדן מלך בבל ספרים ומנחה אל חזקיהו. על ידי שכיבד זקיננו זכה להתיחס. והא כתיב (מלכים א טז) וישלח המלך אסא אל בן הדד בן טברימון בן חזיון מלך ארם היושב בדמשק לאמר. קוצץ בן קוצץ. כמה דאת אמר (אסתר ט) כי המן בן המדתא. וכי בן המדתא היה. אלא צורר בן צורר אוף הכא קוצץ בן קוצץ. א"ר תנחומא כך משיב רבי שמעון בן לקיש את רבי יוחנן והא כתיב (שמואל ב ט) ולציבא חמשה עשר בנים ועשרים עבדים. ועבדים יש להן ייחוס. באלמנות שומטין של מפיובשת. שפחה (שמות כא) האשה וילדיה תהיה לאדניה. נכרית רבי יוחנן אמר בשם רבי שמעון בן יוחי כתיב (דברים ז) לא תתחתן עם. וכתיב (שם) כי יסיר את בנך מאחרי. בנך מישראל קרוי בנך. ואין בנך מגויה קרוי בנך אלא בנה. יעקב איש כפר גבוריה אזל לצור אתון שאלין ליה מהו מיגזר בריה דארמיית' בשוכתה. וסבר מישרי לון מן הדא (במדבר א) ויתילדו על משפחות' לבית אבותם. שמע ר' הגי אמר ייתי אייתוניה דילקי. אמר ל' מאיכן אתה מלקיני. אמר ל' מן הדא דכתיב (עזרא י) ועתה נכרות ברית לאלהינו. אמר ליה מן הקבלה את מלקיני. אמר ליה (שם) וכתורה יעשה. אמר ליה מן הדא אורייה א"ל מן ההיא דאמר רבי יוחנן בשם ר"ש בן יוחי כתיב (דברים ז) לא תתחתן עם. וכתיב כי יסיר את בנך מאחרי. בנך מישראל קרוי בנך אלא בנה.

[דף י"ג ע"ב]

אמר ליה חבוט חבטך דהוא טבא בקלטא:

הלכה ז משנה מי שקידש אחת משתי אחיות ואינו יודע אי זו קידש נותן גט לזו וגט לזו מת ולו אח אחד חולץ את שתיהן היו לו שנים אחד חולץ ואחד מייבם קדמו וכנסו אין מוציאין מידו:

גמרא מי שקידש אחת משתי אחיות ואינו יודע לאי זו קידש נותן גט לזו וגט לזו. מת ולו אח אחד חולץ לשתייהן. בכל אתר את אמר אין חליצה אחר חליצה. והכא אמר הכין. כאן בוודאי כאן בספק. היו לו שנים אחד חולץ ואחד מייבם. בכל אתר את אמר בכל מקום שאומרים לו ייבם אין אומרים לו חלוץ. והכא את אמר הכין. כאן בוודאי כאן בספק. קדמו וכנסו אין מוציאין מידו:

הלכה ח משנה שנים שקידשו שתי אחיות זה אינו יודע לאי זו שקידש וזה אינו יודע לאי זו קידש זה נותן ב' גיטין וזה נותן ב' גיטין מתו לזה אח ולזה אח זה חולץ לשתייהן וזה חולץ לשתייהן לזה אחד ולזה שנים היחידי חולץ את שתיהן והשנים אחד חולץ ואחד מייבם קדמו וכנסו אין מוציאין מידו:

גמרא תני אחד ישראל ואחד כהנים כסדר הזה. הוה דא דאת אמר בשחליץ ואחר כך ייבם. אבל אם ייבם בתחילה אמר שמא ימות אחיו ונמצא כבא על אחות יבמתו. אמר רב חסדא <אמר> הוה אמרה הבא על אחות חלוצתו לא פסלה מן הכהונה. אמר רבי יוסי בר רבי בא תני רבי חייה הבא על אחות חלוצתו לא פסלה מן הכהונה. מתו לזה אח ולזה אח זה חולץ לשתיהן וזה חולץ לשתיהן. בכל אתר את אמר אין חליצה אחר חליצה. והכא את אמר אכין. כאן בוודאי כאן בספק. לזה אחד ולזה שנים היחיד חולץ לשתיהן. והשני' א' חולץ ואחד מייבם. בכל אתר את אמר כל

[דף י"ד ע"א]

מקום שאין אומרים לו ייבם אין אומרים לו חלוץ. והכא את אמר אכין. כאן בוודאי כאן בספק. קדמו וכנסו אין מוציאין מידן:

הלכה ט משנה לזה שנים ולזה שנים אחיו של זה חולץ לאחת ואחיו של זה חולץ לאחת אחיו של זה מייבם חלוצתו של זה ואחיו של זה מייבם חלוצתו של זה קדמו שנים וחלצו לא ייבמו השנים אלא אחד חולץ ואחד מייבם קדמו וכנסו אין מוציאין מידן:

גמרא הוה דא דאת אמר בישראל אבל בכהנים אמר:

הלכה י משנה מצוה בגדול לייבם ואם קדם הקטן זכה הנמען על השפחה ונשתחררה ועל הנכרית ונתגיירה הרי זה לא יכנס ואם כנס אין מוציאין מידו הנמען על אשת איש והוציאוה מתחת ידו אף על פי שכנס יוציא:

גמרא מצוה בגדול לייבם שנאמר (דברים כה) והיה הבכור אשר תלד. מה אנן קיימין אם בנולד יאמר קרייה יקום על אחי שם אביו המת. אלא עד שיהא הנולד בכור. מעתה אפילו היה לו בנים ומתו ואחר כך מת הוא לא תהיה אשתו זקוקה לייבום. ויאמר קרייה ובנים לא היו לו. אלא אם איננו עניין לנולד תניהו עניין למייבם. מצוה בגדול לייבם. הנמען על השפחה ונשתחררה או על הנכרית ונתגיירה הרי זה לא יכנס. קידש כמו שכנס. אמר שלא לכנס וכנס מוציאו מידו. גירש מהו שיחזור. אם אמר את כן לא נמצאת מוצי' ליה על בניה הנמען על אשת איש. רב אמר בנמען בעדים. רבי יוסי בעי אם בנמען בעדים בהא תני והוציאוה מתחת ידו אף על פי שכנס יוציא.

[דף י"ד ע"ב]

ומתחת ידי אחר יקיים. אם נמען בעדים אפילו מתחת ידי אחר יוציא. אלא כן אנן קיימין בנמען שלא בעדים והוציאווה מתחת ידי אחר יקיים:

הלכה יא משנה המבי' גט ממדינת הים ואמר בפני נכתב ובפני נחתם לא ישא את אשתו מת הרגתיו או הרגנוהו לא ישא את אשתו רבי יהודה ואמר הרגתיו לא תינשא אשתו הרגנוהו תינשא אשתו:

גמרא מהו נאמן. שמואל אמר נאמן ליתן גט. אסי אמר נאמן לכנוס. רב הונא אמר בשם רב נאמן לכנוס רבי יוחנן אמר נאמן לכנוס ואין למידין הימינו דבר אחר. מהו אין למידין הימינו דבר אחר. אחת משדותיי מכרתי ואיני יודע למי מכרתיה ובא אחד ואמר אני הוא שלקחתי לא כל הימינו. אף בקידושין כן אחת מבנותי קידשתי ואיני יודע למי קדשתי. ובא א' ואמר אני קידשתי לא כל הימינו

[דף ט"ז ע"א]

מתניתא פליגא על רב המביא גט ממדינת הים ואמר בפני נכתב ובפני נחתם לא ישא את אשתו. תמן הוחזקה אשת איש בפני הכל. ברם הכא לא הוחזקה אשת איש אלא בפני שנים. לכשיבאו שנים ויאמרו זה הוא שקידש מתניתא פליגא על <רבי יוחנן> שמואל זה אומר אני קידשתי. וזה אומר אני קידשתי שניהן נותנין גט. ואם רצו אחד נותן גט ואחד כונס. פתר לה באומר לאחד משני אילו קידשתי ואיני יודע אי זה הוא רבי זעירא רבי יסא בשם רבי יוחנן קדם אחד מהן וכנס אין מוציאין מידו. הדיא דאת אמר בשזה אומר אני קידשתי וזה אומר אני קידשתי וקדם אחד מהן וכנס. אבל אם אמר אני קידשתי וכנסה ובא אחר ואמר אני קידשתי לא כל הימינו. ותני כן אם משכנסה בא אחר ואמר אני קידשתי לא כל הימינו. הרגתיו מה נפשך קטלי' החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו. לא קטליה בחיים הוא. הרגנוהו מעתה קטלי' תינשא לאהרים ולא לו. אמרו לפני רבי יודה מעשה בליסמים אחד שנתפס בקיסרין שבקפודקיי'. עם כשהוא יוצא ליהרג אמר להן צאו ואמרו לאשתו של שמעון בן כהנא שהרגתיו בכניסתו ללוד. ובא מעשה לפני חכמים וקיימו את דבריו. אמר להן רבי יודה משם ראייה והלא לא אמר אלא הרגנוהו:

הלכה יב משנה החכם שאסר את האשה בנדר על בעלה הרי זה לא ישאנה מיאיני או שחלצה בפניו ישאנה מפני שהוא ב"ד וכולן שהיו להן נשים ומתו מותרות להינשא להן וכולן שנישאו לאחרים ונתאלמנו או נתגרשו מותרות להינשא להן וכולם מותרות לבניהם ולאחיהם:

גמרא החכם שאסר את האשה בנדר על בעלה הרי זה לא ישאנה. אומר אני לכך מתכוין מתהילה. מיאנה או שחלצה בפניו ישאינה מפני שהוא בית דין שאין שנים מצויין לחטוא מפני אחד

[דף ט"ז ע"ב]

תמן תנינן המפקיד פירות אצל חבירו אפילו הן אבודין לא יגע בהן. רשב"ג אומר ומכור בפני בית דין מפני השב אבידה לבעלים. אמר רב אבא בר יעקב בשם רבי יוחנן הלכה כרבן שמעון בן גמליאל. מזה יהא בדמים. רב יהודה אמר מחלוקת רבי עקיבה ורבי טרפון. תני בית דין לא יקחו רבי עקיבה אמר ר' חייה כי רבי שבתי מקשי הכא את אמר מיאנה או שחלצה בפניו ישאינה מפני שהוא בית דין. והכא את אמר הכין. אמר רבי יוסי תמן המקח דרכו להשתלש. ברם הכא אין שנים מצויין לחטוא מפני אחד. וכולן שהיו להם נשים ומתו מותרות להינשא להן. לא אמרה אלא מתו הא אם נתגרשו לא. וכולן שנישאו לאחרים ונתאלמנו או נתגרשו מותרות להינשא להן שאין אדם מצוי לחטוא לאחר זמן. וכולן מותרות לבניהן ולאחיהן שאין אדם מצוי לחטוא לא מפני בנו ולא מפני אחיו:

פרק ג

הלכה א משנה ארבעה אחין שנים מהן נשואין שתי אחיות ומתו הנשואין את האחיות הרי אילו חולצות ולא מתייבמות ואם קדמו וכנסו יוציאו ר' לעזר אומר בית שמאי אומרים יקימו ובית הלל אומרים יוציאו:

גמרא אילו ארבעה אחין שנים מהן נשואין שתי נכריות שמא אינן מתייבמות. שנייה היא הכא שיש בו איסור אחיות. מעתה לא יהו צריכות הימינו חליצה. אמר רבי מתניה על ידי זיקה ואין בו איסור אחיות ברורות תמן תנינן

[דף ט"ז ע"א]

שומרת יבם שקידש אחיו את אחותה משום רבי יודה בן בתירה אמרו אומרים לו המתן עד שיעשה מעשה. חלצו אחים או כנסו יבנות מתה היבמה יבנות מת היבם מוציא את אשתו בגט ואת אשת אחיו בחליצה. לא אמר אלא מתה יבמתו מותר באשתו. אבל מתה אשתו אסור ביבמתו. אמר רבי יוחנן זו דברי ר' לעזר. אבל דברי חכמים מתה יבמתו מותר באשתו מתה אשתו מותר ביבמתו דברי חכמים כל דבר שהוא בא מחמת הגורם בטל הגורם בטל האיסור. ודברי לעזר אפילו בטל הגורם האיסור במקומו רבי יוסי כי רבי חנינה בעא קומי רבי יוחנן הכא את אמר מתה יבמתו מותר באשתו מתה אשתו מותר בהכא את אמר אכין. אמר ליה איני יודע טעם אחיות מהן הן. אמר רבי זעורה אמר רבי חייא בשם רבי יוחנן איני יודע טעם אחיות מה הן. ר' בא ר' חייא בשם רבי יוחנן איני יודע טעם אחיות יבמות מה הן. רבי הילא רבי יסא בשם רבי יוחנן לא דומה איסור אחיות יבמות. לאיסור אחיות שאינן יבמות. אמר ר' ירמיה תיפתר שנפל הבית על שניהן כאחת. רבי יוסה בעי אם בשנפל הבית על שניהן כאחת בדא אמר רבי יוחנן איני יודע טעם אחיות יבמות מהו. אלא בשמתו זה אחר זה הוון בעיי מימר

[דף ט"ז ע"ב]

מה צריכה לרבי יוחנן מתה השנייה למה אינו מותר בראשונה. אבל אם מתה הראשונה יהא אסור בשנייה. אמר רבי יודה היא דא היא דא. צריכה ליה. ולית זיקה כלום. אילו שלשה אחין שנים מאב ולא מאם. שנים מאם ולא מאב מת בנו של אב תחילה. לא הספיק השני להחליץ ולייבם עד שמת ונפלה לפני אחיו מאמו שמא אינו מותר בה אין מאמר זיקה כלום יהא אסור בה משום אשת אחיו מאמו מהו שיהא לה צרה. רבי הילא בשם רבי אבינא קל וחומר מה אם אחות חלוצתו כשיהא מדבריהם נתנו לה חכמים צרה. כאן שיש כאן איסור אחיות לא כל שכן. בתו פשיטא לך שיהא לה צרה. רבי בון בר חייה בשם רבי אבינא תני תמן חלצו הצרות נפטרו האחיות חלצו אחיות לא נפטרו הצרות.

[דף י"ז ע"א]

וכמה דאת אמר חלצו צרות נפטרו אחיות. ודכוותה אפילו חלצו אחיות יפטרו צרות. אלא כרבי יוחנן בן גורי. דרבי יוחנן בן גורי אומר בואו ונתקן שיהו צרות חולצות ולא מתייבמות. והתקינו. לא כן תני לא הספיקו להתקין עד שנטרפה השעה אלא כבית שמאי דב"ש מתירין את הצרות

לאחין. אמר רבי פינחס קומי ר' יוסי אין כבית שמאי אלא אפילו הלצו הצרות לא נפטרו אחיות. ותנינן רבי לעזר אמר משום בית שמאי אומרים יקיימו ובית הלל אומרים יוציאו. הוי תרין תנאין אינון על דבית שמאי. חד אמר חלצו צרות נפטרו אחיות. וחרנה אמר חלצו צרות לא נפטרו אחיות. תני אבא שאול אומר קול הווי בית הלל בדבר הזה. מה לגנאי. לשבח מליוזי מה איסור יש כאן. אשכח תני בשם רבי שמעון אם קדמו וכנסו יקיימו והן שבעלו שניהן כאחת. על דעתיה דאבא שאול מותר לבעול בתחילה. על דעתיה דרבי שמעון והוא שעבר ובעל. כנס הראשון ובעל אומר לשני שיבעול. לא בעל הראשון אסור לבעול בעילה שנייה שמא ימות אחד מהן ונמצא כבא על אחות יבמתו

[דף י"ז ע"ב]

תני מת השני הראשון מוציא את אשתו בגמ' ואת אשת אחיו בחליצה אפילו מת השני לא רבי שמעון היא דרבי שמעון פוטר את השנייה מן החליצה ומן הייבום. אמר רבי זעורה קיימתי כל יבמה שנראית לצאת בחליצה אינה מותרת בלא חליצה היה לראשונה צרה הלץ לה. נפטרה צרתה ובא עליה ביאת איסור היא ולא נפטרה צרתה. הלץ לה ובא עליה מה נפשך אם בחליצה היא תתיר. אם בכיאה היא תתיר. אמר ר' יודן קיימתי' כהדא כונס את יבמתו ונמצאת מעוכרת כמה דתימר תמן צרתה לא תינשא עד שתדע כמה היא ניתרת אם בעובר אם בכיאה. אף הכא צרתה לא תינשא עד שתדע כמה היא ניתרת אם בחליצה אם בכיאה. היה לשני' צרה כונס את הצרה ומקיים את אשתו ואסור בשני'.

[דף י"ח ע"א]

הדא היא מותר הוא אדם באחות צרת חלוצתו ויהא אסור בצרה משום צרת אחות חלוצתו. אמר רבי יודן אילו ביקש לבעול את הצרה עד שלא כנס שמא אינו מותר בה בתחילה הוא מותר בה ובסוף הוא אסור. אם אומר את כן נמצאתה עושה צרה לאחר מיתה ואין צרה לאחר מיתה. הוי חמשה אחין שלשה מהן נשואין לשלש אחיות ומתו. רב אמר זה חולץ לאחת וזה חולץ לאחת והשלישית חולצת מאי זה מהן שירצה. שמואל אמר זה חולץ לאחת וזה חולץ לאחת והשלישית חולצת משניהן. רבי אומר חליצה קניין. שמואל אמר חליצה פטור. רבי זעירא אמר חליצה קניין. רבי הילא אמר חליצה פטור. מיליהון דרבנן אמרין חליצה פטור. שמעון בר בא בעא קומי ר' יוחנן מה בין חולץ מה בין מגרש. א"ל את סבור חליצה אינו קניין אינה אלא פטור. אין האחין חייבין עליה משום אשתו של חולץ. אבל חייבין עליה משום אשתו של מת. לוי אמר זיקה קניין וכל

אחת ואחת צריכה חליצה משניהן. מתניתא פליגא על שמואל החולץ ליבמתו הוא אסור בקרובותי והיא אסורה בקרוביו. שנייה היא הכא שכבר נראה לפטור בה. מתניתא פליגא על רב החולץ ליבמתו ונשא אחיו את אחותה ומת חולצת ולא מתייבמת. הדא מסייעא למאן דאמר חליצה פטור ברם הכא כמאן דאמר חליצה קניין. ויש אדם מתכוין לקנות שתי אחיות כאחת. פתר לה לאחר מיתה. אין לאחר מיתה ייבום פתר לה כרבי לעזר דרבי לעזר אמר אף על פי

[דף י"ח ע"ב]

שבטל הגורם האיסור במקומו. מתניתא פליגא על רב שלשה אחין שנים מהן נשואין שתי אחיות ואחד מופנה מת אחד מבעלי אחיות ועשה בה המופנה מאמר ואחר כך מת אחיו השני. בית שמאי אומרים אשתו עמו והלזו תצא משום אחות אשה. בית הלל אומרים מוציא את אשתו כגט ואת אשת אחיו בחליצה. הדא מסייעא למאן דאמר חליצה פטור. ברם כמ"ד חליצה קניין. ויש אדם מתכוין לקנות שתי אחיות כאחת. פתר לה לאחר מיתה. ואין לאחר מיתה ייבום פתר לה כרבי לעזר דרבי לעזר אמר אף על פי שבטל הגורם האיסור במקומו. מתניתא פליגא על רב שומרת יבם שקידש אחיו את אחותה משום רבי יודה בן בתירה אמרו אומר לו המתן עד שיעשה מעשה. חלצו אחין או כנסי יבמו את אשתו. מתה היבמה יבנים. מת היבם מוציא את אשתו כגט ואת אשת אחיו בחליצה. הדא מסייעא למאן דאמר חליצה פטור. ברם כמאן דאמר חליצה קניין. יש אדם מתכוין לקנות שתי אחיות כאחת. פתר לה כרבי לעזר דרבי לעזר אמר אף על פי שבטל הגורם האיסור במקומו. מתניתא פליגא על רב כהן גדול שמת אחיו חולץ ולא מייבם. הדא מסייעא למאן דאמר חליצה פטור. ברם כמאן דאמר חליצה קניין אמר לו עובר על דברי תורה. התיב רבי חמא חברין דרבנן והא מתניתא פליגא על רב שלשה אחין שנים מהן נשואין שתי אחיות או אשה ובתה או אשה ובת בתה או אשה ובת בנו הרי אלו חולצות ולא מתייבמות. שנייא היא איסור אשה ובתה בין בחיים בין לאחר מיתה. אילין תרין אחריותא פליגי על רב ולית להון קיום:

[דף י"ט ע"א]

הלכה ב משנה היתה אחת מהן אסורה על האחד איסור ערוה אסור בה ומותר באחותה והשני אסור בשתייהן איסור מצוה או איסור קדושה חולצת ולא מתייבמות היתה אחת מהן אסורה על האחד איסור ערוה והשניה אסורה על זה איסור ערוה האסור לזה מותר לזה והאסור לזה מותר לזה וזו היא שאמרו אחותה שהיא יבמתה או חולצת או מתייבמי:

מסכת קרבנות פ"ק שביעי

א. רבי יוסי אומר: מזבח כלו צפון שנאמר (ויקרא א, יא): "וישחט אותו על ירך המזבח צפונה לפניי ה'". רבי יוסי בן רבי יהודה אומר: מחצי המזבח ולצפון - כצפון מחצי המזבח ולדרום - כדרום. וכן היה רבי יוסי ברבי יהודה אומר: שני פססין היו בבית החליפות, פתוחין למערב, גבוהין מן הארץ שמונה אמות שתהא עזרה כשרה לאכילת קדשי קדשים ולשחיטת קדשים קלים, אפלו אחורי בית הכפרת שנאמר (שם ב, ג): "וישחטו פתח אהל מועד" וגו'.

ב. מנחות היו נקמצות בכל מקום בעזרה, אפלו בראש של מזבח. אחת חטאת העוף ואחת עולת העוף באות מן החלין, ביום, וביד הימנית: כיצד מולק בחטאת העוף? נותן שני גפיה בין שתי אצבעותיו, ושתי רגליה בין שתי אצבעותיו, והיה מותח צוארה על רחב שתי אצבעותיו וזה עבודה קשה שבמקדש. היה מולק בצפרן ממול ערפה, ואין מבדיל, ומזה מדמה על קיר המזבח, וכשם שהשחיטה אחד או רב אחד - כן מליקה אחד או רב אחד. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: חטאת העוף שמלקה כתקנה והבדיל בה - כשרה. מלקה בכל מקום במזבח - כשרה. מצה דמה בכל מקום במזבח - כשרה. הדה ולא מצה - כשרה, ובלבד שיתן מדם הנפש למטה מחוט הסקרא. ואם היתה כשרה - נאכלת לכהנים, ואם לאו - זורקה על גבי הדשן. רבי ישמעאל בן רבי יוחנן בן ברוקא אומר: חלון היתה שם למערבו של פכש, ורבוכה היתה נקראת, ששם זורקים פסולי חטאת העוף - שתעבר צורתה ותצא לבית השרפה.

ג. כל העולין למזבח עולין למזרח ויורדין במערב, בימין ויורדין בשמאל, חוץ מנסוד המים והיין, ועולת העוף, שעולין במערב ויורדין במערב בימין. כשם שמולק בחטאת העוף כך מולק בעולת העוף, אלא שבעולת העוף היה מבדיל וממצה מדמה על קיר

המזבח. מצה מן הראש - פסול. מן הגוף - כשר. מצה על הכבש ועל היסוד - פסול. עשאה ממקום שעומד למעלה אמה - כשרה. ממקום שעומד למטה אמה - כשרה. רבי שמעון ורבי יוחנן בן ברוקה אומרים: בראשו של מזבח היתה נעשית. אבא יוסי בן דוסתאי אומר: קרקבנין היה זורקן על גבי הדשן. בא לו לגוף, היה משסעו ביד, אבל לא בסכין, בין שססע ביד ובין שססע בסכין, שסע ולא הבדיל - כאלו לא שסע. מלח ולא ספג, ספג ולא מלח - כשרה. זה הכלל, כל שנונין ששנה בה לפני מצוי דמה - פסולה, לאחר מצוי דמה - כשרה.

ז, ד חטאת העוף שמלקה להזות דמה בחוץ, או מקצת דמה בחוץ, לאכול בשרה בחוץ, או כזית מבשרה בחוץ - פסול ואין בו כרת. עולת העוף שמלקה להזות דמה בחוץ, או מקצת דמה בחוץ, לאכול בשרה בחוץ, או כזית מבשרה בחוץ - פגול וחיבין עליו כרת. זה הכלל: כל המולק והמזה בחטאת העוף, כל המולק והממצה בעולת העוף, לאכל דבר שדרכו לאכל ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר, חוץ למקומו - פסול, ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול, וחיבין עליו כרת, ובלבד שיקרב מתיר כמצותו. כיצד קרב המתיר כמצותו? מלך בשתיקה ומצה הדם חוץ לזמנו, או שמלק ומצה הדם בשתיקה - זה הוא שקרב המתיר כמצותו. כיצד לא קרב מתיר כמצותו? מלך חוץ למקומו ומצה הדם חוץ לזמנו, או שמלק חוץ לזמנו ומצה הדם חוץ למקומו, או שמלק חוץ לזמנו ומצה הדם חוץ למקומו, בין שהקדים מחשבת זמן למחשבת מקום ובין שהקדים מחשבת מקום למחשבת זמן - פסול ואין בו כרת. רבי יהודה אומר: אם קדמה מחשבת זמן למחשבת מקום - פגול וחיבין עליו כרת; אם קדמה מחשבת מקום למחשבת זמן - פסול ואין בו כרת. כיצד קדמה מחשבת זמן למחשבת מקום? מלך חוץ לזמנו ומצה הדם חוץ למקומו. כיצד

קְדָמָה מַחֲשֶׁבֶת מְקוּם לְמַחֲשֶׁבֶת זְמַן? מֶלֶךְ חוּץ לְמִקְוָמוֹ וּמִצָּה הַדָּם חוּץ לְזִמְנוֹ.

ה. חֲטָאת הָעוֹף שְׁמֻלְקָה שְׁלֵא לְשִׁמָּה - פְּסוּל, וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. מִפְּנֵי שְׁלֵא קָרַב הַמֵּתִיר כְּמִצְוֹתוֹ. זֶה הוּא כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר: כָּל הַפְּגוּלִין שְׁנוֹהֲגִין בְּחֲטָאת בְּהֵמָה - נוֹהֲגִין בְּחֲטָאת הָעוֹף. וְכָל הַפְּגוּלִין שְׁנוֹהֲגִין בְּעוֹלֹת בְּהֵמָה - נוֹהֲגִין בְּעוֹלֹת הָעוֹף. עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָה לְמִטָּה כְּמַעֲשֵׂה חֲטָאת לְשׁוּם חֲטָאת, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מוֹעֲלִין בָּהּ. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ. אִמֵּר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: וּמָה אִם חֲטָאת שְׂאִין מוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה, כְּשֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָהּ מוֹעֲלִין בָּהּ, עוֹלָה שְׁמוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה כְּשֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָהּ אֵינוֹ דִּין שִׁימְעֵלוּ בָּהּ? אִמֵּר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: לֹא! אִם אָמַרְתָּ בְּחֲטָאת שְׁנָה אֶת שְׁמָהּ לְשׁוּם עוֹלָה, שְׁכֵן שָׁנָה אֶת שְׁמָהּ לְדָבָר שִׁישׁ בּוֹ מַעֲלָה, תֹּאמַר בְּעוֹלָה שְׁשָׁנָה אֶת שְׁמָהּ לְשׁוּם חֲטָאת - שְׁכֵן שָׁנָה אֶת שְׁמָהּ לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מַעֲלָה. אִמֵּר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: אֲשֶׁם שֶׁשְׁחִטּוּ בְּצִפּוֹן לְשׁוּם שְׁלָמִים יוֹכִיחַ, שְׁשָׁנָה אֶת שְׁמוֹ וּמוֹעֲלִין בּוֹ, וְאִף אֶתָּה אַל תִּתְּמָה עַל הָעוֹלָה, שְׂאִף עַל פִּי שְׁשָׁנָה אֶת שְׁמָהּ לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מַעֲלָה שִׁימְעֵלוּ בָּהּ. אִמֵּר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: לֹא! אִם אָמַרְתָּ בְּאֲשֶׁם אֲשֶׁם שָׁנָה אֶת שְׁמוֹ לֹא שָׁנָה אֶת מְקוּמוֹ, תֹּאמַר בְּעוֹלָה שְׁשָׁנָה אֶת שְׁמָהּ וְשָׁנָה אֶת מְקוּמָהּ? אִמֵּר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: הֲרִי אֲשֶׁם שֶׁשְׁחִטּוּ בְּדָרוֹם לְשֶׁם שְׁלָמִים יוֹכִיחַ, שְׁשָׁנָה אֶת שְׁמוֹ וְשָׁנָה אֶת מְקוּמוֹ וּמוֹעֲלִין בּוֹ, אִף אֶתָּה אַל תִּתְּמָה עַל הָעוֹלָה, שְׂאִף עַל פִּי שְׁשָׁנָה אֶת שְׁמָהּ וְשָׁנָה אֶת מְקוּמָהּ - מוֹעֲלִין בָּהּ. אִמֵּר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: לֹא! אִם אָמַרְתָּ בְּאֲשֶׁם שְׁשָׁנָה שְׁמוֹ וְשָׁנָה אֶת מְקוּמוֹ - לֹא שָׁנָה אֶת מַעֲשִׂיו, וְשָׁנָה לְדָבָר שֶׁמִּקְצָתוֹ מַעֲלָה, תֹּאמַר בְּעוֹלָה שְׁשָׁנָה אֶת שְׁמָהּ, וְאֶת מַעֲשִׂיהָ וְאֶת מְקוּמָהּ, וְשָׁנָה לְדָבָר שְׂאִין מִקְצָתוֹ מַעֲלָה. חֲטָאת הָעוֹף הַבָּאָה עַל הַסֶּפֶק - מְטַמָּא בְּסֶפֶק וּמְטַמָּא אֲבִיט הַבְּלִיעָה.

ו. הַנֶּרְבֵּעַ, הַמוֹקְצָה, וְהַנֶּעֱבָד, אֶתְנֵן, וּמַחֲרִי, טוֹמְטוֹם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס - מְטַמָּאִין בְּבֵיט

הַבְּלִיעָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: טוֹמְטוֹם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס - אֵין מְטַמָּאִין בְּבֵיט הַבְּלִיעָה, שְׁכָל מְקוּם שְׁנֶאֱמַר "זָכַר" מוֹצִיא טוֹמְטוֹם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס מִן הַכֶּלֶל. מֶלֶךְ הָזֵר וּמֶלֶךְ הַפְּסוּל - מְטַמָּאִין בְּבֵיט הַבְּלִיעָה. הַפְּגוּל וְהַנּוֹתֵר - אֵין מְטַמָּא בְּבֵיט הַבְּלִיעָה, מִפְּנֵי שְׁלֵא הִיא פְּסוּלָן בְּקִדְשׁ. זֶה הַכֶּלֶל: כָּל שֶׁהִיא פְּסוּלָן בְּקִדְשׁ - אֵין מְטַמָּאִין בְּבֵיט הַבְּלִיעָה, לֹא הִיא פְּסוּלָן בְּקִדְשׁ - אֵין מְטַמָּאִין בְּבֵיט הַבְּלִיעָה.

מִסְכַּת קָרְבָּנוֹת פֶּרֶק שְׁמִינִי

א. כָּל הַזְּבָחִים שֶׁנִּתְעַרְבוּ, הֵן וְלֹדוֹתֵיהֶן וְתַמּוּרוֹתֵיהֶן - יָרְעוּ עַד שִׁיִּסְתָּאֲבוּ, וְיִמְכְּרוּ, וְיִבִּיא בְּדָמֵי יָפָה שְׁבֵהֵן מִמֵּין זֶה - וּבְדָמֵי יָפָה שְׁבֵהֵן מִמֵּין זֶה, וְיִפְסִיד הַמוֹתֵר מִבֵּיתוֹ. נִתְעַרְבוּ כְּרוּבַע וּבִנְרַבַּע, בְּמִקְצָה וּבִנְעֻבָד, בְּאֶתְנָן וּמַחֲרִי, וּבְכִלְאִים, וּבְטַרְפָּה, וּבִיּוֹצָא דַּפֵּן - יָרְעוּ עַד שִׁיִּסְתָּאֲבוּ, וְיִמְכְּרוּ, וְיִבִּיא בְּדָמֵי יָפָה שְׁבֵהֵן מֵאוֹתוֹ הַמֵּין, וְהַשְּׂאָר חֲלִין. נִתְעַרְבוּ בְּחִלִּין - תְּמִימִים יְקַדִּישׁוּם לְשׁוּם אוֹתוֹ הַזְּבָח. נִתְעַרְבוּ בְּזָבָחִים - מֵת אֶחָד מֵהֶן, יְבִיא כְּנֻגָדוֹ מִמְּקוֹם אַחֵר, וְיִתְּנָה עֲלָיו. נִתְעַרְבוּ הַדָּמִים - הֲרִי זֶה לּוֹקֵחַ בְּהֵן שֶׁלֵּשׁ בְּהֵמוֹת, בֵּין מִמְּקוֹם אֶחָד וּבֵין מִשְׁלֹשָׁה מְקוּמוֹת, וּמַחֲלֵל דָּמֵי חֲטָאת עַל חֲטָאת וְדָמֵי עוֹלָה עַל עוֹלָה, וְדָמֵי שְׁלָמִים עַל שְׁלָמִים וְנוֹתֵינִן לְבַעֲלֵים. וְלֹא יִתְּנֵם לְבַעֲלִים עַד שִׁיחַלֵּם עַל כָּלֵן.

ב. עוֹלָה שֶׁנִּתְעַרְבָה בְּאֶחָד מִכָּל הַזְּבָחִים - יָרְעוּ עַד שִׁיִּסְתָּאֲבוּ, וְיִמְכְּרוּ, וְיִבִּיא בְּדָמֵי יָפָה שְׁבֵהֵן זָבַח וּבְדָמֵי יָפָה שְׁבֵהֵן עוֹלָה. אִם כָּבֵר קָרַב זָבַחוֹ - יְבִיא בְּדָמָיו זָבַח אַחֵר, קָרְבָה עוֹלָתוֹ - יְבִיא בְּדָמָיו עוֹלָה אַחֶרֶת. חֲטָאת שֶׁנִּתְעַרְבָה בְּאֶחָת מִכָּל הַזְּבָחִים - יָרְעוּ עַד שִׁיִּסְתָּאֲבוּ, וְיִמְכְּרוּ, וְיִבִּיא בְּדָמֵי יָפָה שְׁבֵהֵן זָבַח וּבְדָמֵי יָפָה שְׁבֵהֵן חֲטָאת. אִם כָּבֵר קָרַב זָבַח - יְבִיא בְּדָמָיו זָבַח אַחֵר, כְּכֹר קָרְבָה חֲטָאתוֹ - שְׁנִיחָה יְמוֹתוֹ. אֲשֶׁם שֶׁנִּתְעַרְבָה בְּאֶחָד מִכָּל הַזְּבָחִים - יָרְעוּ עַד שִׁיִּסְתָּאֲבוּ, וְיִמְכְּרוּ, וְיִבִּיא בְּדָמֵי יָפָה שְׁבֵהֵן זָבַח, וּבְדָמֵי יָפָה שְׁבֵהֵן אֲשֶׁם. כְּכֹר קָרַב זָבַחוֹ - יְבִיא

שחוטין - יאכלו כחמור שבהן. נתעברו בפסולי המקדשין, או בחלין שנשחטו בעזרה - תעבר צורתן ויצאו לבית השרפה.

ה. תודה שנתערכה באיל נזיר - שניהם יקרבו ויניף הלחם עמהן. אמר רבי יהודה: מודים חכמים לרבי אליעזר, באברי הזבחים שנתערכו באברי עולה - שיקרבו. מודה רבי אליעזר לחכמים, שנתערכו ברובע ובנרבע, במקצה ובנעבד, באתנן ובמחיר, ובכלאים, ובטרפה ויצא דפן - שתעבר צורתן ויצאו לבית השרפה; על מה נחלקו? על שנתערכו אברי בעל מום בתמימים, שרבי אליעזר אומר: יקרבו, ורואה אני אברי בעל מום בתמימים, כאלו הן עצים; וחכמים אומרים: תעבר צורתן ויצאו לבית השרפה.

ו. דם שנתערב במים - רואין אותו כאלו הן יין, נתערב ביין - רואין אותו כאלו הם מים, נתערב בדם הבהמה, או בדם החיה - רואין אותו כאלו הן יין, ובמים - אם בטלו מראיו - פסול, ואם לאו - כשר. רבי יהודה אומר משום רבן גמליאל: אין דם מבטל דם. אין לך שמכפר - אלא דם הנפש בלבד, שנאמר (ויקרא יז, יא): "כי הדם הוא הנפש יכפר", אי זה הוא דם הנפש? כל זמן שמקלח, ודם התמצית? כל שאינו מקלח. חתך את הראש בכת אחת, קבל מן הראש - פסול, מן הגוף - כשר. נתערב בדם פסולין - ישפך לאמה או בדם התמצית. אומר לו - שלא יתן, ואם נתן - רואין אותו כאלו הוא במים, אם בטלו מראיו - פסול, ואם לאו - כשר; רבי אליעזר מכשיר בדם התמצית.

ז. נתערב ברובע ובנרבע, במקצה ובנעבד, באתנן, במחיר, ובכלאים, ובטרפה, ויצא דפן, בין כוס בכוס ובין בכלול שנתערכו - ישפך לאמה. כוס אחד במאה כוסות, רבי אליעזר אומר: אם קרב כוס אחד - יקרבו כל הכוסות, וחכמים אומרים: אפילו קרבו בלן, חוץ מאחד מהן - ישפך לאמה. אמר רבי יהודה: לא נחלק רבי אליעזר על דם עולה שנתערב בדם זבחים - שיקרבו; על

בדמו זבח אחר. כבר קרב אשמו - שניהן יפלו לנדבה: מעות חטאת ומעות אשם שנתערכו אלו באלו - לוקח בהן שתי בהמות, בין מקום אחד ובין משני מקומות, ומחלל דמי חטאת על חטאת ודמי אשם על אשם. כבר קרבה חטאתו - יוליך לים המלח. כבר קרב אשמו - יפול לנדבה. תודה שנתערב בתמורתו - שניהן יקרבו, ויניף הלחם עמהן.

ג. תודה שנתערכה באחד מכל הזבחים - ירעו עד שיתאבדו, וימכרו, ויביא בדמי יפה שבהם זבח ובדמי יפה שבהן תודה. כבר קרבה זבחו - יביא בדמיו זבח אחר. כבר קרבה תודה - יביא בדמיה תודה אחרת. שלמים שנתערכו באחד מכל הזבחים - ירעו עד שיתאבדו, וימכרו, ויביא בדמי יפה שבהן זבח ובדמי יפה שבהן שלמים. כבר קרבו שלמים - יביא בדמיו שלמים אחרים. שלמים שנתערכו בשלמים הבאין מחמת הפסח - ירעו עד שיתאבדו, וימכרו, ויביאו בדמי יפה שבהן שלמים, ויאכלו ליום ולילה עד חצות, ובדמי יפה שבהן שלמים אחרים, ויאכלו לשני ימים ולילה אחת. בן עזאי אומר: שלמים הבאין מחמת הפסח הרי הן כפסח לכל דבר, אלא שהן נאכלין ליום ולילה.

ד. בכור שנתערב בפסח - שניהן ירעו עד שיתאבדו, ויאכלו בכבור. רבי שמעון אומר: זה ישחט לשום מה שהוא וזה ישחט לשום מה שהוא, ושניהם יאכלו בפסח וכמנין של פסח. מעשר שנתערב בפסח - שניהם ירעו עד שיתאבדו, וימכרו כמעשר. רבי שמעון אומר: זה ישחט לשום מה שהוא, וזה ישחט לשום מה שהוא, ושניהם יאכלו בפסח וכמנין של פסח. הבכור והמעשר, רבי שמעון אומר: זה לשום מה שהוא וזה ישחט לשום מה שהוא, ושניהם יאכלו כאחד, מפני שמתן דמם שוה; ולא הודו חכמים לרבי שמעון, שמביא קדשים לבית הפסול. במה דברים אמורים? בזמן שנתערכו תיין, אבל בזמן שנתערכו

שנתערב ברובע ובנרבע, במקצה ובנעבד, באהנן ובמחיר, בין כוס בכוסות, ובין בכלול¹ - ישפך לאמה. על מה נחלקו? על שנתערב דם בעל מום בתמים, שרבי אליעזר אומר: יקרבו, ורואה אני את דם בעל מום בתמים כאלו הן מים. וחכמים אומרים: ישפך לאמה.

יא. הנתנין בפנים שנתערבו בנתנין בחוץ - ישפך לאמה. נתן בחוץ ולא נמלך - יחזר ויתן בפנים, והחיצונים עלו לו. בחוץ בפנים ולא נמלך - אלו ואלו עלו לו. בפנים בחוץ ולא נמלך - אלו ואלו עלו לו, חוץ משנתערבו בחטאת, מפני שחטאת שנקנס דמה לפנים פסולה. רבי אליעזר אומר: אף האשם, שנאמר (ויקרא ז, ז): "כחטאת כאשם".

יב. חטאת שקבל דמה בשני כוסות - נטמא אחד מהן, או שגשפף, או שיצא חוץ לקלעים, או שנתנו למטה - הרי חברו כשר. קל וחמר לחיצונים, שאם נכנס אחד מהם לפנים - לא יהא חברו פסול. והדין נותן: ומה אם במקום שמחשבה פוסלת בחוץ, לא פסל הדם שבחוץ את הדם שבפנים. מקום שאין מחשבה פוסלת בפנים, אינו דין שלא יפסל הדם שבפנים את הדם בחוץ? הרי הוא אומר (ויקרא ו, כג): "אשר יובא מדמה" - אפלו מקצת דמה". נכנס לפנים - כשר. יצא לחוץ - פסול. בשר הקדש שנקנס לפנים - כשר. והדין נותן שיהא פסול: ומה אם במקום שלא פסל דם שבחוץ את הדם שבפנים, נפסל בשר היוצא לשם. מקום שפסל דם שבפנים את הדם שבחוץ אינו דין שנפסל בשר שנקנס לשם, תלמוד לומר (שמות כב, ל): "ובשר בשדה טרפה לא תאכלו" וגו'.

יג. נכנס לפנים - חברו פגול, יצא לחוץ - חברו כשר. קבל הכהן, קבל הכשר, קבל

ת. הנתנין למטה שנתערבו בנתנין למעלה. רבי אליעזר אומר: ינתנו למעלה. וחכמים אומרים: ישפכו לאמה. נתן למטה ולא נמלך. רבי אליעזר אומר: יתן למעלה. וחכמים אומרים: ישפך לאמה והתחתונים עלו לו. נתן למעלה ולא נמלך, אלו ואלו מודים שיחזר ויתן למטה, אלו ואלו עלו לו.

ט. חטאת יחיד שנתערבה זו בזו, חטאת צבור שנתערבה זו בזו, חטאת יחיד וצבור שנתערבו זו בזו, וכן בתודות, וכן בעולות, וכן בשלמים - נותן ארבע מתנות מפל אחת ואחת. ואם נתן ארבע מתנות מכלן - יצא במה דברים אמורים? בזמן שנתערבו חיים, אכל בזמן שנתערבו שחויטין - נותן ארבע מתנות מכלן. ואם נתן מתנה אחת מכלן - יצא. רבי אומר: רואין את המתנה, שאם תחלק, ויש בה מתנה לכל אחת ואחת.

י. הנתנין במתנה אחת שנתערבה בנתנין במתנה אחת - ינתנו במתנה אחת. מתן ארבע במתן ארבע - ינתנו במתן ארבע. מתן ארבע במתנה אחת - רבי אליעזר אומר: ינתנו מתן ארבע. רבי יהושע אומר: ינתנו מתנה אחת. אמר רבי אליעזר: הרי הוא עובר על "בל תגרע"! אמר רבי יהושע: הרי הוא עובר על "בל תוסיף"! אמר רבי אליעזר: לא נאמר "בל תוסיף" אלא כשהוא בעצמו, ומוסיף אתה עליו כשהוא עם אחרים. אמר רבי יהושע: לא נאמר "בל תגרע" אלא כשהוא בעצמו, וגורע אתה

¹ מקף בסוגרית: 'או שנתערב דם בעל מום בכלול או כוס אחד במאה כוסות'.

וְהִטְמָא שְׁעָלוּ לֹא יִרְדּוּ? מִפְּנֵי שֶׁהֲלֵךְ כָּשָׁר
בְּשִׁלְמִים, וְהִיוּצֵא כָּשָׁר בְּכִמְהָ, וְהִטְמָא כָּשָׁר
בְּצַבּוּר.

ג. הַקִּמְץ, וְהַלְבוּנָה, מִנְחַת כֹּהֲנִים, וּמִנְחַת
כֹּהֵן מְשֻׁחַ, וּמִנְחַת נֹסְכִים שְׁעָלוּ לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ
וּנְמַצָּאוּ פְּסוּלִים - הֲרִי אֵלָיו לֹא יִרְדּוּ. אֲבָל
קִטְרֹת שְׁעֵלָה לְגַבֵּי הַמִּזְבֵּחַ - תֵּרַד, שְׂאִין
הַמִּזְבֵּחַ מִקְדָּשׁ אֲלֵא אֶת הָרְאוּי לוֹ, עוֹלָה
שְׁעֵלְתָהּ לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ וּנְמַצָּאת פְּסוּלָה -
יִקְטִירֶנָּה עַל יַד הָעֹזֵרָה. אֲבָרִין שְׁלָנוּ בְּעֹזֵרָה
- מְעַלִּין אוֹתוֹ כֹּל הַלֵּילָה. שְׁעַל גַּבֵּי הַכֹּבֵשׁ,
שְׁבָרָשׁוּ שֶׁל מִזְבֵּחַ - מְעַלִּין אוֹתָם לְעוֹלָם.
כָּשֶׁם שְׂאֵם עָלוּ לֹא יִרְדּוּ - כִּף אִם יִרְדּוּ לֹא
יַעֲלוּ, וְאִם עָלוּ - יִרְדּוּ. הַקִּמְץ שֶׁנִּתְּנוּ עַל גַּבֵּי
הָאִישִׁים - שִׁירִיו מִתְרִין.

ד. אִמּוּרִין שֶׁנִּתְּנָן עַל גַּבֵּי הָאִישִׁים - הַכֹּבֵשׁ
מִתֵּר. הַפְּגוּל וְהַנּוֹתֵר וְהִטְמָא שֶׁנִּתְּנוּ עַל גַּבֵּי
הָאִישִׁים - חִיבִין עֲלֵיהֶם מְשׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר
וְטָמֵא, עוֹלָה שְׁחוּטָה שְׁעֵלְתָהּ עַל הַמִּזְבֵּחַ,
אוֹ שְׁעֵלְתָהּ חִיָּה וְשִׁחְטָה - הֲרִי מִפְּשִׁיט
וּמִנְחַח וּמוֹרִיד אֶת הַדָּם וְזוֹרְקוֹ לְמִטָּה,
מוֹרִיד אֶת הַקְּרָבִים וּמְדִיחֵן בְּמִים, וְחוֹזֵר
וּמַעֲלָה אוֹתָן וּמוֹרִיד אֶת הָעוֹר לְכַהֲנִים,
וְחוֹזֵר וּמְקַטֵּיר אֶת הַכֹּל.

ה. זִכְחִים שְׁחוּטִין שְׁעָלוּ לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ - הֲרִי
זֶה מִפְּשִׁיט וּמִנְחַח וּמוֹרִיד אֶת הַדָּם וְזוֹרְקוֹ
לְמִטָּה, מוֹרִיד אֶת הַקְּרָבִים וּמְדִיחֵן בְּמִים,
וְחוֹזֵר וּמַעֲלָה אוֹתָן, וּמוֹרִיד אֶת הָעוֹר וְאֶת
הַכֹּבֵשׁ לְבַעֲלִים, חוֹזֵר וּמְקַטֵּיר אֶת הַשָּׂאֵר.
הָעֹלֵי חַיִּים - מוֹרִידֵן וְשׁוֹחֲטֵן לְמִטָּה, אִין לֶךְ
שְׁמַקְדִישׁ בְּמִזְבֵּחַ חִיּוֹצֵן אֲלֵא אֶת הָרְאוּי לוֹ.

ו. כְּלֵי הַלַּח מִקְדָּשִׁין אֶת הַלַּח, וּמִדַּת הַיָּבֵשׁ
מִקְדָּשֶׁת אֶת הַיָּבֵשׁ, אִין כְּלֵי הַלַּח מִקְדָּשִׁין
אֶת הַיָּבֵשׁ, וְלֹא מִדַּת הַיָּבֵשׁ מִקְדָּשֶׁת אֶת
הַלַּח, אִין מִקְדָּשֶׁת אֲלֵא בְּמִלּוּאָן. אִין
מִקְדָּשֶׁת אֲלֵא מִתּוֹכָן, אִין מִקְדָּשׁ אֲלֵא
בְּפָנִים, נִקְבוּ, נִפְגָּמוּ, נִסְדְּקוּ, אִם עוֹשִׂין מְעִין
מְלֹאכְתָן שְׁהִיוּ עוֹשִׂין כְּשֶׁהֵן שְׁלָמִים -
מִקְדָּשִׁין, וְאִם לֹאוּ - אִין מִקְדָּשִׁין.

בִּימִין, קָבַל בְּכָלִי קֹדֶשׁ - חִבְרוּ כָּשָׁר, שָׁזָה
רְאוּי לְקָרֵב בְּפָנִים. קָבַל הָזֵר, קָבַל הַפְּסוּל,
קָבַל בְּשִׂמְלָלוֹ, קָבַל בְּכָלִי חוּל - חִבְרוּ פְּסוּל,
שְׂאִין זֶה רְאוּי לְקָרֵב בְּפָנִים. פְּרֻכְסָה לְקָרֵב
בְּפָנִים וְהַחֲזִירָה - כְּשֶׁרָה. חֲטָאת הָעוֹף
שְׁפֻרְכָּסָה לְפָנִים וְהַחֲזִירָה - כְּשֶׁרָה.

י. חֲטָאת שְׁקָבַל דָּמָה בְּאַרְבַּעָה כּוֹסוֹת, אִם
נִתֵּן מִכֶּלֶן עַל אַרְבַּע קָרְנוֹת - כֶּלֶן נִשְׁפָּכִין
לְיִסוּד, וְאִם לֹא נִתֵּן אֲלֵא מֵאֶחָד מֵהֵן מִתֵּן
אַרְבַּע - הוּא נִשְׁפָּךְ לְיִסוּד, וְהֵן נִשְׁפָּכִין
לְאַמָּה. רִבִּי אֱלֵעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר:
אִפְלוּ לֹא נִתֵּן אֲלֵא מֵאֶחָד מֵהֵן מִתֵּן אַרְבַּע -
כֶּלֶן נִשְׁפָּכִין לְיִסוּד. זֶה הוּא כֶּלֶלּוֹ שֶׁל דָּבָר:
כֹּל הַנִּשְׁפָּךְ לְיִסוּד - דָּמוֹ טְעוּן כְּבוֹס,
וּמִחֻשְׁבָּה פּוֹסְלֵת בּוֹ מְשׁוּם פְּגוּל, וְהַמַּעֲלָה
אוֹתוֹ בַּחוּץ - חִיב. כֹּל הַנִּשְׁפָּךְ לְאַמָּה - אִין
דָּמוֹ טְעוּן כְּבוֹס, וְאִין מִחֻשְׁבָּה פּוֹסְלֵת בּוֹ
מְשׁוּם פְּגוּל, וְהַמַּעֲלָה אוֹתוֹ בַּחוּץ - פְּטוּר.

מִסְכַּת קָרְבָּנוֹת פְּרָק תְּשִׁיעִי

א. אִין בֵּין דְּבָרֵי רִבֵּן גְּמִלְיָאֵל לְדְבָרֵי רִבִּי
יְהוֹשֻׁעַ, אֲלֵא הַדָּם וְהַנֹּסְכִים. הַדָּם כְּדְבָרֵי רִבֵּן
גְּמִלְיָאֵל זוֹרְקוֹ עַל גַּבֵּי הָאִישִׁים, נֹסְכִים נוֹתְנוּ
לְסָפְלִים. הַפְּסַח וְהַחֲטָאת שְׁשֻׁחֲטָן שְׁלֵא
לְשִׁמְן וְעָלוּ לְגַבֵּי הַמִּזְבֵּחַ - הֲרִי אֵלָיו לֹא יִרְדּוּ.
כֹּל הַזְּבָחִים שְׁעָלוּ לְגַבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וּנְמַצָּאוּ
פְּסוּלִין - הֲרִי אֵלָיו לֹא יִרְדּוּ. הָעֲצָמוֹת
וְהַגִּידִים וְהַקְּרָנִים וְהַטְּלָפִים שְׁעָלוּ לְגַבֵּי
הַמִּזְבֵּחַ וּנְמַצָּאוּ פְּסוּלִין - הֲרִי אֵלָיו לֹא יִרְדּוּ.

ב. אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ שְׁעָלוּ לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ - יִרְדּוּ,
שְׂאִין הַמִּזְבֵּחַ מִקְדָּשׁ אֲלֵא אֶת הָרְאוּי לוֹ.
הַרֹבֵעַ, וְהַנְּרַבֵּעַ, הַמִּקְצָה, וְהַנֶּנְעֵבֵד, וְהָאֲתָנָן,
וְהַמַּחֲייר, וְהַכֹּלְאִים, וְהַטְּרָפָה, וְיוֹצֵא דִפְן,
שְׁעָלוּ לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ - יִרְדּוּ, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיוּ
פְּסוּלִין בְּקֹדֶשׁ. זֶה הַכֶּלֶל: שֶׁהָיָה פְּסוּלוֹ
בְּקֹדֶשׁ - הַקְדָּשׁ מְקַבְּלוֹ, לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ
בְּקֹדֶשׁ - אִין הַקְדָּשׁ מְקַבְּלוֹ, חוּץ מִבְּעַל מוֹם,
שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי עֲקִיבָה: בְּעַל
מוֹם בְּעוֹף - כְּשֶׁר. רַבִּי חֲנִינָא סִגְן הַכַּהֲנִים
אוֹמֵר: דּוּחָה הָיָה אֲבָא אֶת בְּעָלֵי מוּמִין
מִלְקָרֵב, מִפְּנֵי מַה אָמְרוּ: הֲלֵךְ וְהִיוּצֵא

מסכת קרבנות פרק עשירי

א. כל התדיר מחברו - הוא קדם את חברו, וכל המקדש מחברו - הוא קדם את חברו. פר משיח ופר העדה עומדין - פר משיח קדם לפר העדה בכל מעשיו, הואיל ומשיח מכפר ועדה מתכפרת מוטב שיקדם מכפר למתכפר שנאמר (ויקרא טז, טז): "וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל". פר הבא על כל המצות קדם לשעיר העדה, ושעיר העדה קודמין לשעיר של נשיא, ושעיר של נשיא קדם לשעירה של יחיד, ושעירה של יחיד קודמת לכבשה של יחיד. תודה קודמת לאיל נזיר מפני שהתודה טעונה ארבעה מיני לחם, ואיל נזיר טעון שני מיני לחם. מעשר קדם את העופות. אמר רבי שמעון: והלא מעשר קדשים קלים ועופות קדשי קדשים קדמו קדשים קלים לקדשי קדשים, אמור מעתה: יש במעשר אמורי קדשי קדשים מה שאין כן בעופות.

ב. חטאת העוף קודמת לעולת העוף בהקרבה. אף בהפרשה לא יאמר: זה לעולתי וזה לחטאתי, אלא אומר: זה לחטאתי וזה לעולתי. חטאת העוף של יולדת קודמת לכבשה. מנחת האיש קודמת למנחת האשה, מנחת חטים קודמת למנחת שעורים, מנחה קודמת לזיין והיין קודמת לשמן, שמן קדם למלח ומלח קודמת לעצים ועצים קודמין לכל דבר.

ג. פרים קודמין לאילים ואילים קודמין לכבשים. אימתי? בזמן שבאו כאחד, אבל הבא ראשון - קרב ראשון. הבא אחרון - קרב אחרון. לחם הפנים קדם לשתי הלחם, כשהוא מחלק בעצרת אומר: 'הילך מצה הילך חמץ, הילך מצה הילך חמץ'. אבא שאול אומר: שתי הלחם קודמות ללחם הפנים. כשהוא מחלקן בעצרת אומר: 'הילך מצה, הילך מצה, הילך חמץ, הילך חמץ, הילך חמץ, הילך חמץ'. מפני ששתי הלחם חביבות. שקודמין זה את זה בהקרבה - כך קודמין זה את זה באכילה. קדשי קדשים קודמין לקדשים קלים. הנאכלין ליום אחד קודמין

לנאכלין לשני ימים. שלמים של אמש קודמין לחטאת ואשם של יום. רבי שמעון אומר: חטאת ואשם של יום קודמין לשל אמש.

ד. וכלן רשאין כהנים לשנות באכילתן. מנחות ללותתן ולהוציא שמנון, ולתת לתוכן תבלי חלין ותבלי תרומה; דברי רבי שמעון. רבי מאיר אומר: תבלי חלין ולא תבלי תרומה, שלא יביאו לידי פסול ולידי מעוט אכילה. זין כיוצא בו. אין מבשלין חטאת ואשם עם מורם מתודה, ואיל נזיר עם הבכור עם המורם משל שלמים - מפני שממעט את אכילתן וזמן אכילתן. ולא שלמים של אמש עם חטאת ואשם של יום - מפני שממעט את אכילתן ומקום אכילתן וזמן אכילתן. אבל חטאת ואשם מתבשלין זה עם זה. תודה ואיל נזיר מתבשלין זה עם זה. הבכור ומורם משלמים מתבשלים זה עם זה, מפני שכלן שוות.

ה. אחד חטאות החיצונות ואחד חטאות הפנימיות לכבוס, שנאמר (ויקרא ו, יח): "תורת החטאת" - תורה אחת לכל החטאות. חטאת העוף - אין דמה טעון כבוס. חטאת פסולה - אין דמה טעון כבוס. היתה לה שעת הכשר ונפסלה - דמה טעון כבוס; דברי רבי יעקב. רבי שמעון אומר: אף על פי שהיתה שעת הכשר ונפסלה - אין דמה טעון כבוס. נתן על הקרן ועל הכבש ועל היסוד - אין זקוק לו. נתן מידו כשהוא מזה על גבי הקיתון - גוררו והוא טהור. נתן על העור עד שלא הפשט - אין טעון כבוס. משהפשט - טעון כבוס; דברי רבי יהודה. רבי אלעזר אומר: אף משהפשט - אין טעון כבוס, אלא מקום הדם, ודבר הראוי לקבל טמאה וראוי לכבוס. היכן מכבסו? בפנים. יצא לחוץ - נכנס ומכבסו בפנים.

ו. רבי שמעון אומר: קדשים קלים - אין טעונים מריקה ושטיפה אבל טעונין הדחה משום גותן טעם. כבשים פסולין - אין טעונין מריקה ושטיפה. רבי יעקב אומר: היה להן שעת הכשר ונפסלו - טעונין

רבי שמעון אומר: גומר את העבודה שבידו וכל לו, אבל כהן הדייט שעמד ומקריב ומת לו מת - מניח את העבודה שבידו ויוצא. לפיכך, אם זרק את הדם או שהקטיר קטרת, כל עבודה שעבד - הרי אלו פסולות.

ג. כל חטאות שדמן נכנס לפנים - אין לכהנים בהן כלום, אלא הדם ואמורין למזבח, ועור ובשר יצאו לבית השרפה. היכן שורפין אותן? בבית הדשן הגדול חוץ לירושלים, ולצפונה של ירושלים חוץ לשלש מחנות, ולא היו שורפין אותן שלמין, אלא מנתחין אותן על ידי עורן כנתחי עולות.

ד. אין הכהנים חולקין בשר כנגד בשר, ועופות כנגד עופות, בשר כנגד עופות, עופות כנגד מנחות, מנחות כנגד מנחות, שנאמר (ויקרא ז, י'): "וכל מנחה בלולה בשמן וחרבה לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו". האיש חולק אף על פי בעל מום, אין הקטן חולק אף על פי תמים. קטן, מאימתי כשר לחלק בקדשי מקדש? משביא שתי שערות, אבל אין מקריבין אותו לעבודה, עד שנתמלא זקנו. רבי אומר: אומר אני, עד שיהא בן עשרים שנה ומעלה - "לצח על מלאכת בית ה'" (עודא ג, ח). עולה - כלה לגבוה ועורה לכהנים. קדשי קדשים הדם ואמוריו - למזבח ובשר ועור לכהנים. קדשים קלים הדם ואמורים למזבח, ועור ובשר לבעלים. זה הכלל: כל שיש לו בשר - יש לו בעורות, כל שאין לו בשר - אין לו בעורות, חוץ מן העולה שפרש בה הפתוב (ויקרא ז, ח): "עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה", שחטה חוץ למנחה, חוץ למקומה, הואיל ולא זכה מזבח בבשרה - לא זכו הכהנים בעורה. עולת הקדש - אין עורה לכהנים; דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: עורה לכהנים. רבי יוסי בן רבי יהודה מוסיף אף של גרים ושל נשים ועבדים, שנאמר (שם): "עולת איש - פרט לאלו. אמרו לו: והלא כבר נאמר "עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה",

מריקה ושטיפה. רבי שמעון אומר: אף על פי שהיתה להן שעת הכשר ופסולין - אין טעונין מריקה ושטיפה אלא הדחה. כלי חרש אין טעונין אלא שבירה. היכן שוברו? בפנים. יצא לחוץ - נכנס ושוברו בפנים. רבי טרפון אומר: בשל בו מתחלת הרגל - מבשל בו כל הרגל. אחר הרגל - טעון מריקה ושטיפה. אמר רבי נתן: לא היה רבי טרפון אומר אלא בקדשים קלים בלבד. היכן מורקן ושוטפן? בפנים. יצא לחוץ - מכניסין מורקן ושוטפן בפנים. נטמאו בחוץ - מטהרין ומכניסין, מורקן ושוטפן בפנים. כיצד מריקתן ושטיפתן? במקום אכילתן - מריקתן ושטיפתן. עד זמן אכילתן מריקתן ושטיפתן. בשל בו קדשי קדשים - מרק ושטף לקדשי קדשים. קדשים קלים - מרק ושטף לקדשים קלים. קדשי קדשים וקדשים קלים - מרק ושטף לחמור שבהן. שטף ולא מרק, מרק ולא שטף - יאכל לחמור שבהן.

ז. חמר בהזאה שאין במריקה ושטיפה, ובמריקה ושטיפה שאין בהזאה. שהזאה נוהגת בחטאות הפנימיות ונוהגת לפני זריקת דמים, מה שאין כן במריקה ושטיפה. חמר במריקה ושטיפה, שהמריקה ושטיפה נוהגים בקדשי קדשים ובקדשים קלים, ואם נתבשל במקצת כלי - כלו טעון מריקה ושטיפה, מה שאין כן בהזאה.

מִסְכַּת קִרְבָּנוֹת פָּרָק אֶחָד עֶשֶׂר

א. אין אוגן רשאי להביא זבחים כל שכעה, אחד זבחים שהן ראויין לבא נדבה, ואחד זבחים שאין ראויין לבא נדבה, אפלו יין ואפלו עצים ואפלו לבונה, שנאמר (ויקרא ג, א): "שלמים". רבי שמעון אומר: שלמים שהפל שלום בהן, מהן למזבח, ומהן לכהנים, ומהן לבעלים. זבחי תודה הרי זה תודה בכל מקום, שנאמר (תהלים נ, כג): "זובח תודה יכבדנני ושם דרך אראנו" וגו'.

ב. כהן גדול מקריב אוגן ואינו אוכל, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: כל אותו היום.

אם 'כהן' למה נאמר 'עולת איש'? אלא עולה שעלתה לאיש - עורה לכהנים, ושלא עלתה לאיש - אין עורה לכהנים.

ה. שחטו ולא הפשיטו, ולא הספיק לזרק את הדם עד שנטמא הדם - הדם יזרק, ועור ובשר אסורין. ואם נזרק הדם - עור ובשר מתרים. שחטו ולא הפשיטו, ולא הספיק לזרק את הדם עד שנטמא הזבח - העור אסור. שחטו והפשיטו ונטמא העור ואחר כך זרק את הדם - העור מתר; דברי רבי. רבי שמעון אומר: העור אסור. שחטו ולא הפשיטו, זרק את הדם ואחר כך נטמא הזבח - העור אסור. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: יפשיט העור עם הבשר. שחטו והפשיטו וזרק את הדם ואחר כך נטמא הזבח - הכל מודים שהעור מתר. שחטו ולא הפשיטו, ולא הספיק לזרק את הדם עד שיצא הדם, או ששחטו והפשיטו ולא הספיק לזרק את הדם עד שיצא הדם - לא יזרק, עור ובשר אסורין. ואף על פי שזזרק הדם - עור ובשר אסורין.

ו. שחטו ולא הפשיטו, ולא הספיק לזרק את הדם עד שיצא הזבח - העור אסור. שחטו והפשיטו ויצא הזבח ואחר כך זרק את הדם - העור מתר; דברי רבי. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: העור אסור. שחטו ולא הפשיטו וזרק את הדם ואחר כך יצא הזבח - העור אסור; דברי רבי. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: יפשיט העור עם הבשר. שחטו והפשיטו וזרק את הדם ואחר כך יצא הזבח - הכל מודין שהעור מתר. שחטו ולא הפשיטו ולא הספיק לזרק את הדם עד שיצא הדם, או ששחטו והפשיטו ולא הספיק לזרק את הדם עד שלן הדם - הדם יזרק, עור ובשר אסורין. ואף על פי שזזרק הדם - עור ובשר אסורין. שחטו ולא הפשיטו ולא הספיק לזרק את הדם עד שלן הזבח - העור אסור. שחטו ולא הפשיטו וזרק הדם ולן הזבח - העור אסור; דברי רבי. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: יפשיט העור עם הבשר. שחטו והפשיטו

וזרק את הדם ואחר כך לן הזבח - הכל מודים שהעור מתר. רבי אומר: הדם מרצה על העור בפני עצמו, כשהוא עם הבשר, נולד בו פסול בין לפני זריקת דמים בין לאחר זריקת דמים - הרי הוא כיוצא בו. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: אין הדם מרצה על העור בפני עצמו, כשהוא עם הבשר נזרק עליו הדם - הרצה שעה אחת, לפיכך, אם נולד לו פסול אפילו לאחר זריקת דמים - יפשיט העור עם הבשר.

ז. בראשונה היו מכניסין עורות קדשים ללשכת בית הפרוה, והיו מחלקין אותן בערבין לכל בית אב שבאותו היום, והיו גדולי כהונה באים ונוטלין אותם בזרוע, התקינו שיהו מחלקין אותן בערבי שבתות לכל משמר ומשמר, ועדין היו גדולי כהונה באין ונוטלין אותן בזרוע, עמדו בעלים והקדישום לשמים. אבא שאול אומר: קורות של שקמה היו ביריחו, ובעלי אגרוף נוטלין אותן, עמדו והקדישום, אמרו: לא הקדישו בעלים לשמים אלא קורות שקמה בלבד.

ח. פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים, בזמן שנשרפין כמצותן נשרפין בבית הדשן ומטמאין בגדים. ואם אין נשרפין כמצותן - נשרפין בבית הבירה ואין מטמאין בגדים. רבי יוסי הגלילי אומר: בבית הדשן הגדול היו נשרפין, אפלו בתבן אפלו בקש ואפלו בכבא, ואפלו לא הצית את האש אלא ברבה - הרי אלו כשרין.

מסכת קרבנות פ"ק שנים עשר

א. רבי אומר: הפרש בין השוחט בפנים למעלה בחוץ ובין השוחט בחוץ למעלה בחוץ, שהשוחט בפנים למעלה בחוץ - היתה לו שעת הכשר, והשוחט בחוץ למעלה בחוץ - לא היתה לו שעת הכשר. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: הפרש בין השוחט בפנים ומעלה בחוץ לשוחט בחוץ ומעלה בחוץ, שהשוחט בפנים ומעלה בחוץ - הקדש מקבלו, השוחט בחוץ

ומעלה בחוץ - אין הקדש מקבלו. אי אפְּשׁוּר
לְשׁוּחַט אַחַר שׁוֹחֵט, אֲבָל יֵשׁ מַעֲלָה אַחַר
מַעֲלָה. שְׁחֹטוּ שְׁנַיִם - פְּטוּרִים. הַעֲלוּ שְׁנַיִם -
חִיבִין. הַעֲלָה וְחִזְרוּ וְהַעֲלָה - חִיב על כָּל
הַעֲלָאָה וְהַעֲלָאָה; דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. רַבִּי
יוֹסֵי אוֹמֵר: אֵין חִיב אֱלָא אַחַת, וְאֵין חִיב
אֱלָא עַד שִׁיבְנָה אֶת הַמִּזְבֵּחַ וַיִּסְדֵּר הַמַּעֲרֶכֶה;
דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסֵי. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֲפִילוּ
הַעֲלָה עַל הַסֶּלַע אוֹ עַל הָאֲבֶן - חִיב.

בחוץ. אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב: וְהִלָּא שְׁרִי מַצֹּחַ
הֵן! הֵיאָךְ חִיבִין עַל שְׁרִי מַצֹּחַ? אָמַר רַבִּי
נַחֲמִיָּה: הַקֶּטֶר חֲלָבִים יוֹכִיחוּ, שֶׁהֵן שְׁרִי
מַצֹּחַ וְחִיבִין עֲלֵיהֶן בַּחוּץ. אָמַר לוֹ רַבִּי
יַעֲקֹב: אָף עַל פִּי שֶׁהֵן שְׁרִי מַצֹּחַ, תַּחֲלַת
עֲבוּדָה הֵן. חֲטָאת הַעֹרֹף הִבָּאָה עַל הַסֶּפֶק,
וְהַקְרִיבָה בַּחוּץ - חִיבִין עֲלֵיהָ אֲשֶׁם תְּלוּי.
אֲשֶׁם תְּלוּי הִבָּא עַל הַסֶּפֶק, הַקְרִיבוּ בַּחוּץ -
חִיבִין עֲלָיו חֲטָאת.

ה. עוֹלָה שֶׁקָּבַל דְּמָה בְּכוֹס אַחַד, נִתֵּן בְּפָנִים
וְחִזְרוּ וְנִתֵּן בַּחוּץ, וְחִזְרוּ וְנִתֵּן בְּפָנִים - חִיב,
שְׁכָלוּ רְאוּי לְבַא בְּפָנִים. קָבַל דְּמָה בְּשְׁנֵי
כּוֹסוֹת, נִתֵּן שְׁנֵיהֶם בְּפָנִים - פְּטוּר. שְׁנֵיהֶן
בַּחוּץ - חִיב. אַחַד בְּפָנִים וְאֶחָד בַּחוּץ -
פְּטוּר. אַחַד בַּחוּץ וְאֶחָד בְּפָנִים - כִּפּוּר
הַפְּנִימִי וְחִיב עַל מַה שֶּׁבַּחוּץ, לְמַה הִדְבָּר
דּוֹמָה? לַמִּפְרִישׁ תּוֹדָתוֹ וְאֲבָדָה, וְהַפְּרִישׁ
אַחֲרַת תַּחֲתִיָּה, וְאַחַר כֵּךְ נִמְצְאת הִרְאֵשׁוּנָה.
שְׁחֹט שְׁתֵּיהֶן בְּפָנִים - פְּטוּר. שְׁתֵּיהֶן בַּחוּץ -
חִיב. אַחַת בְּפָנִים וְאַחַת בַּחוּץ, אַחַת בַּחוּץ
וְאַחַת בְּפָנִים - כִּפּוּר בְּפָנִים, וְחִיב עַל מַה
שֶּׁבַּחוּץ. שְׁחָטָן וְהִרִי דָּמָן מִנְחִין בְּכוֹסוֹת,
נִתֵּן שְׁנֵיהֶם בְּפָנִים - פְּטוּר. שְׁנֵיהֶן בַּחוּץ -
חִיב. אַחַד בְּפָנִים וְאֶחָד בַּחוּץ - פְּטוּר. אַחַד
בַּחוּץ וְאֶחָד בְּפָנִים - כִּפּוּר הַפְּנִימִי וְחִיב.

ו. וְלֹד חֲטָאת, וְתַמּוּרַת חֲטָאת, וְחֲטָאת
שְׁמַתוֹ בְּעֲלִיהָ, לְהַקְרִיבֵן בַּחוּץ - פְּטוּר.
שְׁכַפְרוּ הַבְּעָלִים, וְשַׁעֲבָרָה שְׁנֹתָה, שְׁאֲבָדָה,
וְנִמְצְאת עַד שֶׁלֹּא כִּפְרוּ הַבְּעָלִים - חִיב.
מִשְׁכַּפְרוּ הַבְּעָלִים - פְּטוּר. פְּרִים הַנְּשַׁרְפִים,
וְשַׁעֲרִים הַנְּשַׁרְפִין שֶׁהַקְרִיבֵן בַּחוּץ - פְּטוּר.
אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ שֶׁהַקְרִיבֵן בַּחוּץ - חִיב עַל
הִרְאֵשׁוֹן וּפְטוּר עַל הַשְּׁנִי. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר:
הַשְּׁנִי בְּלֹא תַעֲשֶׂה. עוֹלָה וּמַחְסֵר זָמַן בְּגוּפָה
- פְּטוּר. וּבְבַעֲלִים - חִיב. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר:
בְּגוּפָה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. חֲטָאת וּמַחְסֵר זָמַן, בֵּין
בְּגוּפָה וּבֵין בְּבַעֲלִים - פְּטוּר. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר: הִרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. הַקּוֹמֵץ וְהַמְקַבֵּל
דָּמוֹ בַּחוּץ - פְּטוּר. זֶה הַכֶּלֶל: כָּל שֶׁהוּא
מִשֵּׁם עֲבוּדָה וְרְאוּי לְקָרֵב בְּפָנִים - חִיבִין
עֲלָיו בַּחוּץ, וְכָל שֶׁאִינוֹ מִשּׁוֹם עֲבוּדָה וְאֵין

ב. עוֹלָה, וְעוֹלַת הַעֹרֹף, וְחֲלָבִים, הַקֶּמֶץ
וְהַלְבוּנָה מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ,
וּמִנְחַת נֹסְכִים שֶׁהַקְרִיב מֵאֲחַת מֵהֵן כְּזִית
בַּחוּץ - חִיב. רַבִּי אֱלֶעָזָר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב
אֶת כָּלוּ; מוֹדָה רַבִּי אֱלֶעָזָר, שֶׁאִם הַקְרִיב
בְּפָנִים וְשִׁיר מֵהֵן כְּזִית וְהַקְרִיבוּ בַּחוּץ שֶׁהוּא
חִיב, שָׁכַן רְאוּי לְקָרֵב לְפָנִים. הַקֶּמֶץ
וְהַלְבוּנָה שֶׁהַקְרִיב אַחַד מֵהֵן בַּחוּץ - חִיב,
וְרַבִּי אֱלֶעָזָר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי.
מוֹדָה רַבִּי אֱלֶעָזָר, שֶׁאִם הַקְרִיב אֶת אַחַד
בְּפָנִים וְשִׁיר אֶת חֲבֵרוֹ בַּחוּץ שֶׁהוּא חִיב,
שָׁכַן רְאוּי לְהוֹזוֹת לְפָנִים.

ג. שְׁנֵי בְזִיכֵי לְבוּנָה שֶׁהַקְרִיב אֶת אַחַד מֵהֵן
בַּחוּץ - חִיב. רַבִּי אֱלֶעָזָר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב
אֶת הַשְּׁנִי. מוֹדָה רַבִּי אֱלֶעָזָר שֶׁאִם הַקְרִיב אֶת
אַחַד מֵהֵן בְּפָנִים וְשִׁיר אֶת חֲבֵרוֹ, וְהַקְרִיבוּ
בַּחוּץ - שֶׁהוּא חִיב, שָׁכַן רְאוּי לְקָרֵב לְפָנִים.
מוֹדָה רַבִּי אֱלֶעָזָר בְּקֶמֶץ מִנְחַת חוּטָא וּלְבוּנָה
נִדְבָה שֶׁהַקְרִיבֵן בַּחוּץ - שֶׁהוּא חִיב, שָׁכַן
רְאוּי לְקָרֵב לְפָנִים.

ד. הַמְּנַסֵּף שְׁלֹשֶׁת לֹגִין יֵין בַּחוּץ - חִיב. רַבִּי
אֱלֶעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: עַד שֶׁלֹּא קָדְשׁוּ
בְּכָלִי - פְּטוּר, מִשְׁקָדְשׁוּ בְּכָלִי - חִיב. הַמְּנַסֵּף
שְׁלֹשֶׁת לֹגִין מִים בְּחָג בַּחוּץ - חִיב. בִּשְׁאֵר
יְמוֹת הַשָּׁנָה - פְּטוּר. רַבִּי אֱלֶעָזָר אוֹמֵר: אָף
בְּחָג, אִם נִתְמַלֵּא לְשֵׁם חָג - חִיב, אִם לֹא -
פְּטוּר. עוֹלָה, עוֹלַת הַעֹרֹף, וְחֲלָבִים, הַקֶּמֶץ,
וְהַלְבוּנָה, מִנְחַת כֹּהֲנִים, וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ,
וּמִנְחַת נֹסְכִים שֶׁהַקְרִיב אַחַת מֵהֵן כִּפְזִי זִית
- פְּטוּר, וְהַמְּנַסֵּף פְּחוֹת מִשְׁלֹשֶׁת לֹגִין מִים,
פְּחוֹת מִשְׁלֹשֶׁת לֹגִין יֵין בַּחוּץ - פְּטוּר. רַבִּי
נַחֲמִיָּה אוֹמֵר: שְׁרִי הַדָּם - חִיבִין עֲלֵיהֶן

רְאוּי לְקָרֵב בְּפָנִים - אֵין חֵיבִין עֲלָיו בְּחוּץ.
 רְבִי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִף כֹּל
 שֶׁהוּא מְשׁוּם עֲבוּדָה, וְרְאוּי לְקָרֵב בְּפָנִים,
 עָשָׂה הַזֶּה כִּיּוֹצֵא בּוֹ בְּפָנִים - חֵיב, חוּץ מִן
 הַשׁוֹחֵט.

ז. כִּהֵן שְׁעָבַד טָמֵא, טָבוֹל יוֹם, וּמְחַסֵּר
 בְּגָדִים, וּמְחַסֵּר כְּפוּרִים, וְשֵׁלָא רְחוּץ יָדַים
 וְרַגְלִים - אֵין חֵיב אֲלָא אַחַת. זֶר שְׁעָבַד,
 טָמֵא, טָבוֹל יוֹם, וּמְחַסֵּר בְּגָדִים, וּמְחַסֵּר
 כְּפוּרִים, וְשֵׁלָא רְחוּץ יָדַים וְרַגְלִים - אֵין חֵיב
 אֲלָא אַחַת.

ח. וְאֵלוֹ הֵן שְׁבִמִיתָה: הָאוֹכֵל טָבָל, וְזֶר
 שֶׁאֵכֵל תְּרוּמָה, וְכִהֵן טָמֵא שֶׁאֵכֵל תְּרוּמָה
 טְהוּרָה, זֶר, וְטָבוֹל יוֹם, מְחַסֵּר בְּגָדִים
 וּמְחַסֵּר כְּפוּרִים, וְשֵׁלָא רְחוּץ יָדַים וְרַגְלִים,
 וּפְרוּעֵי רֵאשׁ וּשְׁתוּיֵי יַיִן שֶׁשְׁמָשׁוּ - בְּלֵן
 בְּמִיתָה. אָבֵל עֶרְל, וְאוֹנָן, וְיוֹשֵׁב - הָרִי אֵלוֹ
 בְּאֻזְהָרָה. בַּעַל מוֹם - בְּמִיתָה; דְּבָרֵי רַבִּי.
 וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: בִּילָא תַעֲשֶׂה. הַזִּיד
 בְּמַעֲלָה; רַבִּי אוֹמֵר: בְּמִיתָה. וְחֻכְמִים
 אוֹמְרִים: בִּילָא תַעֲשֶׂה. אֵלוֹ חֵיבִין עֲלֵיהֶן
 מִיתָה: זֶרֶק אֶת הַדָּם לְפָנִים, וְלִפְנֵי לְפָנִים,
 הַמוּצֵה בְּעוֹף, מְקַטֵּיר עַל גְּבִי מִזְבֵּחַ,
 וְהַמְנַסֵּף שְׁלֶשֶׁת לוגִין מִים וְשִׁלְשֶׁת לוגִין יַיִן
 בְּחוּץ - הָרִי אֵלוֹ חֵיבִין מִיתָה. אָבֵל הַקּוֹמֵץ,
 וְהַמְקַבֵּל, וְהַמְהַלֵּךְ, קֵבֵל הַזֶּה, קֵבֵל הַפְּסוּל,
 קֵבֵל בְּשֵׁמָאלוֹ, קֵבֵל בְּכָלֵי חוּל, נִתַּן אֶת
 הַנִּתְנִין לְמִטָּה לְמַעְלָה, וְאֶת הַנִּתְנִין לְמַעְלָה
 לְמִטָּה, אֶת הַנִּתְנִין בְּפָנִים בְּחוּץ, וְאֶת הַנִּתְנִין
 בְּחוּץ בְּפָנִים, אוֹ שֶׁשְׁחַטֵּן חוּץ לְזִמְנָן, וְחוּץ
 לְמִקְוָמָן, הַפֶּסַח וְהַחֲטָאֵת שֶׁשְׁחַטֵּן שֵׁלָא
 לְשִׁמְן - הָרִי אֵלוֹ בִּלָּא תַעֲשֶׂה.

מִסְכַּת קֶרְבָּנוֹת פָּרָק שְׁלִישֶׁה עֶשֶׂר

א. עַד שֵׁלָא הוֹקֵם הַמְשַׁכֵּן הָיוּ הַבְּמוֹת
 מְתוּרוֹת, מַה הֵן מְקַרְבִּיּוֹן? בְּהִמָּה חֵיהַ וְעוֹף
 גְּדוֹלִים וְקִטְנִים זְכָרִים וְנִקְבוֹת תְּמִימִים
 וּבְעֲלֵי מוּמִין טְהוּרִין, אָבֵל לֹא טָמֵאִין. הַכֹּל
 קָרֵב עוֹלָה וְטַעֲוֵנָה הַפְּשֵׁט וְנִתּוּחַ הַעוֹבְדֵי
 כּוֹכְבִים בְּזִמְן הַזֶּה - מְתָרִים לַעֲשׂוֹת כֵּן.

ב. עַד שֵׁלָא הוֹקֵם הַמְשַׁכֵּן הָיוּ הַבְּמוֹת
 מְתוּרוֹת, וְעֲבוּדָה בְּכַוּוֹרוֹת. מִשְׁהוֹקֵם
 הַמְשַׁכֵּן - הָיוּ הַבְּמוֹת אֲסוּרוֹת, וְאֵין כְּשֶׁרָה
 אֲלָא בְּכַהֲנִים. קְדָשִׁים קְדָשִׁים נֶאֱכָלִין לְפָנִים
 מִן הַקְּלָעִים, קְדָשִׁים קְלִים בְּכֹל מַחְנוֹת
 יִשְׂרָאֵל. הַנִּתְנִין עַל גְּבִי מִזְבֵּחַ בְּשַׁעַת פְּרוּקָה
 אוֹ בְּשַׁעַת שְׁגָלָה הָרוּחַ אֶת הַיְרִיעָה - לֹא
 עָשָׂה כְּלוּם. בְּשַׁעַת מַסְעוֹת קְדָשִׁים -
 נִפְסְלִים, וְטָמֵאִים פּוֹרְשִׁים כֹּל אַחַד וְאַחַד
 חוּץ לְמַחֲצֵיתוֹ.

ג. בָּאוּ לְגַלְגַּל - הַתְּרוּ הַבְּמוֹת. קְדָשִׁים קְדָשִׁים
 נֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים. קְדָשִׁים קְלִים
 בְּכֹל מְקוֹם. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן
 אוֹמְרִים: בְּכֹל הַרוּאָה. אֵיזָה הוּא הַרוּאָה?
 הַרוּאָה וְאֵינוֹ מִפְּסִיק. בָּאוּ לְשִׁילָה - נֶאֱסְרוּ
 הַבְּמוֹת. קְדָשִׁים קְדָשִׁים נֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן
 הַקְּלָעִים, קְדָשִׁים קְלִים בְּכֹל הַרוּאָה. אֵיזָה
 הוּא הַרוּאָה? הַרוּאָה וְאֵינוֹ מִפְּסִיק. בָּאוּ
 לְנוֹב וּגְבַעוֹן - הַתְּרוּ הַבְּמוֹת. קְדָשִׁים קְדָשִׁים
 נֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים וְקְדָשִׁים קְלִים
 בְּכֹל מְקוֹם. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן
 אוֹמְרִים: בְּכֹל הַרוּאָה. אֵיזָה הוּא הַרוּאָה?
 הַרוּאָה וְאֵינוֹ מִפְּסִיק. יָמִי אֵהֵל מוֹעֵד
 שְׁבַמְדָּבָר: אֶרְבָּעִים חֹסֵר אַחַת. וְשֶׁבַגְלָל:
 אֶרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה. וְשֶׁבִשְׁלֵיחָה: שְׁלֹשׁ מְאוֹת
 וְשֶׁבַעִים חֹסֵר אַחַת. וְשֶׁבְנוֹב וּגְבַעוֹן:
 חֲמִשִּׁים וְשֶׁבַע. בְּבֵית עוֹלָמִים: אֶרְבַּע מְאוֹת
 וְעֶשֶׂר לְבַנְיָנוּ הָרֵאשׁוֹן, אֶרְבַּע מְאוֹת וְעֶשְׂרִים
 לְבַנְיָנוּ הָאַחֲרוֹן.

ד. אֶרְבַּע כְּלָלוֹת הוֹרָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּקְדָשִׁים:
 כֹּל שֶׁהִקְדִּישׁוּ בְּשַׁעַת אֲסוּר - הַמַּעֲלָה אוֹתוֹ
 בְּחוּץ חֵיב בַּעֲשָׂה, וְחֵיב בִּילָא תַעֲשֶׂה, וְחֵיב
 בְּהַכְּרַת. כֹּל שֶׁהִקְדִּישׁוּ בְּשַׁעַת הַתֵּר וּשְׁחִיטָתוֹ
 בְּשַׁעַת אֲסוּר - הַמַּעֲלָה אוֹתוֹ בְּחוּץ חֵיב
 בַּעֲשָׂה, וְחֵיב בִּילָא תַעֲשֶׂה, וּפְטוּר בְּהַכְּרַת.
 כֹּל שֶׁהִקְדִּישׁוּ בְּשַׁעַת אֲסוּר, וּשְׁחִיטָתוֹ בְּשַׁעַת
 הַתֵּר - חֵיב בַּעֲשָׂה, וּפְטוּר בִּילָא תַעֲשֶׂה,
 וּפְטוּר בְּהַכְּרַת. כֹּל שֶׁהִקְדִּישׁוּ בְּשַׁעַת הַתֵּר
 וּשְׁחִיטָתוֹ בְּשַׁעַת הַתֵּר - פְּטוּר בַּעֲשָׂה, וּפְטוּר
 בִּילָא תַעֲשֶׂה, וּפְטוּר בְּהַכְּרַת. וְקְדָשִׁים
 שֶׁהִקְדִּישׁוּ בְּכִמָּה גְּדוֹלָה - יִקְרְבוּ בְּכִמָּה

בלבד. רבי יהודה אומר: אף הצבור לא היו מקריבין באהל מועד שבמדבר, אלא פסחים וחובות הקבוע להם זמן מן התורה בלבד.

ו. וכן היה רבי שמעון אומר: השוחט את הפסח על היחיד, והעלהו בחוץ, בשעת אסור הבמה - אסור. בשעת התר הבמה - מתר. שנאמר (דברים טז, ה): "לא תוכל לזבח את הפסח". יכול אף בשאר ימות השנה? תלמוד לומר (שם): "באחד שעריך" - בשעה שישאל מתכנסין במקום אחד, הוי אומר בשעת הרגל.

ז. אלו דברים שבין במה גדולה לבמה קטנה, קרן וכבש ויסוד בבמה גדולה, אין קרן וכבש ויסוד בבמה קטנה, כדור וכנו בבמה גדולה אין כדור וכנו בבמה קטנה. חזה ושוק לכהנים בבמה גדולה, חזה ושוק לבעלים בבמה קטנה. עור עולה לכהנים בבמה גדולה עור עולה לבעלים בבמה קטנה, חוץ למקומו בבמה גדולה אין חוץ למקומו בבמה קטנה.

ח. אלו דברים ששנה במה גדולה לבמה קטנה: שחיטה בבמה גדולה שחיטה בבמה קטנה, הפשט ונתוח בבמה גדולה הפשט ונתוח בבמה קטנה, דם מתיר מכשיר ומפגל בבמה גדולה דם מכשיר בבמה קטנה. מום פוסל בבמה גדולה מום פוסל בבמה קטנה. חוץ לזמנו בבמה גדולה חוץ לזמנו בבמה קטנה. אי זו היא במה גדולה בשעת התר הבמה? אהל מועד נטוי פדרכו אין הארון נתון שם, אי זו היא במה קטנה בשעת התר הבמה? עושה אדם במה על פתח חצרו, ועל פתח גנתו, מקריב עליה הוא וכנו בתו ועבדו ושפחתו.

ט. אי זו היא מנוחה? זו שילה. ונחלה? זו ירושלים. שנאמר (דברים יב, ט): "כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה". ואומר (ירמיה יב, ט): "העייט צבוע נחלתי לי". ואומר (שם ח): "היתה לי נחלתי כאריה ביער"; דברי רבי יהודה. רבי שמעון

קטנה. איזה הוא שהקדשו בשעת אסור ושחיטתו בשעת אסור? קדשים שהקדשו במשכן - יקרבו במשכן. בשילה בבית עולמים - יקרבו בבית עולמים. לפיכך, המעלה אותו בחוץ - חייב בעשה, וחיב בלא תעשה, וחיב בהכרת. איזהו שהקדשו בשעת התר ושחיטתו בשעת אסור? קדשים שהקדשו קדם שהוקם המשכן והוקם המשכן - יקרבו במשכן. בגלגל, ובאו לשילה - יקרבו בשילה. בנוב ובגבעון ובאו לבית העולמים - יקרבו בבית עולמים. לפיכך, המעלה אותו בחוץ - חייב בעשה, וחיב בלא תעשה, ופטור בהכרת. איזהו שהקדשו בשעת אסור ושחיטתו בשעת התר? קדשים שהקדשו במשכן, באו לגלגל - יקרבו בגלגל. בשילה ובאו לנוב וגבעון - יקרבו בנוב וגבעון. לפיכך, המעלה אותן בחוץ - חייב בעשה ופטור בלא תעשה, ופטור בהכרת. איזה היא שהקדשו בשעת התר ושחיטתו בשעת התר? קדשים שהקדשו בגלגל - יקרבו בגלגל. בנוב וגבעון - יקרבו בגבעון, לפיכך המעלה אותן בחוץ - פטור, ופטור בלא תעשה, ופטור בהכרת.

ה. הכל פשוט לקרב בבמה אף הגרים, אף הנשים, אף העבדים. כל שנדר ונדב - קרב בכמת יחיד. כל שאין נדר ונדב - אין קרב בכמת יחיד; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: אין קרב בכמת יחיד אלא עולה ושלמים בלבד. במת יחיד - אין טעון נסקים; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: טעונה נסקים. רבי יהודה אומר: כל שהצבור ויחיד מקריבין באהל מועד שבמדבר - מקריבין באהל מועד שבגלגל. אין בין אהל מועד שבמדבר לאהל מועד שבגלגל, אלא במדבר אין בו התר הבמה, ושבגלגל יש בו התר הבמה. במתו שבראש גגו - אין יחיד מקריב עליה, אלא עולה ושלמים בלבד. וחקמים אומרים: כל שהצבור מקריבין באהל מועד שבמדבר - מקריבין באהל מועד שבגלגל, כאן וכאן אין היחיד מקריב עליה, אלא עולה ושלמים

הַשְּׁלִים

תּוֹסֶפֶתָא

אומר: "נחלה" - זו שילה. "מנוחה" - זו ירושלים, שנאמר (תהלים קלב, יג): "כי בחר ה' בציון וגו' זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי איתיה".

<p>3</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>יט 19</p>	<p>7:21 _____ נץ החמה 9:40 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:27 _____ סו"ז תפלה - גר"א 5:54 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: פסחים מג • ירושלמי: יבמות יב • תוספתא: קרבנות ז נ"ך: יהושע יט-כ • רמב"ם: שקלים ד</p>
<p>4</p>	<p>שני Monday</p>	<p>כ 20</p>	<p>7:21 _____ נץ החמה 9:40 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:27 _____ סו"ז תפלה - גר"א 5:55 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: פסחים מד • ירושלמי: יבמות יג • תוספתא: קרבנות ח נ"ך: יהושע כא-כב • רמב"ם: קידוש החודש א</p>
<p>5</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>כא 21</p>	<p>7:21 _____ נץ החמה 9:40 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:27 _____ סו"ז תפלה - גר"א 5:56 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: פסחים מה • ירושלמי: יבמות יד • תוספתא: קרבנות ט נ"ך: יהושע כג-כד • רמב"ם: קידוש החודש ב</p>
<p>6</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>כב 22</p>	<p>תקופה: 10:30am 7:21 _____ נץ החמה 9:41 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:28 _____ סו"ז תפלה - גר"א 5:57 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: פסחים מו • ירושלמי: יבמות טו • תוספתא: קרבנות י נ"ך: שופטים א-ב • רמב"ם: קידוש החודש ג</p>
<p>7</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>כג 23</p>	<p>7:21 _____ נץ החמה 9:41 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:28 _____ סו"ז תפלה - גר"א 5:58 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: פסחים מז • ירושלמי: יבמות טז • תוספתא: קרבנות יא נ"ך: שופטים טז-יז • רמב"ם: קידוש החודש ד</p>
<p>8</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>כד 24</p>	<p>7:20 _____ נץ החמה 9:41 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:28 _____ סו"ז תפלה - גר"א 5:59 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: פסחים מח • ירושלמי: יבמות יז • תוספתא: קרבנות יב נ"ך: שופטים הו-ו • רמב"ם: קידוש החודש ה</p>
<p>9</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>כה 25</p>	<p>שמות, מבה"ח 7:20 _____ נץ החמה 9:41 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:28 _____ סו"ז תפלה - גר"א 6:00 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: פסחים מט • ירושלמי: יבמות יח • תוספתא: קרבנות יג נ"ך: שופטים ח-ט • רמב"ם: קידוש החודש ו</p>

מברכים חודש שבט המולד: מיטוואך נאכמיטאג 35 מינוט און 3 חלקים נאך 5

ווער עס האט נישט פאראכטן זיינע עבירות פון די יונגע יארן, דורך דעם קומען אויף אים דאגות.

(ספר המדות אות עציבת סימן א')